

سجھ داسینہ

سرور کربلائی

سرور کربلائی

یوسف نے ہر شخص خریدن کو نہ اُلرے
و کدے ہیں تاں وک ویندے ہیں بڈام اسماں لوک

کر بلائی نال سونہہ

اپنے پیارے بھتی غلام عثمان کنڈلی دے
 جڑاں دی شادی تے جوڑی کر تھریا 22
 مارچ 1998ء م جی جی نال، اورن ایجو
 سٹیس سرور کر بلائی نال نوازندی جتی پئی۔
 سٹیس سرور کر بلائی نال پیلے قوس نال رکھا
 ہاسے تے اوہدے شعر نواز عثمان قوس نال
 ہاسے تے خاص کر عالم والا ولا سٹوٹے
 ہاسے جوہر انمزان ہ

غلام محمد دے لکھتے

جی محمد دے جی سٹیس لکھتے ساکن سرور
 کر بلائی راستہ کر رکھا ہے دے جی لکھتے
 اور جی دیں صاف تر سب کھا سا ہے
 چریں دی جکا لکھتے جی جی

سٹیس دی زبانی سن کے میں
 جڈا ہا اپنے شان دے پیارے سٹیس
 راکر جیلانی صاحب تے راکر کھیل
 صاحب کراں تائی جی کب تھکے گیماں
 سٹیس سارے بھتی آجہے ہن ایکن
 بھکش ایج ترہہ کر کے عالی اوب دے
 متا ہے ایج رکھا دے۔ سٹیس سرور
 کر بلائی نال نوازندی جتی۔ سٹیس سرور کر
 بلائی صرف شاعر دے نہ ہن اوہوں
 ولے طلب دی ہن۔ جڈاں دوستی دی
 مخلص ایج کہیں سوسو تے دی پلن
 پاساں سارے بھتی ساہ ساہندے ہاسے
 جی جی لکھتے جی جی۔ کس آقرہ جی میں
 ایہا کھا کھا آ جی جی

میں جی جی آ کھیا آ
 بھروں پر جی جی جی جی جی جی جی
 جی جی جی جی جی جی جی جی جی
 لکھتے جی جی جی جی جی جی جی
 جی جی جی جی جی جی جی جی جی

سٹیس سرور کر بلائی نوازندی
 راکر مخلص جی جی جی جی جی جی جی

سکین سرور کر بلائی

سکین سرور کر بلائی سرانجی دے
 مہاندے شاعریں وچوں کب اپنا
 تے عزت والا تان ہے۔ انہاں
 ساری حیاتی عزت وقار تے خودداری
 تال گذاری، شاعرے پڑھن دا
 انہاں وکھرا اسلوب تے انداز ہا۔
 انہاں سرانجی سنبان دے عمل وچ
 بھر پور حصہ گھدا اتے سرانجی دی
 مٹاس تے اثر کوں منوالا۔

سکین سرور کر بلائی دا
 تعلق ڈیرہ غازی خان سلطنت دے
 فرما تروا نواب غازی خان صرانی
 دے خاندان تال ہا۔ ایہدے باوجود
 انہاں وچ توابی والی کوئی گلہ نہ پائی
 انہیں ساری حیاتی تعمیر تے دوونٹیا
 وچ گزار وئی، او غریب تے مظلوم
 دے حامی تے غم گسار بن۔ انہاں
 اپنی شاعری دے ذریعے دلچسپ ہونے
 غریب بیٹے دی گلہ کہتی۔ تے
 اوچے محلاں والیاں کوں حق دیاں
 بانگاں سنبندے رہ گئے۔ میں ہا
 خوف تروید آکھ سکدا جو سرور کر بلائی
 چنگ شاعر ہون دے تال تال چنگ
 انسان دی ہا

ڈاکٹر ظاہر تونسوی

چیمبرمین تعلیمی بورڈ فیصل آباد

ساکین سرور کر بلائی دی

شاعری تال صرافتارف ہوں پہیلے دا
 پائی انہاں دے تال بعد وچ ملاقات
 تھی۔ انہاں میکوں اپنا بنا گھدا۔
 انہاں دی گفتگو دا کب نہالا تے وکھرا
 انداز بنی۔ انہاں دیاں خدمتاں ہے
 مثال بن، میں انہاں کوں کئی داری
 آکھیا جو اپنے پارا سٹاں گھنن پر انہاں
 کوں حیاتی سہلت نہ وئی انہاں دا
 محمود مجھ داسین پڑھن تال انہاں دی
 شاعری تے شخصیت کوں چنگی طرح
 ڈیٹھا وکھ سکدا ہے۔

پروفیسر شوکت مغل

جھوک محل چیمبر کالونی ملتان

سجھ دے سینے تے نشا بر زخم تھیں رات دے
 انت چھٹسن قید توں منظر کٹھی پر بھات دے

سجھ دا سینہ

سرور کربلائی

اہتمام اشاعت

ڈاکٹر محمد فضل خان ڈھانڈلہ

غلام حُر خان کندانی

(آف بکر)

ناشر: جھوک پبلشرز ملتان

کتاب دے جملہ حقوق

بیگم سرور کربلائی تے پسران

نوابزادہ اشتر عباس غازی خان میرانی دودائی

نوابزادہ ابوذر عمران ہیبت خان میرانی دودائی

نوابزادہ عمار یاسر دودہ خان میرانی دودائی

نوابزادہ معصومہ نرجس کربلائی میرانی

دسے نانویں محفوظ ہن

نال کتاب _____ سچھ داسینہ

شاعر _____ سرور کربلائی

کمپوزنگ _____ شاہد دھریجہ

چھاپہ خانہ _____ جھوک پرنٹرز ملتان

پہلا ایڈیشن 25 اپریل 2004ء

ڈوجھا ایڈیشن 6 جولائی 2004ء

قیمت =/150 روپے

کتاب ملن دے پتے

ملک عصمت نواز کہاؤڑ کلاں (بھکر)۔ غلام نر خان کنڈانی وستی کنڈانی (بھکر)

ملک عبدالستار چیمہ (سکنہ گوہر والا تحصیل منکیرہ ضلع بھکر)

اکبر محمود مغل (بیورو آفس ڈیپنٹھ وار جھوک سرانکی پل ڈاٹ دیرہ غازی خان)

سردار منظور احمد خان دریشک ایڈووکیٹ (ضلع کچہری راجن پور)

سردار عبدالرؤف خان لنڈا ایڈووکیٹ (تحصیل کچہری جام پور)

ناویں

سراہنگی دھرتی دے قوم پرست

حکمران

بلوچاں دے راجل عظیم دیرے غازی خان دے بانی تے اپنے

سکھ بڈاڈے

نواب غازی خان میرانی

دے نال

حیدرے دیس عجم میں اچ دی پردیسی ہاں

نوابزادہ سرور کر بلانی

فہرست

- 1 _____ تعارف
- 7 _____ شجرہ نسب خاندان میرائی نوابان دیرہ غازی خان
- 10 _____ میڈے چاچا سکس غلام خرم خان کندانی
- 11 _____ دیباچہ
- 18 _____ سونہہ سرور کر بلائی نال
- 19 _____ اسماں ہیں قاسم دی چیخ دے کاندھی
- 21 _____ سچھ دے سینے دا شاعر
- 25 _____ چھاندر تون
- 26 _____ گالھ مہاڑ
- 28 _____ گالھیں سرور کر بلائی دیار
- 29 _____ مہان بندہ یا شاعر
- 31 _____ کیویں چوندے، کیویں مریندے
- 32 _____ سرور کر بلائی دی بارگاہ اج
- 33 _____ غزلاں
- 145 _____ نظماں
- 205 _____ قطعات
- 235 _____ ڈوہڑے
- 247 _____ کافیاں
- 263 _____ شالا سرور سنیں منظور کرے

تعارف

نوابزادہ خان غلام سرور خان	ناں تخلص
سرور	
سرور کربلائی	جگ مشہور ناں
جھنگ شہر	جمن دی جاہ
4 اپریل 1938ء	جمن دی تاریخ
بلوچ میرانی دودائی	قوم
20 جولائی 2003ء، چھٹن چھٹن تے آڈت دی درمیانی رات	وفات
تقریباً 3/4 دے	
فورٹ منرو (دیرہ غازی خان)	مقام وفات
65 سال، 3 مہینے، 16 دن	عمر
مڈل 1953ء کول، ڈی بی مڈل سکول مہتم (غوث آباد) دیرہ غازی خان	تعلیم
جے دی، نارمل سکول مظفر گڑھ، اپریل 1957ء	
1958ء	آناز شاعری
مدرس، رینائرڈ ہوون ٹوے بعد ضلع کچہری دیرہ غازی خان عروج	پیشہ
دشیدہ نویسی	
وستی ریکڑہ (دیرہ غازی خان)	سکونت
31 اگست 1984ء، رینائرڈ ہوون ٹوے بعد باقی ساری عمراں	رینائرڈ منٹ
خیابان سرور 91 بی دیرہ غازی خان گذاری	
نوابزادہ شاہ محمد خان ولد نواب غلام حیدر خان میرانی دودائی	والد ناں
مختصر نسیم اختر میرانی دودائی	زوجہ ناں

- پتھر میں دے ناں (1) نوابزادہ اشتر عباس غازی خان میرانی دودانی
 (2) نوابزادہ ابوذر عمران بیست خان میرانی دودانی
 (3) نوابزادہ عمار یاسر دودہ خان میرانی دودانی
 (4) نوابزادی معصومہ زرجس کربلائی میرانی دودانی دہمی دانان

خاندانی پس منظر تے شجرہ نسب

بحوالہ کتابیات

- (1) بلوچ قوم اور اسکی تاریخ، مصنفہ نور احمد خان فریدی ملتان 1968ء
 (2) تاریخ ریاست منکیرہ، مصنفہ ملک دوست محمد کھوکھر منکیرہ (بھکر) 1988ء
 (3) تاریخ ڈیرہ غازی خان، مصنفہ عبدالقادر خان لغاری (ڈیرہ غازیخان) 1987ء
 (4) تاریخ روسائے پنجاب (پنجاب چیف) سر سیل گر فین + کرگل میسی ترجمہ سید نواز علی
 (5) تاریخ بلوچیاں، مصنفہ غلام رسول خان کورائی
 (6) مرقع ڈیرہ غازیخان (تاریخ ڈیرہ غازی خان) غلام علی خان نیکانی 1986ء
 (7) لوک ورثہ اسلام آباد (فیلڈ سٹاف) رپورٹ نمبر Rc.84-1
 (8) گزٹیر آف ڈیرہ غازیخان سنگ میل پبلیکیشنز 1993-97ء
- نوابزادہ خان غلام سرور خان کربلائی دے سکے ڈاڈے نواب حاجی خان میرانی دودانی نے تقریباً 1484ء وچ ڈیرہ غازی خان دی بنیاد رکھی تے ایس شہر دانان اپنے پیارے پتر نواب غازی خان دے ناں تے رکھاتے ول اے شہر میرانی ریاست دا پندرہ پشٹان تئیں دارالحکومت رہیا۔ آخری فرمانروا نواب غازی خان کون غلام شاہ کھجورے نے سندھ وچوں آکے 1769ء وچ گرفتار کر کے ڈیرے غازی خان تے قبضہ کر لیا ہاتے ول 1772ء وچ آخری نواب غازی خان غلام شاہ کھجورے دی قتل و قات پا گیا۔ اول ڈینہہ توں میرانی خاندان دا زوال شروع تھی بیتا تے اوس حکمران خاندان دے آخری چشم و چراغ سکس نوابزادہ خان غلام سرور خان کربلائی بن جیویں جو درج ذیل شجرہ کنوں صاف ظاہر ہے۔

شجره نسب خاندان میرانی۔ نوابان دیرہ غازی خان

لقب

نال

میر بھنگا یا میر بیگا

میر محمد یا محمد

حاجی خان

نواب غازی خان اول وفات 1496ء

نواب حاجی خان اول

غازی خان دوم

نواب جهان خان

حاجی خان دوم

نواب سبخر خان

غازی خان سوم

نواب عالم خان

حاجی خان سوم

نواب داود خان

غازی خان چہارم

نواب بیت خان

حاجی خان چہارم

غازی خان ہفتم

حاجی خان ہشتم

غازی خان ششم

حاجی خان ششم

غازی خان ہفتم

حاجی خان ہفتم

غازی خان ہشتم

نواب گدائی خان

نواب غازی خان

نواب حاجی خان

نواب چاکر خان

نواب کمال خان

نواب مبارک خان

نواب میر عالم خان

نواب غازی خان

نواب علی گوہر خان

امید علی خان

نواب محمد حسین خان

غازی خان ہشتم 1769ء، عروج قیدی تھی

تے 1772ء، عروج نکلیں لاء غلام شاہ

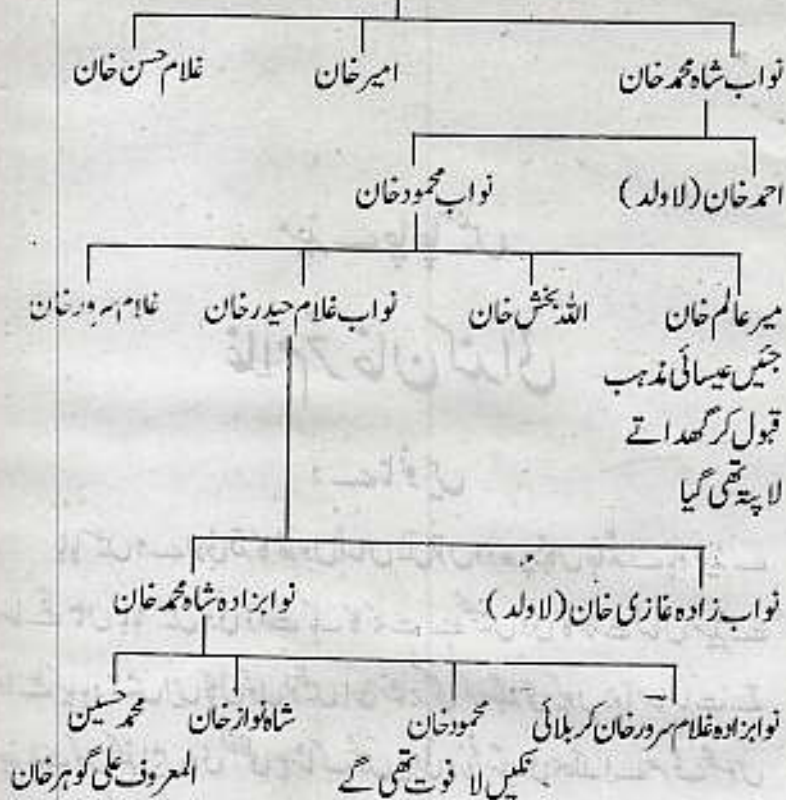
کلاہوڑہ دی قید عروج قلعہ حیدرآباد سندھ اچ

فوت تھی گیا، اوندی کوئی اولاد نہ بنی۔

تہوں اوندے بھرا علی گوہر خان توں

اوندی اولاد دہری آندی ہے جیڑھا جو شجرہ

توں ظاہر ہے۔

میڈے چاچا سیں

غلام حُر خان کندانی

دے نانویں

بابا سیں دے ادبی قد کا ٹھہ کوں ٹساں میں توں ودھ چنگاں جاندے ہاؤ میڈے
سانگے تاں بابا سیں دی ذات ہک کائنات ہے محبتیں دی کائنات ٹساں میڈے
واسطے کیا ہاؤ؟ میں ایس گال کوں لوٹیں اچ نشا برنھی کر سبکی کیوں جو احساسات تے
جذبات کوں کٹا ہیں وی لفظی پوشاک نہیں پوائی ونج سبکی ہلکدے اے صرف محسوس
کیجے ویندن۔

میں تاں لوٹیں کوں ہنر دی تہوں ورتائے کیوں جو میں تاں ہنر وی اے نہھی
سمجھدی میں اُنھاں دیاں محسباتاں، شغفتاں کنوں کہیں وی لکھے اچ ناہیں محروم تھئی،
ہونواں کیوں جو سمجھ جڈاں ساڈی دھرتی تے لہندا پیا ہووے تاں کہیں بنی دھرتی تے
آبھر داپیارا ہندے۔

بے سیں دی چاندنی
معصومہ کربلائی

دیباچہ

عشق کوں انکار دا لہجہ ہوتے
 عرض کوں لکار دا لہجہ ہوتے
 فُر گئے او شخص جیسیں ایں شہر وچ
 لفظ کوں تلوار دا لہجہ ہوتے

شاعری بس شاعری ہوندی ہے۔ اونہوت نہیں ہوندی، جیندے اُتے ماہِ مطلق
 دی مُہر لگی آوے۔ شاعر دے ہر لفظ، بحر، تے شاعری تے تنقید کرن دا حق اوندے
 قاری کول محفوظ ہوندے۔ تے شاعر وی کڈا ایں چھوٹا تے ہڈا نہیں ہوندا، بس شاعر
 ہوندے شاعری شعور کئوں مشتق ہے تے شعور دے پندھ دی ذات ہے۔ میڈیہ کیتے
 صرف نظم دے شعر شاعری میں بلکہ بر محل کھل، ایشکارا تے اکھ تے تری ہونی تہن وی
 شعر ہے شاعری سچ آئے تے سچ تاں نیزے دی سچ تے وی پُچ نہیں کریندا، جہیں تاں
 سچ تاں اُن گھٹ پیار کرنی آلا شاعر نہیں سرور کر بلائی آپ ہے۔

جے تئیں باہر ورا گھپ نہ تحصیسی
 سینے اندر و دھپ نہ تحصیسی
 سچ جے راس زبان کوں آیا
 نوک شان تے پُچ نہ تحصیسی

سرائیکی دھرتی دا ویسب چارے پاسوں حملہ آوراں لئیراں دی لٹاڑ وچ رہیا ہے۔
 تہوں سرائیکی لوکیں دے رویے۔ نفسیاتی طور تے غلامانہ، عاجزانہ بن تے زبان
 لب و لہجہ تے شاعری اچ نماں پن آئے اکثر سرائیکی شاعر اں کوں حقیر سڈاؤن دا
 بہوں شوق آئے بیا ایں صدی دا فیلسوف اعظم، نابذہ دہر، بزرجمبر عصر، عزت مآب

سہیں ڈاکٹر علی شریعتی آبدے تے پتہ نہیں کتلا تیں صحیح آبدے جو جوہر ہیاں توہاں
 شکست تسلیم کر گھند بین تے وت نفسیاتی طور تے غلامی قبول کر گھند بین او انہاں
 گالھیں دے علاوہ تصوف اچ پناہ گھند بین۔ پتہ نہیں اے گال کتے تیں صحیح ہے تے
 کتے تیں غلط اے، ہر کہیں دا اپنا خیال ۽۔ اسا ڈا مقابلہ کہیں نال نہیں بالبتہ حضرت
 غالب دا ۽ شعر علی شریعتی دی تصدیق کریندے

دیر و حرم آمینہ تکرار تمنا
 و ماندگی شوق تراشے ہے پناہیں

خدا نخواستہ کہیں دی عیب جوئی ملحوظ نہیں۔ ورت ڈساں ہا جو سرور کر بلائی توں پہلے
 سراہیکی شاعری ظلم تے جبر کوں ماہ دی جھولی سمجھ کے کیویں ہر جبر تے ڈ ڈھپ تے حمد
 تے شکر دی بولی سنا کے سراہیکی نینگراں کوں گھوک سمناد اچ اگوان ٹ رہی ہے۔ مگر
 ہن سرور کر بلائی دے شعر ڈیکھو۔ حیدر دے وچ بغاوت ۽ ظلم توں انکار۔

بچ بغاوت دا ہے ہمیں راہ سہیڈی وتی دے وچ
 نہ منوں پر اے جہیں کافر کوں پیہر لکھوں
 فرات آس تے قابض ہے نسل ڈالچوشن
 جو میں ہاں بازو پھلیندا، ٹساں علم پھولو

میں ادب دا صرف ادنی طالب علم سڈاون توں دی ڈردا ہاں، جان دی امان
 منگ تے عرض کریندا جو میں سراہیکی اب اچ خدائے سخن مولوی الطیف علی مرحوم تے
 سراہیکی دے امام فریدن سنیں کوں پورا پڑھینے۔ تے تھولا تھولا انہاں دے بعد آون
 آ لے ہن متیں دے سارے شاعریں کوں پڑھینے تے ڈھیر پڑھینے تاں سہیں سرور
 کر بلائی، سہیں اقبال سوکڑی تے سہیں عزیز شاہد کوں اے تریبے شاعر ادب دے
 بہوں نویکلے تے اپنے مخصوص انداز تے لب و لہجے دے شاعر ۽، اتھاں گال
 مطلوب سہیں سرور کر بلائی دی ۽ حیدر دے بارے سہیں اقبال سوکڑی میکوں آکھیا ہا غلام
 حرخان! اساں سارے سراہیکی شاعران دا خان کوباتے او ہا سہیں سرور خان تے میں
 آہداں جو سہیں سرور کر بلائی سراہیکی دا پہلا شاعر ۽ جیس پڑھیل لوکیں کوں متاثر کیجے۔

تے جدید مزاحمتی شاعری جیڑھی ہنس سرائیکی اچ تھیدی پئی ء۔ اوندی پئی
اُیرادی سیں سرور کر بلائی ہے۔

جے تائی رہ گئے کشیدہ رہ گئے

بک اچھا سر ہا تیڈی ہتی دے وچ

ایں شاعری ء وچ آنا، حکم ء۔ بغاوت ء، رجز ء، قلندرانہ جلال ء۔ ٹساں نواب

زادہ خان غلام سرور خان کر بلائی دی شاعری اچ رکوع یا جودوی تصویر نہ ڈیکھو۔

ٹساں اوندی شاعری اچ ڈیکھو پوری دی پوری مزاحمت موجود ہے۔ کجھ شعر ڈیکھو۔

آسمان توں احسان وانگوں رزق جے لہندے

احسان کوں آسمان دو دل بھیج ڈیوے

اپنی گولھ دے کوٹ آساروں

پٹ کے تاج محل دیاں سلوں

جے تیں پیٹ بھرتج نہ سکسن

او تیں بار چوتج نہ سکسن

او تیں عزتاں وکدیاں راہسن

جے تیں سر خرچ نہ سکسن

میں اے آکھن بہوں ضروری سمجھداں جو ساڈا پاکستانی معاشرہ، تے وت

سرائیکی معاشرہ، خصوصاً دیرہ غازی خان، معاشرہ جیڑھا کہ سچ کنوں ٹرکیا ہویا معاشرہ

ھے جتھاں اچ دے خلائی دور وچ وی نوں خدا، نوں تمندار خدائی بیٹھے کر بندے

ہسن۔ تے جڈاں وی کوئی حکومت ولیدی ہے لوکیں دے ڈنگریں آلی کار انہاندے

ساکیں تے کھے وچ ویندے ء ان۔ لوک کڈا ہیں کھوسیں دی رعیت ہوندن تے

کڈا ہیں لغاریں دی۔ آج توں ادھی صدی پہلے دے شاعر۔ دانشور۔ خطیب تے

معززین وڈے خضوع و خشوع نال بالغ تے نابالغ سرداریں کوں اپنی وفاداری دا

یقین ڈیواؤں دی تسبیح اچ مصروف ہوندے سن۔ اوں وقت تک ککھا جناں سرور
 کربلائی ہا جس ذات دی سولی تے چڑھ کے انا الحق آکھن دے ایتے عیدیں
 جاگدیں سچے اچ ٹپ مارن دا شوق کیجے۔ تے انسان دے وقت دے سفاک
 ہتھوں دا پھینے ہوئے پتھر جذب میں کوں رشیم بناوے دا شعور بخشے انسان دی بے انت انا
 دی پھول دا کوئی نواں رستہ گولن دی فکر ڈتی ہے۔ اندھارے دے سینے اچ لفظاں دی
 روشنی دا خنجر لہاؤن دا ترلا کیجے نواں احساس، نویں امید۔ نواں یقین۔ رات دے منگ
 وچن دے سنبھے ڈتن۔

بچھ دے سینے تے نشاہ زخم تھیں رات دے
 انت مچھن قید توں منظر کھنی پر بھات دے
 نہ وقت کوں کہیں زنجیر پاتن، نہ کہیں ہے خشبو کوں قید کیجا
 ڈکھا ہے ہک ڈنھ خزاں دے سرتے بہاراں کے پہاچ ہنٹی
 تے دت اپنی معرکہ آرا قلم ”زمانہ ماہ و مرتج دی سرحد اں توں ٹپ ہے“ لکھ تے گال
 مکا چھوڑی، ہک قطعہ ڈیکھو:

قصیدے کیا اساں کہیں خان دے سلطان دے لکھن
 توڑے جو مرھے لکھن مگر انسان دے لکھن
 زمانہ اوج قلم دے، اگت سے سرور اساں کا تب
 اساں رت نال ریڑ تے صفے قرآن دے لکھن

ہمیشہ طبقاتی جنگ اچ اگواں رہ گئے۔ انساناں نال پیار دے حوالے نال
 فریمندے ہوندے ہن غلام حرخان! یار میں بد قسمتی دی وجہ کتوں انساناں کوں، پیشہ،
 مذہب، قبیلہ وغیرہ دے خانیں دی تقسیم کتوں محروم رہ گیاں، میڈے کیجے انسان، ہندو
 ، مسلم، کافر، مومن، شیعہ تے سنی نہیں ہوندے صرف چنگا ہوندے یا بُرا۔ ہک شعر سنو :

نہ کہیں سردار سائیں ہیں نہ کہیں سلطان جیڈے ہیں
 آساں انسان ہیں سکھو، آساں انسان جیڈے ہیں

آساں سارے سکھیں سرور کربلائی دی شاعری اتے کردار اچ کیکر نہیں مار

سگدے۔ اوں جوان نے پہلے کیے، کچھے آکھیے ہمیشہ غریبیں، مزدوریں تے مظلوم
لوکیں دے حق اچ الویندارہ گیا تے انہاں دا دکھ اپنا دکھ سمجھدے ہن کجھ شعر ڈیکھو۔

جیڑھی پئے گذران کریندوں
ہاں ڈلدے جے حال سُنیندوں
پیٹ دے گھنڈ تے کوہن دے کیے
ڈنگریں وانگوں پتر پلیندوں

ا
اساں اپنی آس دے موتی
وچ ڈتے ہن مل کوڈیاں دے
پیٹ دے کارن اوپری کھف اچ
زل بگین ساڈے جن چوڈیاں دے

ساڈی شخص نسل دیاں رتوں
پنی بگین اوپرے ملک دیاں مبلوں

سئیں سرور کر بلانی کوں سئیں عاشق بزدار تے سئیں تاج گویا گ سرائیکی نظماں
اچ نویں مزاج دا شاعر منیدن تے آہن جو سرائیکی اچ قطعے دا بانی وی سرور کر بلانی
تے غزل پہلے وی جیس لکھی ہوی مگر غزل کوں صحیح شکل ء چ غزل بناؤں آلی پہلے شاعر
سئیں سرور کر بلانی تے اقبال سوکزی ہن۔ او ڈوپہں آہن جو سرائیکی اچ
سئیں سرور کر بلانی توں پہلے (کنواری کنجری) دے عنوان دیاں نظماں کوں لکھدے
ہن جہیں تاں سرور کر بلانی سرائیکی دا مجتہد شاعر ہے۔ میں عرض کرینداں ایہا نو۔ بکلی
نظم نہیں جڈاں سرائیکی زبان دیاں نظماں 1960ء، 1961ء ء چ اجاں ادبی
قامت دے حوالے نال بانیز وڈ دیاں و دیاں ہن تڈاں سئیں سرور کر بلانی نے کئی
مغز کہہ لآر انظماں لکھ کے سرائیکی کوں کئی نویں رستے بخشے، نظم ’میں فنکار ہاں‘ دا ہک
بند ڈیکھو:

پھلیندا ہاں کئی اپنی دھن دا وپاری
 کئی پدی ، کروڑی تے لاکھی ہزاری
 کوئی کھوسہ ، دریشک ، لغاری ، مزاری
 میں ہتھ بٹھہ اکھیاں تے کر کے زاری
 میڈا سارا سرور ٹساں مال چاود
 میڈی قوم ہلھی ہے روٹی کھواو

سچ تاں اے ہے جو مجتہدا اشعرا، سلیمان سبائے مشاعرہ، سرور اقلیم سرائیکی دے
 القاب ٹھہندے وی سئیں سرور کر بلانی نال دھن۔ اوندی شاعری پڑھدوں تے یقین
 تھیندے جو سئیں سرور کر بلانی ہک عہد ساز، نویں زمانے دا صاحب طرز شاعر تے
 سکول آف تھاٹ ۽۔ سئیں عاشق خان بزدار آہدے جو سرائیکی شاعری دے ڈوں
 دبستان منے ویندن ہک دبستان دے موہری سئیں سرور کر بلانی دھن سئیں سرور
 کر بلانی توں پہلے سرائیکی شاعری جبرے ہے ڈگر تے چلدی پئی ہئی۔ سئیں سرور کر بلانی
 دی شاعری دی وجہ توں سرائیکی ہک نواں بوڑھوڑی ہے تے ہن میکوں یقین ۽ جذباں
 قومیں دے اُتے قومیں دی فوجی اقتصادی، تے ویندے ناں دی حکمرانی مساوات
 دی بھاء اچ سڑھل ویسی تاں اول ویلھے قوماں، اپنے شاعریں، ادیبیں، مصوریں،
 دانشوریں، موسیقاریں تے کھلاڑیں دے ناں دے رعب نال نہیں قومیں تے اپنی
 پھوت جھاسکسن اللہ کرے او ڈیہاڑا آدم دی نسل کوں بغیر ایٹمی جنگ دے نصیب
 تھیوے۔ میں کیا ڈساں جو کاغذ دے شہراج لوح و قلم دے تحت تے بہہ کے لو کہیں
 کوں لفظ دان کرن آ لے ہی دھرتی دی اصل سُچان تے وڈے بندے ہوندن۔ تے
 انہاں ساریاں اچ سئیں سرور کر بلانی اگوان ۽ جیں شاعری دی ہر صنف اچ طبع
 آزماں کیتی۔ غزل قطعہ، نظم، کافی، ڈوہڑا ترکیب بند، ترجیع بند، آزاد نظم ہر کوں کمال
 تے چھا ڈتا۔ نظم تے قطعہ دے نمونے پہلے ڈیکھ چکے ہو۔ کجھ شعر غزلاں دے ڈیکھو،
 بے وفاداری تعصب ہے تاں این مذہب کوں دل
 ساری دنیا تے دیہہ برج تے پھیلایا وے

کھا گیاں ہن بے سُر گزراں
رُزُک غزل دی لہہ ونج وڈوں

یوسف نے ہر شخص خریدی کون نہ اکرے
وکدے ہیں تاں وک ویندے ہیں بے دام اسماں لوک

میں پڑدا ہو یا بیڑاں میکیوں چھوڑ کے فر ونج
اون شخص ایہا گلہ میڈی پہلی منی ہے

صرف اوند اُسن نہا وکدا ودا بازار وچ
دراصل یوسف دی غربت دے وپاری ڈھیر ہن

ہن سناں انہیں چند شعراں تے اکتفا کریسوتے میکیوں دعا ڈیسو، تے پک
عرض کرن ضروری سمجھداں جو ایں کتاب اچ سکیں سرور کربلائی دا اوکلام نہیں چھپ
سکا حیدرے وچ حضرات محمد و آل محمد دا ذکر جمیل قصائد دے رنگ اچ پیش کیتا گے
انشاء اللہ اوکلام دی چھپ کے منظر عام تے آویسی تے ہن دعا سیں نال میکیوں
اجازت ڈیسو، سارے سراپکی دھرتی دے واسیں تے خصوصی طور تے سکیں سرور
کربلائی دی اولاد، دوستیں تے نیاز مندین دا (نیاز مند)

غلام خزان کنڈانی
وہی کنڈانی (بھکر)

۱۱۳ اپریل ۲۰۰۲ء

سُونہ سرور کر بلائی نال

اپنے پیارے سنگتی غلام خُر خان کنڈائی دے پُراں ایاز عباس خان کنڈائی، خاور عباس خان کنڈائی دی شادی تے جیڑی کہ تقریباً 22 مارچ 1998ء اچ تھی ہئی، اوں ڈہنھ سکیں سرور کر بلائی نال نیاز مندی تھی ہائی، سکیں سرور کر بلائی داناں پہلے توں سُن رکھیا ہاسے تے اوندے شعر غلام خُر خان کنڈائی توں سُنے ہاسے تے خاص کر او نظم و لاوا سُنڈے ہاسے جیندا عنوان ء

خدا محمد دو خط پیا لکھدے

چھ پچھدے ہوتاں ایہیں نظم نے ساکوں سرور کر بلائی دامتقد کر رکھا ہاتے وت ہی نظم

زمانہ ماہ و مرتخ دیاں سرحداں توں ٹپ گے

اساڈے سر پتھریں دی چوکاٹھ توں سکیں چودے

سکیں دی زبانی سُن کے میں جڈاں اپنے ملتان دے پیارے سنگتیاں ڈاکٹر جیلانی صاحب تے ڈاکٹر کلیل صاحب کوں سنائی تاں ہک تہلکہ مچ گیا ہا میکوں سارے سنگتی آہدے ہن ایکوں انگلش اچ ترجمہ کر کے عالمی ادب دے مقابلے اچ رکھیا ونجے۔ سکیں سرور کر بلائی نال نیاز مندی ہئی، سکیں سرور کر بلائی صرف شاعر وڈے نہ ہن او بہوں وڈے خطیب وی ہن، جڈاں دوستاں دی محفل اچ کہیں موضوع تے دی بولن ہا اساں سارے سنگتی ساہ سکا بہندے ہاسے جو کوئی لفظ چک نہ ونجے، بس آخراچ میں ایہا چوکا گالھ آہداں جو

ظلیل جبران آکھا ہا آؤ پھروں یرو شلم دیاں بگیاں متاں ساکوں کوئی چٹاں لہھ پووے، جبران کوں چٹاں لدھایا نہ، ساکوں سرور کر بلائی جیہاں چٹاں نہ بھسی۔

سکیں سرور کر بلائی داشیدائی

ڈاکٹر محمد افضل خان ڈھانڈلہ (بھکر)

اساں ہیں قاسم دی جج دے کانڈھی

خطابت عربی قصیدے دی سمجھ توں اہم جاہ اے جینگوں سرانگی کلاسیک اتے نیو کلاسیک وچ اساں ذلا ذلا مطالعہ کریندے آندے ہیں، سندھ ساگر دی وسوں بھانویں اوسندھی اے بھانویں سرانگی اے خطابت دے ایں آہنگ توں رگ وید دے ویلے توں شناساپنی آندی اے۔ خطابت دے بہترین نمونیاں دی اے روایت دل ساکوں سرانگی مرھے وچ ملدی اے سرانگی مرھے وچ قاسم دی جج دا کانڈھی ہون حق داساتھ ڈیون اے۔ اے محض مذہبی شاعری نہیں بلکہ محبت دی شاعری دی اے۔ ایں شاعری نال سرانگی ورثہ بہوں امیر اے۔ کیندا کیندا ذکر کرے غلام سکندر خان، غلام حسن شاہ تائب، دیر دمان، سکین غلام حیدر قند، ارشاد جھنڈیر تاں اینویں گلے جو جیویں کئی وتی دے لوک ہون۔ جانا باز جتوئی، سرور کر بلائی، عزیز شاہد اتے اقبال سوکڑی دی شاعری وچ تاں خطابت دا اے رنگ سرانگی شاعری دے پچھا دھی مرا تے اچوں لکھدے، قصیدہ، مرثیہ، نوحہ، رجز، وار دے آہنگ اچوں پُر جلال اتے سوتنی شاعری دے نمونے پڑھن سنن کوں ملدن، پہلی نظر وچ اینویں جا پدے جیویں شاعری دے اے نمونے انا پرستی اتے مردانہ روایت دے نمونے ہون امر القیس دے انہاں لفظاں وانگوں جو ”معمولی نان نطقے توں ودھ کے میکوں تاں بقائے دوام دی آرزو اے اتے میں جہیں لوک ای بقائے دوام حاصل کریندن“ تے سرانگی ادب اچ صرف سرور کر بلائی دی شاعری وچ اے گالھ ملدی اے۔

اساں ہیں قاسم دی جج دے کانڈھی اساڈے تن ریت دی غذا ان
 آساڈی رت دی رنگیل کفنی انا دی بھری دا ڈانج بنسی
 او اپنے موٹھے تے اپنی عظمت دی وار چھسی علم سمجھ کے
 جیڑھا ساڈا ہرکاب تھھسی، جیڑھا ساڈا ہم مزاج بنسی

بلکہ اس توں ودھ کے اے آکھن دی وی ہمت کر بندی اے جو
 ۛ جیڑھے دیوان ساکوں سڈیندن اوہے پیہبر ساکوں منیسن
 اس مزاج دی بے شمار شاعری نوکلا سک اتے اوندے مشاعرے دی روایت دا
 اہم حصہ اے پر سرور کر بلانی ایلکوں کر بلا دی مزاحمت اچوں گھن کے ئردے۔ اوندی
 شاعری جتھاں قصیدہ، مرثیہ اتے غزل دی فارم کوں در تیندی اے اتھاں ڈوہڑے
 اتے کافی دی روایت وی اوندی شاعری وچ جا بجاہ اے۔ پر اوند مزاج فارم دی
 بندش توں ماوراء، انقلابی، پر جلال اتے بلند آواز اے۔ جیویں
 ۛ تلوار دو ہتھ، تیر دو گل بھجج ڈوہڑے
 قاتل کوں اوندی کرنی دا پھل بھجج ڈوہڑے

یاوت

ۛ کئی سرھے نہ پتھرھے نہ مخلوق دے کھن
 سرور کوں تیڈے شھر دو ول بھجج ڈوہڑے
 پر کھائیں کھائیں ڈوہڑے وچوں تھیندی سرور دی شاعری ڈیشمار دھو وی
 مونہہ کر کھڑے تاں کیویں ملوک جا پدی اے۔
 ۛ نندنی ماندے کھیر مہیں کوں رل نیماں گھبکاروں ول آپاروں
 ندی نام بھوک ہے سرور، گڈتھی رین گزاروں ول آپاروں

اشوالال

کرولعل عیسن

ۛ امارچ ۲۰۰۳

سجھ دے سینے دا شاعر

سرائیکی دھرتی ڈاڈھے بھاگیں تے بخشیں والی دھرتی اے ایندے لوک کجھ عرصہ پہلے کنی ریاستیں تے بادشاہتیں دے مالک رہ گئیں۔ سلطنت ملتان، بہاولپور، منگیرہ، خیرپور اتے دیرہ اسماعیل خان وچوں ریاست دیرہ غازی خان اہمیت ایں واسطے زیادہ ہئی جو ایندی حد و دوج وسیب دی مٹی نال شدید محبت کرن والے علاقے جھنگ، میانوالی، کروڑ، بھکر، لیہ تے مظفر گڑھ دے او علاقے شامل رہ گئیں جہاں ہمیشہ حملہ آوریں دا جوان مردی نال مقابلہ کیجے ریاست دیرہ غازی خان تے میرانی حکمران اتے سوسال حکومت کیتی۔ سرائیکی حکمران اتے اوں دور وچ توہیں جو بادشاہت قائم ہئی دل وی جمہوریت اتنی مضبوط تے توانا ہئی جو غازی خان دا وزیر گانمن سچار ہئی گالھ بادشاہ کوں منھ تے آکھ ڈیندا ہا ایہڑی جی مثال آج دے کہیں جمہوری ملک وچ ملن وی مشکل اے۔

دیرہ غازی خان دا آخری سرائیکی بادشاہ غازی خان بے وفاء وزیر محمود گجر وی سازش نال 1769ء وچ معذول تھی گیا سندھ دے غلام شاہ کابوڑہ انہاں کوں قیام کر تے حیدرآباد ڈھک ڈتا غازی خان کوں معافی اتے سودا ہا ی دے بدلے وسیع جاگیر رہائی اتے انعام دی پیشکش کیتی پراوں ”مرد خود دار“ 1772ء وچ موت کوں گل لا گھد اپر سودے بازی نہ کیتی۔

دوسو سال بعد غازی خان دے خاندان وچ بک بیا سو جھوان پیدا تھی یا جیرھا زمین دے ٹکڑے دانی بلکہ دل دی شاہی دا حکمران بن تے سامھے آیا، جئیں تھولے عرصے وچ اپنے خُلق اخلاق، ورت ورتارے اتے مٹھے الا بول نال بک زمانے کوں

اٹنا بجا گھدا۔ جنیں بحیثیت استاد علم دی شمع نال محبت کرن والے پروانے اتے ماہ دھرتی نال محبت کرن والے دیوانیں دی فوج تیار کیتی۔ جنیں بحیثیت شاعر تے ادیب ادبی میداناں وچ سرائیکی کول منواون اتے سرائیکی قومی شناخت کول نشا بر کرن اتے بحیثیت انسان لوکیں کول انسان دوستی، خودداری تے چھائی دی سوچ دان کیتی۔

11 جون 1990ء کول خانیپوروں پہلا سرائیکی اخبار جھوک شروع تھیا تاں خط وچ لکھیا جو دھری بھراوہ تہا کول مبارک تھیوے، سرائیکی دنیا وچ سرائیکی زبان دے پہلے ڈیڑھ وار دا اجراء ایں صدی دا سب توں وڈا واقعہ ہے۔

دیرہ غازی خان گیا تاں پل ڈاٹ دے ہک بھنے ترٹے ماچے تے سرائیکی دے بھروسے نقوش نینا والا پکیری عمر دا شخص تقریر کرن والے مقرر دا گلوں باہیں لمبیاں کرتے آکھدا بیٹھے بابا اے پل ڈاٹ اسڈے ملک دے چارے صوبیاں اتے خطہ سرائیکستان دا پل اے۔ ڈیکھو لکیر (سڑک) سندھ دیندی اے، اسی بوجستان، ہی سندھ اتے ہی سرحد دیندی پی اے۔ اے سوڑی پل جتھوں ڈولار ہیاں کٹھے نی لنگھ سکھیاں، اج دی نی بلکہ صدیاں دی ہے ایں پل توں انگریز وائسرے اتے انہاں توں ”سب“ دے خطاب گھسن والے سردار بھوتار اتے گودے لنگھدے رہ گے، ہوائی اڈہ بنن توں پہلے ملک دے صدر اتے وزیر مشیر دی لنگھدے رہ گے پر ایں پل کول موکلا پڑھلایا کھلا کرن دا کہیں کول خیال نہ آیا، پل دے تلوں و بہن والا گندا نال ڈیکھو، اے گندا نال دیرہ غازی خان دے خوشبو لوکیں کیتے سیاستدانیں تے حکمرانیں دی طرفوں بد بود اتھدے گندا نال چھیڑیں دا افزائش فارم اتے بیماریں دے سپلائی مرکز داکم ڈیندا پے۔ اتھوں لنگھسن والے بے نکلے سیاستدانیں اتے افسریں کول تاں کجھ نی تھیند اپراساں گندی بوتوں اپنے تک ساڑ بیٹھوں۔ پل ڈاٹ دیاں لکیراں سندھیں پنجابیں بلوچیں اتے پٹانیاں کول آپت وچ ملیندیاں پن پر سرائیکیں دے نصیب

والی لکیر کتھوں نی پی ملدی۔ بھراووا اوج ٹیلی ویشن تے نواز شریف پھوت ماری کھڑا
 ہا جو اسان ہم بناتے ٹھا کاوی کر ڈتے پراوں درازی اے نی ڈسیا جو ایندا یورنیم کتھوں
 ملے؟ اے ڈیکھو پل ڈاٹ توں سڑک سونے توں کئی گنا ودھ مہانگی یورنیم ڈیونٹ
 والے لکھی پہاڑ "نوہ سلیمان" دی طرف ویندی پئی اے۔ یورنیم ڈیونٹ والے پہاڑ
 دے داسی اوج وی بیروں رانے اتے گلوں ننگے ہن پر۔۔۔۔۔؟

خطیابہ انداز وچ گلھیں کرن والے دی گفتگو میکوں مجبور کر ڈتا جو میں انہاندی
 گالھہ نوک تے پنکھاں ٹساں کون ہویے؟، میں پنکھیا سکس تہا ڈی تعریف؟ پٹر میڈیا
 ناں غلام سرور ہے اتے میکوں لوک سرور کر بلائی سڈ بینڈن، میں انہاندی قدم ہوسی کیتی
 تے اپنا ناں ڈسیا، کر بلائی سکس میکوں زور دا بھاکل پاتے ہاں ناں لاتا میڈیا متھا ہنما
 اتے اپنے ناں بلہایا، ڈھیر سارا ماٹ ڈتا تے عزت افزائی کیتی انہاں دی شفقت تے
 محبت دی وجہ توں اسان پہلی ملاقات وچ ہک بے ناں اتے سونھے تھی گیوے جو یوں
 صدیں دے سونھے ہاسے۔

سکس سرور کر بلائی اوج اسینڈے وچ موجود کینھی انہاندیاں یاداں تے
 محسساں ہن جہاں کوں اسان ہاں نال الائی بیٹھوں۔ سرور کر بلائی سٹھ دے ڈہاکے
 وچ سرائیکی دا اوں ویلے کم شروع کیتا جڈاں سرائیکی دا کوئی ناں نہ چیندا ہا، جانہاز
 جتوئی اتے دلچسپ ہشتی والی کارٹیج دا بادشاہ ہا، میں انہاندے مشاعرے نی سن سکیا
 سنگتی ڈسینڈن جو سرور کر بلائی مشاعرہ پڑھے باتاں تڑ پھاتے رکھ ڈیندا ہا میکوں شاعری
 دا ملکہ نی اتے نہ میں کر بلائی سکس دی شاعری بارے گالھہ کر سکداں البتہ میکوں اتا پتہ
 ہے جو سرور کر بلائی بیہوں وڈا انسان ہا اوندا خلق اخلاق، ورت ورتارا، ڈے گھن،
 اٹھن بہن، الا پول سب "چنگے انسانیں" وانگے ہا۔ او گھیو دا گھڑا، ماکھی وانگے منھا تے
 باڑ دی دھپ وچ وٹن دی ٹھڈی چھاں ہا۔ او شخص خود دار ہا، اوں غریب تے غریبی نال

یاری لائی، ڈکھ تکلیفاں نبھائیاں پر آنا کوں مجروح نہ تھیوں ڈتا، تخت دیرہ غازی خان دا وارث دیرہ غازیخان دی عدالت دے بھنے ترے "تخنے" تے بہرے قلم دی مزدوری کریندہ رہ گیا، اوکھ سوکھ بھائی، ہر طرح دے حالات دا مقابلہ کیتا پر نہ کہیں نال شکوہ کیتا اتے نہ ضمیر دہنجیا۔

یوسف نے ہر شخص خریدن کوں نہ اُسرے

وکدے ہیں تاں وک دیندے ہیں بے دام اسماں لوک

سرور کربلائی بلا شک ملخ مر بے اپنی اولادیا دوستیں واسطے فی چھوڑ گیا پر جیڑھیاں چنگیاں یاداں چھوڑ گئے اولخ مر بے کیا شاعری توں ودھ بہن۔ سرور کربلائی دے دوستیں، رشتے داریں اتے عقیدت مندیں وچوں سئیں ڈاکٹر محمد افضل خان ڈھانڈلہ اتے سئیں غلام خرنان کنڈانی سب توں زیادہ خوش قسمت بہن جو انہاں کربلائی صاحب دے فکری اثاثے کوں محفوظ کرن دی سوچ سوچی اے اتے سرائیکی وسیب دے جاگیر دارانہ سماج اتے ظلم دی ٹنگھ کالی تے اندھاری رات وچ وسیب دے اُن پھر لوکیں کوں "بجھ داسیند" ڈکھاوٹی دی اہر کیتی اے۔ کتاب دی اشاعت وچ کثیر سرمائے دے علاوہ ڈھانڈلہ صاحب اتے کنڈانی صاحب مشکلاں دے جیڑھے دریا جھاگن او صرف اتے صرف انہاں دا کم ہا ایں عظیم کم دی تکمیل تے میں سئیں ڈاکٹر محمد افضل خان ڈھانڈلہ اتے سئیں غلام خرنان کنڈانی دی عظمت کوں سلام پیش کریندا، اتے کتاب دی اشاعت تے دلی مبارکباد پیش کریندا۔

ظہور احمد دھریجہ

چیف ایڈیٹر ڈی۔ سٹھ وار جھوک سرائیکی

لہان

۱۱۳ اپریل ۲۰۰۳ء

چھاندر و ن

سئیں سرور کر بلائی دی شخصیت تے سرور کر بلائی دی شاعری دیاں سرکھریاں تے اچھا چھپوے تھیندے رہسن۔ دانشور، ادیب، شاعر، نقاد تے تبصرہ نگار چھانڈ پھٹیندے رہسن۔ شیت کڈا ہیں ادب دے پردھانیں کول اے اُنت لہجہ پوے جو سرور کر بلائی وڈا شاعر پایا وڈا انسان۔

اساں تاں صرف اے چاٹدوں جو سرور کر بلائی اپنے کردار، ویدتاوے تے شاعری دے ذریعے اساں تھیں ہزاراں پیوراٹے، اُن پھر، لکھتے تے کنگلیں باتیں لوکیں کول ناہوند تے تھکی وچ عزت نال جیوں تے اَلانویج دا ڈاء سکھالے۔

سرور کر بلائی دی مثال اُون و ن دانگوں ۽ جیوہا آپ تاں تھی لکھ دے جھنڈ جھولے تے ڈھپ دے تہا پ اپنے سینے وچ سما کے اپنے تے بہن آ لے لوکیں کول ٹھڈی چھاں تے سکھ واساہ ڈیندے۔

اساں گذریل جیاتی سرور کر بلائی دی چھاں پیٹھ گذاری ۽ تے چھاں تلے بیٹھا بندہ و ن دے درگھاتے گھانا ہوو ن دا آناں نکاٹاں تاں لاسکدے اوندی اچائی دا اک ٹک نہیں لاسکدے۔

اکبر محمود مغل

صدر لوک ادبی سنگت ڈیرہ غازی خان

۱۰ اپریل ۲۰۰۳ء

گالھ مہار

دیرہ غازی خان دے بانی تے بلوچاں دے رحیل عظیم، نواب غازی خان میرانی دے وارث تے جانشین، نوابزادہ غلام سرور خان میرانی (سرور کر بلائی) تھلاں دی رانی نسیم اختر سیسی دے گانویے گیت (پتلا پتنگ ڈھولا) دی تصویر شمشاد قد، تکھے بلوچی نقش نمین، لفظ کول اوندی ہیبت تے معنویت نال ادا کرن والا سخن طراز، صاحب علم و ادراک، وادی نیوادے مسافر حسین ابن علی و اطرف دار، کرب و بلا دی نسبت نال کر بلائی لقب تے وت سرور تخلص اختیار کیتا۔ اول وتی وچ پلایا سنھر یا جھٹھاں اوندنا خاندان اپنے توبانی دے زوال دے ڈسنھ پورے پیا کریندا ہا۔ اول وتی داناں (ریکڑو) نزدکوٹ چھٹے (دیرہ غازی خان) ہا صیکوں سرور کر بلائی کڈیں کڈیں ربنڈہ لکھدے ہن۔ مگر یاریں دو تہیں اول وتی کول سرور آباد داناں ڈتا اول وتی اچ سرور کر بلائی دے مزاج دی تعمیر اوندے خاندانی پس منظر اچ تھی اوندے مزاج اچ بلوچی

تے خاندانی نوابی دائرہ بھل اونو امیں ساکے نواب تے فقیریں وچ فقیر منشن امیر،
ساہ دی دولت وند انوٹ والا داراشکوہ۔

شاعری شروع کیتی تاں نوابی مزاج دی اے اوندیاں پہلیاں نظماں اچ ہے۔

ہاں برہ بادہ پرست ازلی جنوں دی محفل دا شہ نشیں آں

سکین سرور کر بلائی، خاندانی عزت وقار، شاعرانہ خوبی اتے اندر دے درمندانہ
احساسات دے حوالے نال سرائیکی دھرتی دے ارفع تے اعلیٰ لوکیں دی فہرست دا
پہلا شخص ہا۔ وفا، مروت تے ایثار داپیکر، نمگسار، درد شناس جٹا ہا، جیساں پورے سرائیکی
وسیب اچ لوکیں دے بہوں حصے کوں متاثر کیتا۔ اوندے یاریں داخلقہ بہوں وسیع ہا
، ڈوہڑہ لکھیے تاں درد دیاں ساریاں کیفیتاں مکا چھوڑین۔

ہیلے برکے لئے سن سانوٹ، سانوٹ ڈاگاں چاروں ول آپاروں

ویہہ ویہہ ول سب بندن دل دل بھج بھج نبیاں ماروں، ول آپاروں

سکین سرور کر بلائی دی موت داعزادار

سردار عاشق خان بزدار

(مہرے والا) راجمن پور

گالھیں سرور کر بلائی دیاں

اچاں آساں طالب علم ہا سے جو سئیں عاشق بزدار دے حوالے نال سئیں سرور کر بلائی نال آشنائی تھئی۔ ہوں ویلھے سرور دی سر مست جوانی ہئی، جذبے جوان بن سئیں سرور کر بلائی دی شاعری دادر یا منہ تارو ہندا ہا، پڑھن دا انداز و کھرا ہا اوندے راج ہک تحکمانہ طرز تھا طلب ہا، ہکلاں بن شوکاٹ ہا۔ جیویں شینہ ترانے سرور کر بلائی جڈاں وی مشاعرہ پڑھے ہا ہک جوش ہوندا ہا، جولانی ہوندی ہئی، سرور کر بلائی جڈاں مشاعرے پڑھے تاں سارا سرائیکی وسیب اُشاک تھی گیا ہا پتہ سئیں سرور کر بلائی دی شاعری تے مشاعرے پڑھن دے انداز توں یا خود سرائیکی دی چاشنی توں متاثر تھی کے مرحوم محسن نقوی دی سرائیکی شاعری شروع کر ڈتی ہئی۔

سئیں سرور کر بلائی نے ساری زندگی طبقات دے مختلف گالھ کیتی، سرداری، بھٹاری تے جاگیر داری دے ہمیشہ خلاف ریہا۔ پوری زندگی کہیں سرداری بھٹک نوالی نہ کیتی۔ قطعہ ڈیکھو:

تاج شاہیں دے ہوا میں وچ اچھالن سکھ پوو
اپنا بلبوس آنا خود ہی اچالن سکھ پوو
کیوں کوئی فرعون سڈواوے اتھالں رب جہاں
جیکراہیں پیٹ اپنا آپ پالٹ سکھ پوو

سرور کر بلائی ہک سچا دوست، عظیم تے شفیق باپ، ہک ایمان دار محنت کش انسان ہئی، میں پوری زندگی اوندے تن تے میلا کپڑا نہا ڈٹھا اوندے وال زندگی ساری بے ترتیب نہ تھئی۔

سئیں سرور کر بلائی دے سانگ
تاج خان گویا نگ
(فاضل پور)

مہمان بندہ یا شاعر؟

ابج جیکر کوئی پارکھ اے گبن بئج کرن دی اہر کرہی جو سرور کر بلائی انسان وڈا ہایا شاعر؟ تاں او اوتھیں سوچیں دے کٹکول کون خالی حت تے خیالیں دے پلو کون پتھن پروٹ ڈیکھسی کیوں جو کہیں دی فنکار و افن اوندی روح ہوندی اے ایس ساٹگے نہ تاں کوئی اے دعویٰ کر سکدے جو اوروں راہیں پورا پورک جاٹدے اتے نہ کڈا ہیں روح فنا تھیدی اے دل سرور کر بلائی جھیں فنکار کون جان گھنن کوئی مخول تاں نہیں۔

انہیں دے فن دی روح اچوں شاعری دی جمال نال جیہہ حاکمھ نشا بر تھیدی اوندے راہیں کر بلائی دی کوتیا وچ ضبط آلی بغاوت تے سریر آلی نمائندا درشن انہیں دی انقلابی فکر نال سلہم نظر دی ہے۔ ایہہ سندھ وادی دے بندے دی روح تے اصل ہے جیندی ہک وڈی مثال ساڈا اولوک قصہ ہے جیندے وچ ڈاڈی پڈھڑی دا بھلا کاں چا ویندے پڈھڑی ایس بھلے کون ولانوں ساٹگے ہر ڈاڈھے تے پھر آ لے داور وچ کھڑ کیندی ہے پر کہیں دے وی چٹے ولدے توں تھک کے بہندی نہیں بلکہ سانڈڑ اگوں تے تندی ہے اچھیں اساطیریں دی اول راہیں کر بلائی اپنے تل وسیب دے لوکین کون اپنے حق کون منکن تے گھنن دا سنہا ڈتے۔ ادبی دھڑیں، گروہ بندیں تے سستی شہرت کنوں بے نیاز سودائی مولائی سرور کر بلائی دی ذات مشہور جرمن شاعر تے

فلسفی ہنر خہا سنے دی ایں اکھ دے شیشے وچ ڈاڈھی نروئی شکل نال ڈبھی وچ سبکدی ہے "شاعری میڈے کیچے ماورائی شے رہی اے میں ایں توں کڈا ایں، کڈا ہوں دی دنیا دے فیدے یا شہرت دی تاگھ نہیں رکھی نہ میکوں ایندی کوئی لوڑ ہے جو لوک میڈی شاعری دی تعریف کریدن یا نہ میں تاں انسان دی ذات دی آزادی دی جنگ لڑن آلا ہاں"

قصیدے کیا آساں کہیں خان دے سلطان دے لکھن
توڑیں جو مرھے لکھن مگر انسان دے لکھن

تھولے ویلھے وچ ایہو آکھیا وچ سبکدی جو کر بلائی فریدن دی کافی دی کوک ہے، علی حیدر دے بیت دا خون ہے، پتل دی وائی دادرد، لطف دی مثنوی دار اکھا، اُچ، ہڑند تے ملتان دے قلعمیں داعز ادار ہے، روہی، تھل، دامان دی ہرتسی روح دی تس دا بھائیوال ہے اتھاں آکے کر بلائی تے امکان دے اسلام اور گھلدن جنہیں بھ دے وچوں ڈیکھ سکین ہر بندے دے وس اچ نہیں۔

محبوب تابش

شادان لڈ (دیرہ غازی خان)

۳۰ مارچ ۲۰۰۳

☆.....☆.....☆

کینویں جیویندے، کینویں مریندے

سرور کربلائی صاحب شاعر و ڈاہاتے کے چیڈا وڈا شاعر ہا، اے غلام خر خان کنڈائی چائے پے دانشور تے سکار چائے۔ ہا اگر کہیں کڈا ہیں اے آکھیا جوار و داوڈا شاعر غالب اے تے سرائیکی داسرور کربلائی عاں ول اے گلہ میں ضرور آکھساں جو غالب شاہیں دا وظیفہ خوار ہاتے سرور کربلائی نے سارے اسلی شاہیں، بادشاہیں، نقلی شہزادہ دی تمام تر رعوت کوں اپنی جتی دی نوک تے رکھ تے قلم مزدوری کیتی ہس تے اپنا مانا و دھانس تے اپنی عزت دی لاج رکھئیں ہمیشہ فرمیندے بن میں آیام ہوشمندی اچ جنہیں نجیب المزاج لوکیں کنوں متاثر تھیاں انہاں وچ ہک موچی، ہک نائی تے ہک ڈبل ایم اے علیگ کھیل صاحب سرفہرست بن ہک جاہ تے تحریری طور تے اقرار کیتے نے جو قانون تے انصاف دی راجدنی اچ (عدالت کچہری) جتھاں میڈے بے بھائی بندجیاں پالش کریندن میں اٹھائیں کاغذ پالش کرینداں،

میں اسرور نسب نامہ ہے غریب ابن غریب

میں کہیں خود ساختہ شجرے دی پیداوار نہیں

کربلائی صاحب توں چاہندا ہا نوں جو دھرتی تے قلم مٹ ونچے۔ کوئی ضرورتیں کیتے پے دھتاج نہ ہووے، تیں ساکوں سارے طریقے سکھا ڈتن، اے بند ڈیکھو:

تیں تاں ساکوں سکھا ڈتا ہے کیویں جیویندے کیویں مریندے

یزیدیت حکمران ہووے تاں کیا سوچیندے، کیویں کریندے

کھپیپ وچ وی جہان لشکر اگوں کیویں سینہ کڈھ کھڑیندے

تمام بازو قلم کرا کے کیویں اناء دا علم چویندے۔

سر دارروف احمد خان انڈائیڈو کیٹ

جام پور

سرور کر بلائی دی بارگاہِ اہج

سکین سرور کر بلائی ترقی پسند نظریات آلاطبقاتی شعورتوں بہرہ ور چٹاں ہا جنسین
شاعری دے نال نال و زبر لوکیں دے خلاف چھوٹیاں چھوٹیاں تحریکاں چلا سیاں ایس
ساکنے اووزبر لوکیں دی پسند اہج شامل نہ تھیاتے انہاں دی طرفوں نفرت تے مخالفت
دامرکز بنیادہ گیا۔ بقول جوش ”کر بلا تاج کو برداشت نہیں کر سکتی“۔ سکین دا ہک قطعہ
ملاحظہ فرماؤ۔

سینے دا تھل یا اکھ دا سمندر قبول کر
ہک شے تاں خواہ مخواہ میڈی دلبر قبول کر
چاہنداں ہیں احترام تاں کجھ محترم وی بن
بیعت دی گلجھ ہے تاں میڈا سر قبول کر

عام لوکیں دی گلجھ جھیکو تیں کر بندے رہ گئے۔ سخت مشکل حالات اہج وی
اوندے نظریات دا چھنکار تے لہجہ دی دھمک نہ ملکی، ہک شعر ڈیکھو۔

ادب دی مریم دے پاک سر دی بزار دے دج بردانی وپچی
قسم ابو ذری دی آپ وک گیاں میں بے زری دی اتانی وپچی

آخر خورش عمر منزل کوں پنناں، زندگی دی رتھ پریم نگر وچ چھنی، سکین سرور کر بلائی
داسکا ڈاڈا انواب غازی خان میرانی صرف ضلع دیرہ غازی خان دانواب ہاسکس سرور
کر بلائی نے تاں پورے سرائیکی وسیب دی علمی ادبی ثقافتی اتے ملنگ سنگت دی دنیا
تے بادشاہی کیتی، سرور کر بلائی ہک تحریک ہک نظریہ، ہک ثقافت، ہک قیادت داتاں ہے۔

سکین سرور کر بلائی داسیدائی مولائی
منظور احمد خان دریشک ایڈووکیٹ

(راجن پور)

غزلاں

خوش حال گذر گئی ء یا بد حال گذر گئی
بس رین گذر گئی ء جہڑے حال گذر گئی

بے لوک وی تیں وانگ آہن توں وی اُنھیں وانگ
جگ نال گذر گئی یا تیدے نال گذر گئی

او گالھ جیڑھی سو بھ ساڈی سونھ دی بی ہئی
او گالھ کتھاں لبھدی ء او گال گذر گئی

عمرہ دے عذابیں دے کیویں سال گئی جن
ہر رات تیدے ہجر دی بن سال گذر گئی

تیڈے باجھوں شہر تیڈے وچ ایس پئی خلق ہے جیندی
سانوٹ آندے گذریا ویندے کہیں کول سُدھ نہیں تھیندی

شکر ہے پھاہی پھندا بن گئے رُوح آزاد کرائی ہمس
وحشی وقت دے ہتھ دا پاڑیا بوچھنٹ کے تیں سیندی

میں کیا ہامی، توں کیا ہاویں، توں کیا ہیں، میں کیا ہاں
بس رُئی سیٹگی یاد کہیں کول نہیں اوقات ڈیویندی

رات کوں اُونویں تیڈے سارے اوارے جاگدن
 پر اساڈے نال ڈینہہ کوں صرف تارے جاگدن

صبر کر، اکھیں کوں جھل، دھرتی نہ بھوئیں انب وات کر
 لوک آہدن بعد بارش دے انگارے جاگدن

اٹیاں اکھیں کڈھ کراہیں پا گھنو کھیے دیوچ
 جھ جڈاں سمد اھے مقتل وچ اندھارے جاگدن

اُنادے عرش توں ڈھہند اپیاں سنبھالا ڈے
زمین؟ جھولی ودھانہ، کوئی کشالا ڈے

میں اے طے آپ کوں آیاں پنٹن تیڈے کولوں
میڈے وجود کوں ہووٹن دا کئی حوالا ڈے

فرات سارے دا سارا سما ونچے جسیں وچ
میڈی پیاس میکوں اتجھیا پیالا ڈے

نواں زمانہ، نوں لوک ہن نوں دنیا
نوں کہیں طور توں اپنا نواں حوالا ڈے

تیڈی اتیڈے، میڈا میڈے وانگوھے بھگوان
 ٹساں ہور انسان ہوسکتی! اسان ہور انسان

کہیں دے بڈتوں کہیں دی بے جانوت نہیں تھی سکدی
 ٹساں رب دے نیک فرشتے اسان بد شیطان

میر، تمیر، دے سرتوں ساڈے پیارکوں وارڈتا ہی
 ساکوں تروڑ ڈتا ہی بختا، تروڑ کے تیر کمان

تیڈی منڈ دا واسی شالا گئی نہ تہ تھیوے
 ساڈے منہ وچ جاء کرگئی اکوڑی زہر زبان

ڈوہیں اپنی اپنی گول وچ آپ کول رول کھڑے ہیں
 میکوں ذات دے گولن رو لیے تیکوں دھن دھنوان

تیڈی سیند سندور بھری ہوئی سدا سہا گن ہووے
 ساڈے اچڑ وچ نچن دا سنگتی نہ کر بہوں ارمان

توں نہیں ہوندا، سینے، ذریِ حتمی ہوند نہیں ہوندی
توں ہوندیں تاں پاہیں دیوچ ہوندن ست آسمان

دریا وانگ سدا رہ گئی ءِ سفیریں ہاپ حیاتی
تیڈی مٹ تے ڈھہندی بھک تیں نہیں تیڈے مہمان

آپنی سو بھ سجاٹن ءِ چ سرور سا کوں سانجھ ڈتی ہی
تیڈے نوکر، تیڈے بردے، خان غلام خُر خان
غلام خُر خان کنڈانی۔ (وستی کنڈانی۔ بھکر)

تیکوں عاشق تیزا خود کر ڈیوتجے
کڈاہیں تاں آپ جہیں کوں مل بکھیجے

کئی ابھرے شعر روح دے طور کولوں
کئی توریت تیزے تاں کرتجے

دعا دے ہتھ بٹا خیرات کا سے
تیزے کولوں تیکوں بس بن گھنیجے

تیکوں الحمد توں والناس تائیں
دچھوڑے دے شپنے دچ پڑھیجے

زمیں دی مٹھ وچوں آسمان نسرے
تیزے قد تے غزل ایجھیں لکھیجے

جیردھا سنگتی بٹن سردار چاہے
اوکوں سنگتی کیوں سنگتی بنز تے

تیکوں دھاں جگ دی سرور ڈیونی ہی
تیزے دھاں جگ کوں بٹن کیوں ڈیوتجے

تلوار دو ہتھ ، تیر دو گل بھیج ڈیوتے
قاتل کوں اوندی کرنی دا پھل بھیج ڈیوتے

ڈیکھوں تاں سہی کون کیڑھے مانی دیوچھے
سانوٹ دو کئی سہکدا کھل بھیج ڈیوتے

آسمان توں احسان وانگوں رزق جے لہندے
احسان کوں آسمان دو ول بھیج ڈیوتے

لو ڈیکھنا چاہندا ہے میڈے بھان پُرانے
پلیس دی عماری دا محل ، بھیج ڈیوتے

اس عید تے سرکار تیڈو عید دا تھنہ
بھیج ڈیوتے یا غزل بھیج ڈیوتے

اے آس دی آیت تیڈے آرام دے کہتے
دل آہدا ہے پاہیں دا رھل بھیج ڈیوتے

گئی سرھے ، نہ پتھرھے ، نہ مخلوق دے کھن
سرور کوں تیڈے شہر دو ول بھیج ڈیوتے

بھومیں اُتے ڈیکھ ڈیکھ ٹریا کر
توں فلک دو نہ ڈھیر ڈٹھا کر

میکوں سوچیں بٹا ڈتے پاگل
خیر ہودی نہ اتلا سوچا کر

اچی کھل یاد کر کے رو ڈینداں
توں وی سنگتی نہ ڈھیر کھلیا کر

سچ کوں سمجھو تاں پاک مروسیں
سچ کوں یکدم وی سچ نہ سمجھیا کر

میں تاں راہی دی پار چا بیٹھاں
توں تاں مخلص نہ آئے جہیاں بنیا کر

تیرھیں، ویہیں داسوھے ڈاڈھے دا
یار ڈاڈھا کڈیں نہ دھاریا کر

کالا سمجھ دل نراض تھی پوشیا
ڈینہہ دا ڈیوا سروں نہ بالیا کر

عین رُت ہے بہار بجلیں دی
آہٹاں سوچ کے بیٹایا کر

یاد کہیں کوں ہوویں غنیمت ہے
ایں توں ودھ کے نہ لوبھ کیتا کر

لوک کھنکھیاں دے کاں بنا ڈیندن
میڈے کولوں نہ ڈھیر بیٹھا کر

انت اپنی سُنجان نہ رہیا
شیشہ ول ول نہ یار ڈٹھا کر

چہرہ چہرہ کتاب وانگوں ہے
وقت ہووی تاں اے دی پڑھیا کر

پیرو رہنے متاں چا سر چانوں
اپنا طرہ نہ ڈھیر اچا کر

دل فقیر اندے بہوں غنی ہوندن
انہیں لوکیں کوں آن ملیا کر

یار سرور متاں مھلا ڈیون
زخم ڈیون تاں شکر پڑھیا کر

در بدری گئی در گولوں ہا
 لہندی شام ء گھر گولوں ہا

سنگتی زر دے ہن سبھ سانگے
 سانگے جوگی زر گولوں ہا

کونجاں اُنت پچھوں تے وَلٹے
 رُل گئے اچٹے پر گولوں ہا

تن توں ڈھیر سنان تے جے
 کئی اے جہیاں سر گولوں ہا

پھر آلے نہیں جیوٹ ڈیندے
 آپ سنواں نا پھر گولوں ہا

سرور پُٹ پھوں کلہا تھی گنیں
 ہک ڈوجھا سرور گولوں ہا

ھے لوڑ سر نوک سناں عشق ذرا بول
چودھار ھے چپ تارتوں ہک وار دلا بول

مقتول دی کئی چیک نہ قاتل دا ٹھکارا
کیا تھی گئی مقتل دی سبھی آب و ہوا بول

بہوں ڈھیر ڈتن اونکوں خراج اوندی جفا دے
آج کھر کے اوندے سامنے بے سوبھ و فابول

اے حسن ازل گول تیڈی رول ڈتا ھے
قوسین دی پازیب آلا رنگ جتا بول

میں کلہاں، میکوں لکھاں خدا ویرھ گئے ہن
کیا حکم ۽ میڈے نال میڈا کلہا خدا بول

اے عیسیٰ نفس ڈیکھ تیڈے بعد اسا کوں
نہیں بھانٹن قبر وچ وی فرشتے دا الا بول

دل تساڑے نال ہے سکین لاوٹاں
 شیشہ پتھر نال ہے ٹکراوٹاں

تیڈے کیتے ہر کہیں دے تھی گیوں
 بہن تان ہے اٹ بھاؤنلوی بھاوٹاں

ساہ جتی سینے دیوچ جتیا نیویں
 واہ تیڈا سکین آوٹاں نہ آوٹاں

سارا ڈہنبہ میں نال ٹردا رہ گئے
 بچھ کوں ہا آخر تھکیرے کھاوٹاں

کیا قصیدہ ، مرثیہ ، کافی ، غزل
 تیڈے نال دا ہر ہے گاؤٹ گاوٹاں

سہیلی تیں وانگ میں وی جھیرا کئی جھیرا سنگدی
یا وچ حویلی دے پُپ اکیلی نیز سنگدی

عذاب روزی دے تیں کنوں چانکھیرا یاھے
وگر نہ ساکوں تاں موت وی نہیں نکھیرا سنگدی

میکوں میڈے انتخاب والوک طعنه ڈیسن
میں تیڈا قصہ کہیں دے آگوں نہیں چھیڑ سنگدی

چاہر دے سائیں طلاق ہوئی بُلا ڈتاھے
کہیں سہا گنٹ اگو ہاں بدھ کیا تریڑ سنگدی

بس جاگتا ہے ، یا پیوٹا ہے
اساں لوکیں ایویں جیوٹا ہے

وت رات پی آندی ہے سرتے
اساں ڈاج پرایا سیوٹا ہے

ساڈا کون ہا تھیوے ہا ساڈا
ساڈا کون ہے جیں ہن تھیوٹا ہے

روح وانگوں چولا گھانگھے ہے
ڈیکھاں کیکوں پہلے سیوٹا ہے

اساں ان مل سکے ساہ دے ہیں
اساں بے مل تھی خر جیوٹا ہے

اُپنے آپ کوں ڈکھتے تے بہوں ارمان تھیندے
سئیں آں! تیڈا نوکرو وی انسان تھیندے

ساڈی رت وی اوندے ہتھ دی میندی ہے
اوند ا ہتھ ڈکھلاوٹ وی احسان تھیندے

تیکوں اکھیں نال ڈکھاوے نہ مولا
سجدہ ریز زمین اگوں آسمان تھیندے

یاری دیوچ یارا کوڑ کریندا نہیں
کوڑ کرن دے نال پہوں نقصان تھیندے

پریکا ڈانج سمجھ کے رکھدے دیندے ہیں
 جنیں جنیں جتنوں جو جو تحفہ دان تھیندے

بمخ وی کائے نی، توں وی آندا نہیں ڈسدا
 روح دارادھا کھیت چا پے ویران تھیندے

وقت نے ساکوں سانگ دی نوک تے چاڑھتے
 ساڈا سر وی سرور شینیت قرآن تھیندے

خدا کوں وی ہک دفعہ پکاریے تیکوں وی ڈو جھی صدانی کرنی
 توڑے جوئدھھے کی صداتے کہیں وی کئی شے عطانی کرنی

توں بے وفا کیں دیوچ و فوادار بن کے جیون ڈی نہ وعامنگ
 اسا ڈی توبہ، اسان فقیریں تاں کنیں کوں اے بدعانی کرنی

فقیر لوک ہمیں زہیر ڈسدوں امیری کیاھے اسان ڈسیندوں
 خدا سے وی اتجھیں جتھی ہیں، اسان جھیں کرنی خدانی کرنی

موں چا ہیکلیسی تاں کاساے ہھائی کوں وی اتھنل ترؤڈ ساج
 جے تیز اور نہیں تاں بعد آج دے، اسان وی جانی گدانی کرنی

اساں جے تیں جندے پئے ہیں
 تیڈی ملکھ سڈیندے پئے ہیں

تیڈے ہک ہک در بروے توں
 صدقے صدقے تھیندے پئے ہیں

روح ہے جامہ جسم دا بنیا
 راتیں بڑیہاں سیندے پئے ہیں

تیڈی یاد ہے موت پیالہ
 موت پیالا پیندے پئے ہیں

ہاسے عرش برین دے کنگرے
 پیریں پٹھ مندھیندے پئے ہیں

او اتلا پیارا نہ ہوندا ، او بے وفا ہوندا
 اوندے نکھیرے دا ڈکھ تاں نہ اے تلا ہوندا

میں اونکوں ڈیکھتے حینداں ، تہوں ودھینداں
 مگر ایں گالھ دا اونکوں وی کجھ پتا ہوندا

کڈیں تل ساکل ساڈے تلے مل نصیب تھیندا
 کڈیں تاں شیشے کول چاہندیں او بھن کھڑا ہوندا

او آپ ساڈو نہ آندا گئی جھات پٹھ ڈیندا
 ایں تانگھ سولی تے جھوٹن دا کجھ صلا ہوندا

کوئی تاں نال میڈے نال دا ہوندا پاندھی
یا پنڈھ جیاتی دا ہوندا تے میں کلہا ہوندا

نہ چُپ دا جادو ایں وستی کون کر ڈیندا پتھر
جے کوئی وی آپ موہاڑا الا پیا ہوندا

ایں حال تانی تاں ساڈے نہ حال تھی ویندے
او آپ ہوندا اساڈا یا گئی خدا ہوندا

اساڈا قتل مقدر ہا ، کہیں تاں پھسٹا ہا
اساڈا یار نہ ہوندا تاں گئی بھرا ہوندا

وچ مقدر دے لکھیاں جوہن دوریاں
 ڈھولے مغرور کیتیاں چا مغروریاں

اوں تاں نہ آوٹا ہانہ میں وچ سکینم
 پیر پکڑے چا ہر کہیں دے مجبوریاں

میکوں برباد کر غیر کوں شاد کر
 میڈے سینگیں و نڈالیاں مٹھیاں پُوریاں

کچھ سُنّے سیت دی نیک برکت وی ہئی
باقی بچّاں وی کیتن سھے پوریاں

کے قی آئیاں بہاریں خزا ئیں گیاں
دل دیاں لغراں رہیاں درد توں مھوریاں

ایویں ودھ دیاں رہیاں سکس دی سرکار وچ
میڈے نیزے تھیون تے وی مہجوریاں

جیویں سرور کنیں پئے دی عرضی اُتے
دِن بڈھے ڈاڈھا لکھے نا منظوریاں

اچھے نال اکیندیں رہنا
کھی قبر مڑیندیں رہنا

کھیں شادی منگ میل ڈیہاڑے
تر تر شیشہ ڈھیندیں رہنا

گھان دے ہاں وچ لہندیں لہندیں
پتھ کوں یاد کریندیں رہنا

دھرتی دے سنگ سنگ میلے وچ
اچھا میل گولیندیں رہنا

بھ سا ، سنگ ، سکاوت ، سنگت
ہتھیں نال کوہیندیں رہنا

رت وچ پُسی پوہ دی شب کوں
روہ تے شم بلیندیں رہنا

اپنے آپ توں نکھرن ویلھے
ہنج دی ہکل مریندیں رہنا

بُکھے تے خواب تیڈی باہیں دے
سرکوں خاک توں چھیندیں رہنا

ٹھڈی واءِ ج پھٹ پھٹ ویندن
دُھپ دا سیک بکیندیں رہنا

ساہ ساہ ساہ ساہ گے دیوچ
تسبیج وانگ پویندیں رہنا

یوسف! تیڈی میڈی قسمت
بئیں نال تولیندیں رہنا

بُہنہ کوں قلم کروب دی محنت
رات کوں شعر لکھیندیں رہنا

عشق نے جیرہا سبق سا کوںھے پکوا یا ودا
او اساں نیزے تے چڑھ جا جا ہے سٹوایا ودا

تیڈے نکھرن بعد بس ہک فرق پے تھولا جہاں
تیں جہاں جیکوں ڈٹھا اوں نال آلوایا ودا

دوست دشمن دا کڈی نہیں فرق کیتا چاٹ کے
تیڈا بخشا پیار ہا جا جا ہے لوایا ودا

زندگی عشق ء یا عشق ء زندگی معلوم نہیں
کچھ تاںھے جئیں دارتےھے رقص فرمایا ودا

پانہہ تاں کیا نہی ونگ وی اوندی نصیبیں وچ لکھی
نال جیندا ہا شوق توں ویٹی تے لکھوایا ودا

میں تیڈی دستی دیوچ معلوم نہیں کیوں آگیاں
تیں وی نہیں کچھیا جو او ہا کون کیوں آیا ودا

کوئی تاں ہووے ہاسا کوں جیردھا سمنجھالے ہا
 او اپٹا ہووے نہ ہا، صرف بٹن ڈکھالے ہا

اے بے زری تے ولا خود سری محبت دی
 ہکوھے روگ سیالے جیردھا ہننالے ہا

سنگت دے باجھ سکاو ت آسا کوں نہیں پھلدی
 او بٹن کے سنگتی آسا ڈانہ سا کوں گھالے ہا

گھڑے، اندھاری، قضا ڈس ڈتا ہاسوہنی کوں
 چنانہ دے پار کوئی ہوندا تاں ڈیوا پالے ہا

او ساہ دے وانگ ہا آیا ، ولا نہیں آیا
 ولا بے آندا تاں ساہ تائی نال جالے ہا

اساں بے رزق دے وانگو نہ کھنڈ ویندے جا جا
 اساں بے رزق جنیں لوکیں کوں کون پالے ہا

ابو ذری بے میڈی بے زری نہ کج گھندی
 میڈی نا ہوند میکوں ڈیہ نہہ وڈے ڈکھالے ہا

نشان ذات دے وانگو نہ مٹ ویندا سرور
 اسا ڈے رستے کڈن تیں کوئی روز بھالے ہا

آپ اپنے کول اپنی آسانی رہن ڈے
ساڈے سر تے دھوڑوی چادر نشانی رہن ڈے

چندر تارے خواب وچ وی ڈیکھنے بہن سٹ گھتیے
ساڈے قد میں وچ نہ موتی رول جانی رہن ڈے

ساکوں اپنے آپ تے نامہرباں بھی کر ڈتا
ہن ٹتاں اپنے کول اپنی مہربانی رہن ڈے

چھوڑ ڈاچی دیاں مہاراں تھہ کچا وے توں ہنا
اکھ دے اکھ وچ کوئی اپنی نشانی رہن ڈے

پچھلے پہر دا پنڈھھے ڈھولا پیر نہ تکھے چا
ساڈے نال نویں جے رلداء ساکوں نال رلا

ڈینہہ پیا مکدے تھل نہیں مکدہ مکدے بویندن ساہ
مکدے ویندوں مکدے ویلھے پہلی گال سٹا.

شام دے مکدے پنڈھ کہیں کوں ڈھولا راس نی آئے
صدیں دیاں آزما یاں ہو یاں نہ ڈھولا آزما

کون ہھے ساڈا، کنیں جٹناہا ساڈے سردا سائیں
توں میں یار تے توں میں بھلی، توں میں بھین ٹبھرا

سکھٹا ڈاڑھے نال نبھاوٹے، کیا کرنے
لاش اپنی کوں مونڈھے چاوتے، کیا کرنے

ساڈا جیون معجزہ تیڈا بن ونجئے
تیں بکواری قبرتے آوتے، کیا کرنے

ساری آؤس پؤس تیڈی طلباؤھے
تیں بس ساڈا پکھا چاوتے، کیا کرنے

لہندی شام کوں ڈیکھ پچھانویں پکھنیں دے
آپ کوں ہنجویں پٹھ لکاوتے، کیا کرنے

ہووی خیر شالا آستانے دی
 عاسکئی ڈس تاں ڈے دیوانے دی

تیکوں شہر پیارے لگ گئے ہن
 گئی ء رونق بھج ویرانے دی

تھی من مسجد ویران گئی ء
 آئی یاد میڈے میخانے دی

میڈے نال اصلوں نہ کیستی کر
 لکھ جتئی گال زمانے دی

جے پچھتے دار تے ہج وچھتے
 نہ پچھتے نھے گال بہانے دی

جڈاں کنیں ہوند وچ ہے شام ڈھلدی، جام چا گھندوں
کوئی شم آس دے روہ تے ہے بلدی جام چا گھندوں

جیزہ ہے لکھلے زہر موسم دا ذائقہ قتل کر ڈیندے
اوپیں لکھلے تیڈا ناں چم تے جلدی جام چا گھندوں

سنجالا کنیں ڈتے ساکوں سنجالا ڈیونا کنیں با
جڈاں آپے طبیعت ہے سنہلدی جام چا گھندوں

توڑے نہ پیوٹی ہووے، مگر جنیں ڈینہہ ملنگیں وچ
ٹساڈی تات پئی ہوندی ہے چلدی جام چا گھندوں

ساڈیاں خوشیاں وکاوہن ، آساں آزار مل گھنٹے
 کتھاہیں پیار جے ہووے ملیدھڑ ، پیار مل گھنٹے

اساڈے ساہ دی روکڑتے حیرہا ساء وی نہیں ڈیندا
 اساں کا سے دیوچ بک ڈینہہ اوندادر بار مل گھنٹے

جتھاں یوسف دی غربت سُسن بن وکدی رہی آہی
 آساں تاں انتقاما ہُن اہو بازار مل گھنٹے

آساں اپنی عقیدت توں سخی اوکوں سڈیندے ہیں
 جیندی وتی دیوچ ساہ وی آساں سرکار مل گھنٹے

تیڈے اقرار دل منگدا ، تیڈے دل منگدیاں وچن
 اساں تاں سردے سانویں وی تیڈا انکار مل گھنٹے

توں آنجھے شہر بے لوح و قلم وچ پھس گئیں سرور
 جتھاں کہیں شعر نہیں تیڈا ، تیڈا کردار مل گھنٹے

غم ڈٹھن عنخوار نہیں ڈٹھے
لوکیں ساڈے یار نہیں ڈٹھے

اُن بھریاں ، سر بھریاں چا تئیں
جے تئیں سر ہا بار نہیں ڈٹھے

سیڈے شہر دے وسدے لوکیں
سر ڈٹھن سردار نہیں ڈٹھے

تیکوں نوک ستان ڈسیسی
کئیں اٹنھے ہسوار نہیں ڈٹھے

سر ڈیوٹ وی کئی ڈیوٹ ھے
لوکیں ساڈے پیار نہیں ڈٹھے

عرش محل دے رہن آلیں
پتھریں دے بازار نہیں ڈٹھے

توڑے جو ہیں بے تنگ تے بے نام اسماں لوک
دنیا تے محبت دا ہیں پیغام اسماں لوک

یوسف نے ہر شخص خریدن کوں نہ اُڑے
وکدے ہیں تال وک ویندے ہیں بے دام اسماں لوک

انسان دی عظمت دا اسماں زندہ قصیدہ
پر اُپٹے کیجے آپ ہیں الزام اسماں لوک

پتھریں کوں سکھالیا اسماں اندازِ تکلم
یاریں دے اگوں اُج وی ہیں گنگ دام اسماں لوک

احباب دا اخلاص تجارت نہیں بٹایا
 ایں واسطے دنیا تے ہیں ناکام آساں لوک

بُکھ اے ہے آساں بعد تیڈی کیوں گزری
 دلبر ہیں تیڈے گردش آتام آساں لوک

اے دینِ وفا، دنیا تے بے دین سڈا کے
 زندہ ہیں دیندے کیتی تیڈا نام آساں لوک

نفرت تے محبت دی کہانی دا میڈا یار
 آغاز آساں لوک ہو، انجام آساں لوک

ہر ساہ ہے سزا مونہو منگی موت دا سرور
 جیون دا ودے چاتی ہیں الزام آساں لوک

جئیں تیڈے نال گذرایا ہے قلندر بن کے
 او تاں دنیا اُتے آیا ہا سکندر بن کے

میڈاویڑھاوی گناہگاراں زی وستی چا سمجھ
 ہک ڈیہاڑے تاں اتھاں لنگھ آپیمبر بن کے

کعبہ بندتاں اینکوں سجدے کریندی دنیا
 دل کوں کیا ملیا ہے محرومی دامندر بن کے

مار ٹھو کرتے ہٹا راہ گھسن اپنی جانی
 میں جے لاتھاہاں تیڈی راہ تے پتھر بن کے

بیچ کٹی خیر دی نہ ڈے میڈا کاسہ تاں نہ بھن
 اتنا جند کیل نہ تھی ایڈا تو نگر بن کے

ہن تاں کہیں راہی توں رے چکھد یں وی ڈر لگدا ہے
 لٹ گھدا ہے میکوں رہن میڈا رے ہر بن کے

دل ستم مست اڈر قد میں کوں ونج چمدا ہے
 جاں کوئی آندا ہے جو دلدار ستمگر بن کے

بے زری وچ وی وڈے ٹھاٹھ دی نہدی پئی
 ہر ڈکھا ویلھا ٹھیندا پیاں ابوذر بن کے

میں ہاں سرور جہیں ملنگیں وی اکھیں داوا سی
 توڑے قطرہ ہاں مگر ریہاں سمندر بن کے

اے عشق میڈے سردی قسم چا کے نکل پو
مقتل دو محبت دے قدم چا کے نکل پو

او ڈیکھ پئے دھرتی دے خدو خال و گڑون
رت لٹھر دے ہتھیں نال قلم چا کے نکل پو

دن بازووی ایں وقت دے ہر کرب و بلا وچ
انسان دی عظمت دے علم چا کے نکل پو

ہر یار دا دل اللہ دا گھر بندا وینداھے
ایں گھر کنوں یادیں دے صنم چا کے نکل پو

گئی بے سرو سامانی دا طعنہ تاں نہ ڈیسی
سبھ گردشِ ایام دے غم چا کے نکل پو

ہک وار تاں سبھ اپنے جنم آپ ہنڈھاوں
ہک وار تاں توں اپنا جنم چا کے نکل پو

اونچ پلدی پئی ءا کھیں وچ جیڑھی سمندر مزاج بٹسی
 بھنوروی جیس توں پناہیں پنسن، طفان جیند اخراج بٹسی

نہ وقت کول کہیں زنجیر پاتن، نہ کہیں ہے خوشبو کول قید کیتا
 ڈکھاہے ہک ڈنہہ خزاں دے سرتے بہاراں کے پہاچ بٹسی

جیڑھے دیوانہ ساکول سڈیندن، اوہے پیسہ ساکول منیندن
 جڈاں شرافت دی رسم چلسی، جڈاں محبت رواج بٹسی

اساں ہیں قاسم ہی جج دے کاندھی آساڈے تن ریت دی غدوہن
 آساڈی رت دی ریکیل کفنی، آنا دی بنری دا ڈاج بٹسی

اواپے موٹڈ ہے تے اپنی عظمت دی دار چھسی علم سمجھ کے
 جیڑھا ساڈا ہم رکاب تھھسی، جیڑھا ساڈا ہم مزاج بٹسی

کوئی ورنج ڈیوے منادی شہر وچ
وقت وحشی آ گئے اپنی لہر وچ

باز ٹرٹ تے ڈھہہ پھین آسمان توں
ہک کبوترھے اڈن دے اہر وچ

کیوں میڈے ڈکھ دا کرے احساس گئی
کیوں کوئی امرت رلا دے زہر وچ

ڈہنہہ کوں پیشیھے غنڈہ ایکٹ دی
رات کوں پڑھداں مشاعرے شہر وچ

اے میڈی دھرتی دے ہرٹو ہوشیار
رحم دے جذبے نہ گولو نہر وچ

سچ الاونٹ دا فقط مجرم ہاں میں
پھس گئیھے ساری دستی قہر وچ

پریم پاپنی ہاں پیت ہارا ہاں
شعر لکھداں ، جگت اوارا ہاں

اکھتے چڑھدا ہاں ، دل توں ڈھہہ پونداں
لکھتوں ہولا ہاں ، روہ توں بارا ہاں

میکوں دم کر اکھیں دی جھارتے
ڈکھ دی ڈک ٹھل ہاں ، سکھ میکارا ہاں

تیڈی نفرت یقین بخسیاھے
بے نصیبہ ہاں ، شخص پیارا ہاں

بجھ دے سینے دی سچ تے سُمساں
 ہجر دی رات دا جگارا ہاں

چکھ کے اہمھلسی، میکوں ونجا چھوڑسی
 میں تاں آکھیا ہا یار کھارا ہاں

اُپنے سرتے نہ ڈھہمہ پوواں سرور
 خواب خیمہ ہاں ، بے سہارا ہاں

توں بلندی تے اُساں پستی دیوچ
 رہن ڈے ساکوں ساڈی مستی دیوچ

سیت ہر کہیں داھے سنگتی آپنا
 کوئی گھٹ نہیں کہیں کنوں ہستی دیوچ

جے تانی رہ گئے کشیدہ رہ گئے
 ہک ایتجھا سر ہا تیدی وستی دیوچ

کھا ونجی متاں فلاشی ہوند دی
 دل غنی رکھ اپنا سنگدستی دیوچ

ہک عدم توں بے عدم تیں فاصلہ
بس ایہو ہک راز ہے ہستی دیونج

یاد تیڈی بن کر انیں دھر کن سدا
روز پئی وجدی ہے دل خستی دیونج

تیکوں کیا سدھ کتلا آختایاں ڈٹھن
اہل دل لوکیں نے تنگدسی دیونج

دنیا تے صاحبِ عزت و کردار بٹ ونبجو
مظلوم کربلا دے عزادار بٹ ونبجو

جالے نہ کئی خیام شرافت شمر مزاج
حیدر دی تیغ دستِ علمدار بٹ ونبجو

بغض و نفاق، ظلم دے سیلاب دے آنگوں
عزم و عمل یقین دی دیوار بٹ ونبجو

اُرے بیعت دے کاٹ جڈاں دی کوئی یزید
شہیر دی زبان دا انکار بٹ ونبجو

یاد جیڈی دی تیڈے وانگوں آہی مریم مزاج
جیڑھی دل دے دیوتا کولوں وی شرمندی رہی

جڈاں گئی خط او میڈے ناں لکھسی
 لکھن دے بعد فوراً پاڑ بڈیسی

نکل کے دردے باہروں کھڑ تھیا ہاں
 ککھا تھسی ، اچھو میکوں سڈیسی

منینداں وس پوسی تیڈی خدائی
 میڈے اُجڑن دی قیمت کون بڈیسی

پکھی جاں پہنچ ویسن آ لھڑیں وچ
 دیوانہ در تیڈے کوں کھول ویسی

کنڈیتا قتل ہاں بے وارثا ہاں
 میڈا گئی پور کہیں توں کیا دھر یسی

محافظ موتھے جاں زندگی دی
 کوئی قاتل کہیں دا کیا کر یسی

اے یار پیار دا قصہ ہے ڈھیر چر ویسی
جے سُن سبگیں تاں میڈی رات ہک گزروسی

اے دور ٹھیک ہے جو رو جفا دی بٹھی ہے
وفا وی موم دا پتلا نہیں سپگھر ویسی

توں آج دے وعدے تے سنگتی نہ زور ڈے اتنا
تیکوں جے یاد وی رہ گیا میکوں وسر ویسی

اُتھاں اُتھاں تیڈی کھل دے غلاب کھلنے ہن
جتھاں جتھاں ساڈی ہنجوں دا بیج کر ویسی

او شخص جیڑھا میڈے ناں کنوں ہا سُنجدیندا
خبر نہ آہی سچاڑن کنوں مگر ویسی

وفا فقیریں دی سرور نھے شاخ طوبے دی
جتی جتی کوئی کھپسی اُتی نسر ویسی

رَج تے رووَن رَج تے کھلَوں
 یارا! وَا مِلَوں نہ مِلَوں

وقت دی نہیں دے گھاٹ سڈیندن
 آو موٹھے لگ تے ٹھلَوں

کہیں کنڈے دی تس بُجھ ویسی
 اُپے پُھل جہیں چھالے چھلَوں

اُپنی گُوٹھ دے کوٹ اُساروں
 پٹ کے تاج محل دیاں سِلَوں

میڈی نحس نسل دیاں رتوں
پی گین اوپرے ملک دیاں ملوں

سارے لوک ہمیں پئے مُردن
توں میں یار اُبھے تے ٹھلوں

بازیں جنم گریز دیوچ ہن
کیوں نہ منہ چکھوانوں ہلوں

کھا گیاں ہن بے سر گذراناں
رہک غزل دی لہہ و نچ دلوں

سرور کوں قد میں وچ پیسو
جڈاں یاد کریسو دلوں

آپ اپنا رقیب تھیوٹا ہا
جان مجھ کے غریب تھیوٹا ہا

کہیں کوں ساہ دانسی ڈہتا تھورا
اتجھے بندے طیب تھیوٹا ہا

سی مریندا ہا پالے آلے کوں
بھا دے آخر قریب تھیوٹا ہا

ساری وتی دیوچ عجب ہاسے
حال وی تاں عجیب تھیوٹا ہا

وقت ملدا نہیں تیڈے ڈیکھن دا
اے تلا وی غریب تھیوٹا ہا

باجھ تیڈے اے رات وی دھم گئی
اے ڈیہاڑا نصیب تھیوٹا ہا

عشق وی ہس انا وی رکھدا ہا
اتجھے بندے غریب تھیوٹا ہا

کم دے ہوندے تال کہیں دے کم آندے
ساکوں سرور ادیب تھیوٹا ہا

اساڈے حال پہلے جہیں، تیڈی تعزیر پہلے جہیں
 تیڈے زندان پہلے جہیں، میڈی زنجیر پہلے جہیں

اخیری رات ہے، تیں ہووٹا نہیں، سچھ اُبھڑا نہیں
 کوئی اِنج خواب پہلے جہاں، کوئی تعبیر پہلے جہیں

جڈاں دائر گئے رانا، نہ سنگت ہے نہ سنگتی ہن
 نہ کوئی تکرار پہلے جہاں نہ کوئی تقریر پہلے جہیں

پگاں بدھج دے سنگتی شوق چھوڑو، سر ونچا بہسو
 اساڈے تن اتے ڈیکھو ہے ہک ہک لیر پہلے جہیں

(۱۔ رانا امام بخش مرحوم)

جے ناں سیں کول کھارے لگدے
آپ کول آپ پیارے لگدے

تیڈی اکھ وچ جاہ مل پوندی
چندرے سیت کول تارے لگدے

توں ہک ساڈا ہوندا لگدا
نہ ہوندے بے سارے لگدے

رات برات ہجر نہ ملدی
ڈینہہ جیوٹ دے بارے لگدے

تیکوں سور شھلیندے بیڑی
بیڑی نال کنارے لگدے

تیڈے لگدے بٹن توں پہلے
ہاسے ڈھیر نکارے لگدے

سرور تیڈے ہاجھوں جیوٹ
ساہ وی پھین ادھارے لگدے

کون کر سگدے تیڈیاں ہمسریاں
شالا ماٹیں ہمیش دل بریاں

تیڈی تصویر وی ہے اہنلا گئی
رقص کیجے اکھیں دیونج پریاں

اے تاں میڈا نہیں بے دا قصہ ہے
تیڈیاں اکھیں کیوں خیر دیاں تریاں

تیڈی کھل تاں سدا سلامت رہے
میکوں رورو کے پئے وچن جھریاں

پُچپ دا میکوں توں زہر پیوٹن ڈے
 گالھیں بہوں کوڑیاں ہوندن کھریاں

توں کیوں نادم ہویں جفائیں تے
 میں وفائیں تاں کنیں توں نہیں دھریاں

توں نہ اپنی خوشی کوں لا تیلی
 میڈا سرھے تے سیت دیاں بھریاں

میں تاں سرور ہاں ماتھی رت دا
 توں تاں بھوراں بٹا کے سٹ گریاں

حُسن کوں کیتا ہے راضی عشق کیا کیا ویچ کے
دین و ایماں ویچ کے ، کعبہ ، کلیسا ویچ کے

اتاق وی نہیں میڈا بھل کے زلیخائی کراں
تیکوں یوسف مل گھدا ہم ساری دُنیا ویچ کے

پئے نہیں سگدا کہیں مظلوم دی بہ بیخ دا مل
توڑے دھرتی دھر ڈیوے دھرتی دے دریا ویچ کے

کیویں نہ مناں خدائی دا خدا رازق نہیں
خلق کوں کھاندا ڈٹھا ہم ناں خدا دا ویچ کے

ناں سگنا نیم جانیاں سیڈے خریداریں دیوچ
کون گھن سگدا ہے تیں جہیں جن کوں پھا ویچ کے

پہوں وڈا شاعر تاں سڈویندا ہے سرور آپ کوں
کھا گیا ہے بوکھڑی دیوان سارا ویچ کے

شعر لکھ لکھ سناوٹے پئے گہکین
تیڈے قصے بکاوٹے پئے گہکین

دوست دشمن بننا سیں جیرا بھڈا نہہ دے
دوست دشمن بناوٹے پئے گہکین

اکھیں رستے تے خرچ کر پیٹھاں
عرشوں تارے لہاوٹے پئے گہکین

یاد تیڈی دی انتہا اے ہے
تیڈے نقشے بھلاوٹے پئے گہکین

تانگھ تیڈی کوں کے توڑیں تانگھاں
 کندھوں کانگے اڈاؤنے پئے گھمیں

لوکیں آکھیا ہے عید آگنی ہے
 نیر وہندے لکاؤنے پئے گھمیں

کیا قیامت دی نا پھرائی ہے
 ہاں دے گوشے رُسانوئے پئے گھمیں

وقت اے وی نبھاوٹاں پئے گئے
تیکوں دل توں بھلاوٹاں پئے گئے

زندگانی ہی آپ دا قرضہ
بار سر توں لہاوٹاں پئے گئے

بے وفا کوں وفا سکھیندا پیاں
روہ سر تے تھراوٹاں پئے گئے

عشق خود سر ہے ، حُسن بے طورا
بھاہ پائی ملاوٹاں پئے گئے

نام سیڈا رقیب چاتا ہا
پتہ سیڈا بڑساوٹاں پئے گئے

کل ٹساڈی ہے یاد آئی سرور!
ویڑھا پاڑا رُواوٹاں پئے گئے

اسخجا بے آس تھیوٹا پئے گئے
 پاچھ تیڈے دی جیوٹا پئے گئے

توڑے روح دے لنگار لہہ گئے ہن
 چاک دامن دا سیوٹا پئے گئے

تیڈے رُسن دینال جند جیوی
 کتھاں کتھاں نو یوٹا پئے گئے

نال پُھلان دے پیار کیتا ہم
 خار بن کے مندھیونا پئے گئے

کیڑھے بے سیت نال سچ بولیں
 تیکوں کیوں زہر پیوٹا پئے گئے

وقت ظالم ہے تیز کلوتری
 شاخ بن کے کپیوٹا پئے گئے

جیڑھا سرور نہیں بن سکیا میڈا
 میکوں اوندنا سڈیوٹا پئے گئے

محبوب میڈی نظراں دیوچ کر کے نظر ڈیکھ
 ہک قطرے دیوچ نچدے پین کتنے بھنور ڈیکھ

ڈو لفظیں داھے فرق غریبی تے حلیمیں
 دل آلی اکھیں نال ایندا وچلا سفر ڈیکھ

گھاٹیں دا جگر چیر کے بچ آئی ء نمائی
 کیا ناگک گئی بیٹری دا ہن تھیندے حشر ڈیکھ

کوئی میڈا جاپے پچھدا آئے تیڈے شھر وچ
 مخلوق ودی چنڈی ء پھل ڈیکھ پتھر ڈیکھ

آج تانی تیڈے باجھ جہڑھے جیندے ودے ہن
دلدار اُنھاں لوکاں دے دل ڈیکھ جگر ڈیکھ

چچ سبگداہاں وچ قد میں دے بھن کوٹ قضا دے
ہک واری میڈا ڈھول میکوں یادتاں کر ڈیکھ

ساقی میں سخا تیڈی دا انکار نہیں کیتا
دل کاسہ بھریں میڈا نظر میڈی تاں بھر ڈیکھ

دل آہدے منگاں وصل تیڈے کیتے دعائیں
ڈر وینداں مگر اپنی دعائیں دے اثر ڈیکھ

او وی کیا وقت ہا جنیس وقت ہا سانوٹ آندا
کوئی میڈی تس اُتے کوثر ہا وِٹڈانوٹ آندا

اُکھ دیوچ پیار دی ، ہتھ پیگھ دی ڈوری پا کے
ہر کوئی اپٹی آہی رائد رسانوٹ آندا

اُوں کنوں اونداتاں آج تن وی چوہیچن دا نہیں
جیرہا روہ جیڈے تیڈے ناز ہا چانوٹ آندا

یاد کر چوڈی دی ادھ رات ڈکھن دے لُر کے
پہروں وتی دے کوئی شخصس ہا چانوٹ آندا

میکوں تاں روزی دے نوہیں توں نہیں واندملی
تیکوں کیوں ونگیس دا ولہ نہیں وچانوٹ آندا

یاد آندا ہے جڈاں وتی دا وسدا ویلھا
میکوں سرورا! اے بھریا شھر ہے کھانوٹ آندا

عشق اپنے کون خام نہیں کرٹا
پیار جگ تے ملام نہیں کرٹا

سناں ہے قسمت تیڈے اندھارے دی
چڑھدے بچھ دا سلام نہیں کرٹا

طور تے جے توڑیں نہ آ پہوے
نال اوندے کلام نہیں کرٹا

تیڈیں ماریں ہونیں تاں قبراں وچ
جندڑی جیوی آرام نہیں کرٹا

عشق اپنے کون خام نہیں کرنا
 پیار جگ تے ملام نہیں کرنا

سوں ہے قسمت تیڈے اندھارے دی
 چڑھدے بچھ دا سلام نہیں کرنا

طور تے جے توڑیں نہ آ پہوے
 نال اوندے کلام نہیں کرنا

تیڈیں ماریں ہونئیں تاں قبراں وچ
 جندڑی جیوی آرام نہیں کرنا

خُلق دا مُلِ خدائی ساری نہیں
 اسیجھی شے کوں لیلام نہیں کرنا

سُن کے مُلاں توں وعظِ جنت دے
 مفت مسہ حرام نہیں کرنا

اپنی غربت دا حال سچاں کوں
 جے وی کرتے تاں عام نہیں کرنا

چنگاں بندہ ہے آج توں سرور کوں
 سارے جگ دا غلام نہیں کرنا

جیون کنوں بیزار ہاں
خوشیاندی اکھ وچ خار ہاں

میں ڈکھ ونڈیاں کیا تیڈے
اپنے ڈکھاں وچ گار ہاں

مانواں کیویں دل وچ تیڈے
دھرتی دے ہاں دا بار ہاں

یاریں ہے ول یاری جتائی
دردیں کول ول درکار ہاں

ول وچ مسیحا سچ نہ لا
ڈاڈھا ڈکھا بیمار ہاں

ہنچ درد بگل دا ہار ہن
دردیں دے بگل دا ہار ہاں

سرور سببندے ہو جیکوں
اُوہو تاں میں بیکار ہاں

دل کیلئے برباد جیسا اُوں شخص کوں دلبر لکھوں
زندگی! تیکوں وی آ آج موت توں بہتر لکھوں

اینویں مرسیدن تاں ماروں یار! در بدری دے خوف
پئے و نچے جتھ رات، اُوں وتی کوں اپنا گھر لکھوں

توڑے سچ ء ہر کہیں کوں کر ڈتے جو فے جدا
یار پر کہیں یار کوں خود غرض نہیں نا پھر لکھوں

سچ بغاوت دا ہے جیسا راد ہا تیڈی وتی دیو سچ
نہ منوں پر اے جہیں کافر کوں پیغمبر لکھوں

اِٹی اِٹی نا پھرائی کوں لکھوں صبر و رضا
جیر ہھا رہن راہ نہیں ڈیندا اُونکوں رہبر لکھوں

وقت چندا ہے آساں جھنیں سر پھریے لوکیں کنوں
جیر ہھے زروالے کوں ڈیکھوں خواہ خواہ بوڑر لکھوں

اینویں ڈسدا ہے جیویں ڈس کے وی نہیں ڈسدا پیا
تیکوں اُن ڈسٹا لکھوں یا اِٹی اکھ پتھر لکھوں

دلڑی دا سوا درد دے عنخوار نی کوئی
یوسف ہاں مگر میڈا خریدار نی کوئی

جندڑے کے تیڈا پیار جیکر جیت سبگاں میں
اے ہارتاں دلدار سروں ہار نی کوئی

میں تیڈی لگی لیک دا منصور ہاں جانی
افسوس تیڈی زلفیں دیوچ دار نی کوئی

اتھ تیڈے سوا غیر دا آنوٹاں ہے ناممکن
اے دل ہے میڈا آپ دا دربار نی کوئی

جے آپ دے مطلب دا نہیں میکوں ولا ڈے
 کھے گال معمولی جہیں تکرار نی کوئی

بے شک اے تیڈا وعدہ نہیں پہلے دے وانگوں
 پر میکوں میڈے ساہ دا اتار نی کوئی

جتھ دھار مچے آپ دی سکیں مچج ہو سکدے
 میکوں تاں میڈے آپ تے اختیار نی کوئی

جتھ رات پئی گھن کے تیڈی یاد سستے پیوں
 سرور جھنیں ملنگیں دا تاں گھر پار نی کوئی

میں راتیں رتجگے اکھ دے منا کے جاگدار ہنداں
سنویں سنجھ نال تاریں کوں جگا کے جاگدار ہنداں

میکوں تارے گزند دی ٹھرکھے پچھلے جنم لا دی
فلک جھولی دیوچ تارے لہا کے جاگدار ہنداں

ایں سجھ کوں روز وقتی کھا ویندے کہیں شوم دا کھیہ
تاہوں وقتی میں ، ہنج ڈیوا جگا کے جاگدار ہنداں

میڈی دھرتی دی ہر معصوم اکھھے ہند رسدھرائی
میں آپے خواب لوکیں وچ وندا کے جاگدار ہنداں

اُبھر دا بچھ تاں اندر دا تھکیرا تروڑ ڈیندا ہے
مگر ہر شام شم روہ تے جلا کے جاگدا رہندا

میں رُل گئی رات دی مخلوق کوں راہ گول ڈیندا ہاں
قلندر ہاں خضر دا ویس پا کے جاگدا رہندا

میں اپنی ذات دی کائنات دا آسمان ہاں سرور
انا سینے دیوچ بچھ کوں سُما کے جاگدا رہندا

چند کنوں ہک چیز میڈے کول ہئی پیاری میڈی
یار تیکوں نہیں پسند آئی اُوہا یاری میڈی

توں خدا نہیں توں میکوں بے شک ودا مجرم بٹا
کہیں پیہیر توں وی نام نہیں گنہگاری میڈی

میکوں اٹے نال جیرہا پیار ہے معلوم ہے
کہیں کوں کیا پئی ء کرے ہر وقت غمخواری میڈی

تیڈی زرداری تیکوں نہیں سُرخرو تھیوں بڑتا
بڑکھ سہی کیا محترم بن گئی ہے ناداری میڈی

توں میڈا سرکٹ تاں سگدا ہیں جھکا سگدا اِنوہیں
میڈے سرتے صرف چل سگدی ہے سرداری میڈی

اوقات دی ہے چھیت، یانیزے دی انی ہے
گئی چیز میڈے ہاں دے اندر آن بھنی ہے

کینات لفا دل دی اچاں کھلدا ودا ہے
او شخص خدا نہیں تاں خدا وانگ غنی ہے

کھیں کیتا ہے سیں آپ دی بے مہری داشکوہ
تقدیر ساڈی ساڈے ہتھوں یار کھنی ہے

میں پڑدا ہو یا بیڑاں میکوں چھوڑ کے ٹرونج
اوں شخص ایہا گال میڈی پہلی منی ہے

سرور کوں کڈائیں مل تاں سہی یاد رکھیں
مخلص ہے، موالی ہے، بیا پنج تنی ہے

ساڈی قسمت گت کیتے ساڈی تدبیر الٹی ہے
تاہیں ساڈیاں دعائیں کوں ملی تاثیر الٹی ہے

جسے نکھتے آساں اوقات دی تلخی کنوں آج تیں
خدا قادر تاں ہے بیشک ساڈی تقدیر الٹی ہے

ساڈے ہادی فسادی ہن، ساڈے رہبر لیرے ہن
ساکوں پاگل سمجھ ہر کہیں کیتی تقریر الٹی ہے

وطن دیوچ وی ساڈا خوف بے وطنی دا نہیں مویا
اساں آپوتاں اپنی ہر پٹھی تدبیر الٹی ہے

اساڈے حال کیا کچھدو، آساں مردے نہ جیندے ہیں
ساڈی گردن آتے قاتل رکھی شمشیر الٹی ہے

آساں سرور! خودی کوں بس خوشامد دا بدل جاتے
ساڈی اکھیں ڈبھی غیرت دی ہر تصویر الٹی ہے

اُنویں تاں دل تے لگے بے زخم کاری ڈھیر ہن
 پر سکھے زخمیں توں تیڈے لفظ باری ڈھیر ہن

صرف اوندنا حُسن نہا وکدا ودا بازار وچ
 دراصل یوسف دی غربت دے وپاری ڈھیر ہن

اینویں رُل گئے ہیں جیویں دُنیا تے ساڈا کوئی نہ ہا
 ہُن وی سہی تاں یار تھولے ہن مداری ڈھیر ہن

ڈار نکھڑی کونج شالا ڈار تیں پہنچی ہووے
 جیڑھے راہ کوادں گزرنا ہنس ، شکاری ڈھیر ہن

بے وفا بیٹا یارا! پر توں زندگی جتلا نہ بیٹا
 میڈے جتلا کم دے عاشق ہن ، آزاری ڈھیر ہن

چمن چمن تے بہار موسم دے وانگ رہندا ہے راج تھل دا
جنم جنم توں جنون ساڈے رکھینے سلامت سماج تھل دا

توں وسدے سانوٹا دے وانگ میں تے ہمیش وسداریاں جانی!
میں انویں کساں تاں میڈی قسمت ہے میڈا اپنا مزاج تھل دا

آساں او پیلوں دے منہ مٹھے دے، مٹھاج بو سے کیوں وساروں
آساں غریباں دی گال بی ہے، آساں تاں کھا دے آناج تھل دا

تیکوں تاں چھاں وانگ طلبیا، ہے، تے پانی وانگوں تلاش کیتے
نہ آپ ملدو، نہ آب ملدے، خدا ہے کیتا مٹھاج تھل دا

ہے رسم ساڈی۔ جے پیار بندوں تاں، جی اتوں جان وار بندوں
توں شہر وسدا ہیں یار تیکوں سمجھ نہ آسی رواج تھل دا

مدام لادا وسر گئے سرور کوں گھر دی دیوار و دردا نقشہ
مگر آنا دا او قرض جا خود، آجاں نہیں لتھا ویہاج تھل دا

زندگی بے ننگ ، بے نام و نشاں ہووے پئی
 جیویں پئی ہووے مگر ہک اوندے نال ہووے پئی

بے کوں نہ سہی آپ کوں تاں آپ ولد اڈے سگوں
 توڑے پتھر دی ہووے منہ وچ زباں ہووے پئی

نہ الاؤں نال ہک بے دے مگر ٹردے رھوں
 وٹھ انا دی ہر کہیں دے درمیاں ہووے پئی

میڈیاں اکھیں تاہوں کڈھ کے چا بکین میڈے بھرا
 میں تے ہر رشتے دی ہر صورت عیاں ہووے پئی

گوٹھ اُٹھی ، گوٹھ اُٹھی ہے ، اوندی کیا بات ہے
 تیڈی وتی دی زمیں لکھ آساں ہووے پئی

خود کلامی دا رواجی بن گیا ہاں چاٹ تے
تھک پیاں یاریں دے لہجے دی بلاغت چھاٹ تے

موت میڈی کوں وی اوں اپنے ہتھیکے رکھ گھدے
زندگی دا گیڑ گل پاتا ہاں حیدے تران تے

اپنی کم زوری ہے زوری بوڑ ڈیندی بیڑیاں
لوک لکھ الزام تھپ ڈیندن آجایا گھاٹ تے

توں ڈسائیڈے کیویں نھدے پھین سانوٹ دے ڈنہہ
ساکوں سُمٹاں پئے گے سرسولیں دی چادر تان تے

اُوں جنائی ہتھ دے کیئے قول سب پالی رکھو
جال چھٹی آونچے سر تے اُوھا جالی رکھو

کھاونچے متاں وسیدے کوں نرا سا جرڈا
آس دے روہ تے آجوںکی رات شم پالی رکھو

کیڑھے کیڑھے سرو دا قاتل شیلیں تے رکھے
اپنے ہتھ نیزے دی اپنے سر تلے تھالی رکھو

ساہ دانگوں بے وقا تاں نہیں جو ول و لڑاں نسی
دل دے کھیسے کوں اوندے کیئے سدا خالی رکھو

حرص ریتو تے رہاؤں پیار پوٹے کوڑ با
ٹھنڈا ایں راہی دے بچاؤں کاٹن ہنج مالی رکھو

سا کوں تاں سرور! سکھالی عشق بھکا، ریت ہے
حال چہنچھے پے بہوون آدنے، مزاج عالی رکھو

میں معزز نہیں، میڈے ناں دی کوئی دستار نہیں
شاعراں پر شکر ہے میں شاعر دربار نہیں

میکوں دھرتی کاٹ ہے لوح و قلم بھنسیا گیا
میں کہیں شاہ دی ثنا خوانی کیتے تیار نہیں

میں زمیں زادہ، میڈا اے فرش ہے عرش بریں
نہ ڈکھا میکوں کہیں دا آساں درکار نہیں

رنج نہ تھی ساڈے ٹھالے پال جمدن سرمٹوں
سرنہیں ساڈے تہوں ساڈا کوئی سردار نہیں

میڈا سرور ہے نسب نامہ، غریب ابن غریب
میں کہیں خود ساختہ شجرے دی پیداوار نہیں

برق میڈے آ لھڑیں ، منظور مہمانی کرے
 کوئی آکھے ہا فلک کوں ول مہربانی کرے

تھک پیا ہاں روزِ ہکِ ہک دے ہتھیں پٹھ پٹھ پیغام
 کون کے تیں وچ گُستاں دے غزل خوانی کرے

کیوں ودا ہدے پرائے دیس وچ ہکِ ہکِ دامنہ
 دل میڈے دی سلطنت دی آوے سلطانی کرے

میکوں نہ ڈس قافلے کولوں نکھرہ کے رُل گئے
 کنہیں ہا آکھیا مصر وچ یوسف کوں کنعانی کرے

شعر سُن غالب دے آندے روز وعدے کرویندے
 کون کے تیں اپنے گھر دی بہہ کے دربانی کرے

اُج دا نکھڑیا آس وَن ، هے سوک بے سانوٹ تیں
ساوے پُچ ڈسدے پھین تیڈی نظر چانوٹ تیں

ساڈی تاں ”س“ فی امان اللہ توں پہلے تھی گیو
تگ سکین جیرا هے او تگ ڈیکھن تیڈے آنوٹ تیں

هنج نہ گھن ، کھل میڈی گھن ، ہنج میڈو پٹھ ڈیویں
پیار ودھدے رہ ویندے سن تحفے بدلا نوٹ تیں

جیرا نکھڑیے صرف نکھڑیا نہیں و ساری وی گئے
اے میڈیاں گلھیں پکا گھن یار! مُکلا نوٹ تیں

تیڈے جذبے اوترک هن میڈے سانگے هن یتیم
لُحظ کھن تاں بہہ تھیووں هک بے کول پرچانوٹ تیں

ایستلا کیوں موت دی وحشت توں گھبرایا ونجے
زندگی! ہک دار تے وی رقص فرمایا ونجے

ساری عمرہ رہ گیوں ہر دے، جھٹھنڈ دی آس تے
ہک دفعہ تاں چاٹن جھ تے کہیں کوں جھنڈ وایا ونجے

جے وفاداری تعصبھے تاں ایس مذہب کوں دل
ساری دنیا تے پیہر بن کے پھیلایا ونجے

دشمنیں وچ خود کوں رسوا کر گھنڈ مشکل نہیں
کیوں بھلا یاریں دیونچ یاریں کوں آزمایا ونجے

بہوں ضروریھے عرب زادیں وانگوں ایس دور وچ
ہر ایالی آس کوں زندہ ہی دفنایا ونجے

ہرے تانی شیطان بہکائے بدی دو خلق کوں
آج کہیں شیطان کوں نیگی دو بہکایا ونجے

ڈھبندی ہوئی کندھاں فقہا ہک آسرا منگدا اکھڑاں
 رزق حیلہ نہیں بہانے دی گدا منگدا اکھڑاں

جیڑھے تن تے سر لہجھے تیکوں توں پگ اوکوں پدھا
 میں تاں ہک بے سایہ سر کیتے ردا منگدا اکھڑاں

اے نمھی پچھدا میڈی رت دی رتا نچٹ کن گئی
 میں تیر بے چٹے ہتھیں کیتے جانا منگدا اکھڑاں

آج زمیں دے زلزے عرش علیا تیں پہنچٹ
 آج خدا دے سامنے کھڑتے دعا منگدا اکھڑاں

شام دے لشکر چٹے ڈینہہ کوں میڈی وسوں لئی
 کر بلا! ہک تیں کنوں پی کر بلا منگدا اکھڑاں

ہتھ میڈ بے چھندے نہیں پئے اپنی گلویندیں کنوں
 اپنے اٹھ کیتے گناہیں دی سزا منگدا اکھڑاں

ہتھ ءِ وچ تہیج گل ءِ وچ مالا رہ ویندے
 مونڈھیں تیڈا پیار دو شالا رہ ویندے

سرتوں ہاڑھ دے بچھ اُکھردے رہ ویندن
 رُوح وچ پوہ دا ککر پالا رہ ویندے

سال پسالی اُوندی یاد پڑ ویندا ہے
 تاہوں عمید دے چن دا بھالا رہ ویندے

رہندے یادیں نال اینویں غم روزی دا
 جیویں گھوٹ دے نال سپالا رہ ویندے

جانی وقت تاں اوکھے سوکھے لنگھ ویندن
 دل وچ ہر بک نقش حوالا رہ ویندے

تیڈی نہیں خوشیاندی و ہندی رہندی ہے
 ساڈا خالی آس پیالا رہ ویندے

سرور! کیرھی جاہ کوں وطن سڈیجے ہا
 دل وچ ایہو سوچ کشالا رہ ویندے

بچھ دے سینے تے نشاۓ زخم تھین رات دے
انت چھٹسن قید توں منظر کٹھی پر بھات دے

وہج کھا دے ہن میں اپنی ماء دے متیں دے تعویذ
ہال میڈے ہن لنگھن پٹے کلہو کی رات دے

زندگی تیکوں میڈیاں غزلاں پیار پاں نی لگیان
مریے تاں سُن میڈے کولوں میڈی اوقات دے

کل ڈھم ہک کونج زخمی، پھس گئی کانویں دیونج
لفظ نہیں لبھدے ڈسٹ کیتے مناسب تات دے

کیوں نہ ساڈی نسل ساری بے نسب تھندی ونجے
خرچ بیٹھے ہن سھے لوکی حوالے ذات دے

دارتے جنیں چڑھ کراہیں ونج ڈٹھے چہرا اوندا
چکھ سگیں تاں اول کنوں کچھ رمز رشتے جھات دے

کتلا کم ظرف ہے دل سکھڑیں خدائی منگدے
تیں کنوں تیکوں نہیں منگدا، گدائی منگدے

اتجھا بیمار منگی موت کیتے اوہندا مرے
درد نہیں منگدا جیڑھا تیں توں دوائی منگدے

موسیٰ کیوں طور تے چپ چا کے میڈی ویندا پنے
بڈھ اوندے اپنے مگر طرز پرائی منگدے

چچرا تھی تھی کے آلاوٹ دی کھٹی کھادی ہنس
ہنس میڈے کولوں میڈی تلخ نوائی منگدے

دار اَنُ دار دے قہے تاں پُرانے تھی گنہگار
عشق ہنٹ ہو کر راری جہیں وڈائی منگدے

کتھ و سرسگدی ہے احباب دے اخلاص دی یاد
دل ودا غیر کنوں مفت توائی منگدے

صبح مقتل دی قسم ، شام غریباں دی قسم
میڈا قاتل میڈے وارث توں صفائی منگدے

بھل گئے جنیں ڈینہہ واسیڈے شہر دارستہ سرور
دشت وچ مجنوں میڈی راہ نمائی منگدے

آپنی نہیں بے وفا وی فکر دا من گیر ہے
وقت دے ترکش دیوچ ڈوجھا اجن تیں تیر ہے

وقت ہاگل وچ تیڈیں زلفیس دے پاتے طوق ہن
ہن تان میڈے پیر وچ آوارگی زنجیر ہے

توں سکھاندی سلطنت دا نہیں نوکرا بادشاہ
ہک گدا تیڈا وی دردیں دے نگر دا میر ہے

تس تان آنجھی ہے سمندر دا سمندر پی ونچال
کیا کراں تھل دے ڈوپہرن نہ اکھیں وچ نیر ہے

سوچ گھن! نکھڑن توں پہلے، ول ملن ممکن نوی
 چھٹ کے ول ولدانی اصلوں وقت استجھا تیرھے

ڈھال نم سگیا تیڈی وتی دیوچ اپنا مزاج
 توں وی دشمن بن گیا ہمیں اے عجب تقصیرھے

اے میڈی قسمت میں تیڈی ہنج بن کے ڈھبہ گیاں
 ڈیکھ توں میڈی اکھیں دیوچ تیڈی تصویرھے

نہیں ڈٹھا میڈو کہیں، میڈی سٹی کہیں گال نہیں
 چپ وی الویندی رہی، ہنج وی کیتی تقریرھے

اچنٹ چیتی جڈاں دل کوں او دلبر یاد آ ویندے
میکوں ہک کونج دے پھر کٹ دا منظر یاد آ ویندے

جڈاں ویرانیاں دیونج وی وحشت چمین نہیں ڈیندی
میکوں وسدے شہر دا ہک سُنجاں گھر یاد آ ویندے

وسر گئے ڈھول توں قاصد فقط اتلا تیں ونج چکھٹے
کڈیں تیکوں تیڈا شاعر قلندر یاد آ ویندے؟

جڈاں سر ضعف توں تن دے جھلیجن دانی رہ ویندا
میکوں اپنا مقدر تے تیڈا در یاد آ ویندے

جڈاں کوئی شعر میڈا پُپ دے مقتل ونج قتل تھیندے
میکوں ہک دار تے ٹنکیا پیمبر یاد آ ویندے

جڈاں کئی زر زدہ بے زر سمجھ میکوں ستیندا ہے
ہے گردن تنج ویندی، میکوں ابوذر یاد آ ویندے

زمانے دے رنج و اَلْم سہہ گیا ہاں
 بھریے شہر دیوچ کلھا رہ گیا ہاں

میں کل تانی چنچ ہم تیڈی اکھ دی جانی
 اے کیا یاد آ گئی جو میں ڈھہہ گیا ہاں

سدا ساوا ہووی جوانی دا پونا
 مسافر ہاں چھاں تاڑ کے پہہ گیا ہاں

او خود کہیں دی ہا گول وچ رول ڈسدا
 میں آج تیں حیندی گول وچ رہ گیا ہاں

مقدر دے بچھ وانگ چمکن توں پہلے
 کیوں سنگتی تیڈے دل اتوں لہہ گیا ہاں

تیڈی رنج جنیں ڈینہہ دی ودھ گئی ہھے سروہ
 میں سولیں کوں ساتھی بنا ٹھہہ گیا ہاں

پیڑ امانت ساڑھی سینے کوئی غمخوار نی رکھدا
 لکھ توں ہوئے تھی گیوں تاہوں کوئی سر بار نی رکھدا

سر سودا دا ٹوٹا سنگتی کیا کوئی صحرا وچ
 سایہ سکھٹی سونہہ تاں رکھدے، پر دیوار نی رکھدا

یاد تیبڑی دے بچھ سرمائے سنگتی خرچ کھڑا ہاں
 کال گٹھی مخلوقھے ساری، پیٹ ادھار نی رکھدا

عشق انا، اوقات اُلانجھے کرب کھھے ہوون دا
 میڈے جتلا دنیا تے کوئی رشتہ دار نی رکھدا

دل دے راز دا سونا کہیں کوں کیوں بخش ڈیو تے بچے
 سرور جہیں شہہ پالاں تے جتھ کوئی اعتبار نی رکھدا

زندگی کم ظرف پچھیں دی عطا وانگوں لگی
ہر دعا ساڈی ، اساکوں بددعا وانگوں لگی

کیندے کیندے نال میں رسد امنیندا ارہ ونجاں
ساری دنیا وی ادا تیڈی ادا وانگوں لگی

جیوھی دھرتی نہیں ڈتی میکوں میڈے سرکاٹ چھاں
آج وی دُھپ اوندی میکوں ماء دی دُعا وانگوں لگی

کیوں میڈی رت دے بھریئے ہتھ توں جٹ دھوندا دیں
اے ہمیشہ ہر کہیں کوں ہے جتا وانگوں لگی

ونج! میں اپٹی ہر وفا دا خون بہا بخشے تیکوں
تیڈی صورت میکوں میڈے بے وفا وانگوں لگی

یار تیڈے دل دیوچ میڈے کیتے کوئی کھوٹ ہے
کیوں تیڈی آج گال وی میکوں بھرا وانگوں لگی

میں انا جھولی ودھائی ونج ہے جیندے سامنے
اوندی اپٹی شکل وی میکوں گدا وانگوں لگی

روہ کوں جھک کے سلام کرنا چئے
پیار کر کے دلا مگرنا چئے

موت منگی ہی ، زندگی ڈھسی ء
ڈاڈھا گل ء سچ عجیب مرنا چئے

دھرتی والیس دی رنج نہی پھدی
چندر دے نال پیار کرنا چئے

پانی لہدا تاں پڑ کے مرویندے
ساکوں دریا نی x شت ترنا چئے

یاد تیڈی تاں کیا وسرنی ہی
آپ کوں یاد کر وسرنا چئے

کہیں دیوانہ تے کہیں ولی سمجھے
تیڈی وتی وچوں گذرنا پئے

تیکوں مونجھا نہ ڈیکھ سگدا ہم
جھمن کے بازی کول آپ ہرٹا پئے

زخم گزوساں تاں یار گنڈ سبکساں
ڈاڈھا اوکھا حساب کرنا پئے

وَنزج کیتا ہا پیار دا سرور
دوہ کے موڑی توں سوڈ بھرنا پئے

رات آئی ہے سیڑی یاد دے تارے چمکیئے
 زخم سینے دے میڈے بٹن کے انگارے چمکیئے

موت آئی تاں میڈے سر تے مسیحا! آیوں
 بیڑی وچ گھاٹ دے پڈگنی تاں کنارے چمکیئے

آ گیا اکھیں اگوں ہنجوں دا پردہ یکدم
 جاں کڈی ذہن دے وچ نکھرے پیارے چمکیئے

کھا گئی میکوں میڈی ذات دی گرہن سرور
 میں تاں نم چمکیا، میڈے یارتاں سارے چمکیئے

جے تیں جہان کرب و بلا برقرار ہے
خنجر دے پٹھ حرفِ دُعا برقرار ہے

دل خون خون تھی کے وی کتلا ہے مطمئن
کہیں دے ہتھیں اُتے تاں جنا برقرار ہے

کتنے مصر دے شھر اُجڑ دے اُجڑ گئین
یوسف دی بے زری دی انا برقرار ہے

میڈی تاں پگ دے پیچ میڈے گل داہار تھکین
شکر ء جو تیڈے سرتے ردا برقرار ہے

تیڈی جفاوی ٹھیک ہے ڈیہہ ڈیہہ ہے سرفراز
ساڈا وی ڈیکھ عہدِ وفا برقرار ہے

جدت پسند یار ہن سارے نکھر گئین
سرور قلندریں دی ادا برقرار ہے

محبت کوں آنا کھادی ویندی ہے

میکوں میڈی وفا کھادی ویندی ہے

میڈے تن دے محافظ بے خبر ہن

میڈی رُوح کوں بلا کھادی ویندی ہے

رقیبیں دی رقابت دا گلہ نہیں

حسبیں دی ریا کھادی ویندی ہے

اوں دھرتی تے فلک کیوں ڈھبہ نہیں پوندا

جتھاں پنچڑیں کوں ماء کھادی ویندی ہے

میسا دی مسیائی توں صدقے
 بیماریں کوں دوا کھادی ویندی ہے

بگانواں تھی گئے چڑھا زندگی دا
 مرٹ منگی دُعا کھادی ویندی ہے

انہیں گجراں کتھاں ہے انتہا تیں
 جنہیں کوں ابتدا کھادی ویندی ہے

اے کینجھی بھینٹ ہے سرور! غربی
 جیڑھی پُٹ پُٹ بھرا کھادی ویندی ہے

دل نمائاں ٹھہگائیاں پئے گئے
 پاچھ تیڈے وی جائیاں پئے گئے

روح کوں زخماں دا ڈے کنن میلا
 تن دا چولا اُجائیاں پئے گئے

آپ کوں آپ چپ دی پھاسی تے
 ھک آلا تے جھٹائیاں پئے گئے

یاد تیڈی دا بے وفا ڈیوا
 وچ آندھارے دے پائیاں پئے گئے

دھانہہ ء قاتل کوں ڈیوٹی پئے گئی
 جھ کوں شیشہ بڑکھالٹاں پئے گئے

ہجر تیڈا ھے مہرباں آج کل
 ناگ ہاں تے رکھڈالٹاں پئے گئے

اچی بخشش دو آپ بڑیکھیں توں
 میکوں دامن سنبھالٹاں پئے گئے

آج دے بے متر دور وچ سرور
 پیار اپنا کُٹھالٹاں پئے گئے

ظالم دا ظلم آکھ نہ جابر دی جفا آکھ
ہر گال کوں بس دُنیا اُتے اپنی خطا آکھ

حق سنگٹاں ہووی اپنا تاں خیرات سمجھ منگ
مِل ونجی تاں ول اوکوں توں حاتم دی سفا آکھ

کنبھ کھتھے ہوئے بازاں کوں کاں آکھ ودا توں
آسمان تے هل نظری تاں ول اوکوں ہما آکھ

نا ہوند جیڈا جرم نہیں کوئی جہاں تے
انصاف ایویں آہدا ہے پتھر کوں خدا آکھ

توں میڈی وفا کوں تاں وفا آکھ نی سگدا
محبوب؟ توڑے اپنی جفا کوں تاں جفا آکھ

جگ مصر دا بازار ہے اتھ دھن ہے وپاری
توں پیار دے بے دی نہ کئی گالھ ولا آکھ

حیدرے دم دے نال ہُن وسوں وحشت نگر جنون جلیقراں
اوں وحشی کوں کھا گین لوکو! گھر گزاراں دیاں زنجیراں

ساڈے اُچڑ و نچڑ دا کوئی ، اچے سر الزام نہ چاوے
پرچم وانگ بلند ان ساڈے ہتھ وچ ساڈے گل دیاں لیراں

اسنجا یا دے اندھے گھر وچ ، آہی وحشت ناک اندھارا
ذات دے خط کوں گولن کیتے ساڑ بیٹھاں اوندیاں تصویراں

کوئی ونج آکھے نکھر گئے کوں کہیں رملی توں پچھتے پٹھے
میڈے ہتھوں کیوں اڈ گیاں ہن سیڈی میندی وانگ لیکیراں

میڈے ہر سگتی کوں میڈا رستہ دھوڑ دے بھنور ڈسیرن
کہیں دیوانے نال اتھا ہوں رقص کریندیاں گہین زنجیراں

اکھ لانوں دا خواب ڈٹھا ہم، اوں ڈہنبہ دی ول اکھ نہیں لگی
خواب جگارے بٹدے ویندن، کیا ہن خواب تے کیا تعبیراں

توں راضی، توں جنیں تے راضی، اووزبر، اوہرتے ڈاڈھا
ساڈیاں کیا بے سوبھ دعائیں، ساڈیاں کیا مفلس تدبیراں

میڈا عشق قلندر قامت، تیڈا حُسن سکندر ساگی
کہیں کہیں مجرم کولوں سرور، نادم ہوندیاں ہن تعزیراں

زندہ ہے کون؟ کیوں ہے آندا مرٹن ڈاڈا
 پڈ ویسے نہ سکھیں پیا اصلوں ترٹن ڈاڈا

فوٹو میڈے تے کالون مس دی تھیج گئی
 یاریں سکھالیا ہا میکوں رنگیں بھرٹن ڈاڈا

ساہ دے ونجرتوں، ڈھیر ہے، راہ داوٹن عذاب
 ہر ہک پنڈھیڑو، جاندا نہیں پنڈھ کرن ڈاڈا

بازی دا جھنٹ گھنٹتاں مقدر وی دین ہے
 مشکل دے نال آندا ہے لیکن ہرن ڈاڈا

ڈریا ہے استجھا موت توں آسمان ونج وٹھے
 آندا ہا جیو ہے شخص کوں زندہ کرن ڈاڈا

نظمیں

ماٹیں جند جوانی

جیوی میر محمد ارحم ، سوھٹا یوسف ثانی
 بک نانویں دا لکھ تھیویں رچ ماٹیں جند جوانی
 بخشی مولا علم عمل دا قلم علم آسانی
 معافی منگداں معاف کریسیں میڈی تلخ بیانی
 تیڈی خدمت عالی دیوچ عرض ہے کرنا جانی
 گذریا کل ہے موت دامن ، چپ دی رام کہانی
 گذرے کل دا کوڑ ہے نوحہ ، کوڑ قصیدہ خوانی
 ساڈی کل تاریخ دا ترکہ موت دا جشن بیانی
 طاقت تے تلوار کہیں دا نسب نہیں بٹدا جانی
 جے تیں بیٹی تھی نہ نبھے طاقت دی طغیانی
 دھرتی اتوں میس ہے ڈیندی ہر عظمت انسانی
 حملہ آور بٹ لہندے ہن دھرتی دی ویرانی
 بھاپیں ، دھاہیں ، چیخاں ، آہیں ، بکھتس تے عریانی
 کیا عربی ، کیا شرقی غربی ، افغانی ایرانی

اساں گل وی رعیت ہاے آج وی رعیت جانی

ڈواں پاوے انسان ہو نکو ، بوتے ہن انسانی

کمی ، کسی ، کیمہل ، کوٹاٹے ، بوزبلا ، دامانی

ساڈی قسمت وچ نہیں لکھی کنیں ڈو وقت وی مانی

ساڈیاں لچاں کچو تنکیاں ، ہن سینے ارمانی

ساڈے رہبر رہزن جگدے فسق فجور دے بانی

لچ دھرتی دی لٹ کھادی ہے ہر حاکم سلطانی

لکھ کئی ماء دھرتی دا قصہ ، قلم ڈکھائے جولانی

☆.....☆.....☆

سچی گال ء

سنگتی شیت اے سچی گال ء
 حُسن ادا نہیں ویچ ڈتیاں دهن
 عشق انا نہیں ویچ ڈتیاں دهن
 یاری دے بل مکدے ویندن
 زلفیں دے ول مکدے ویندن
 تھوڑے مسابگی ہاپ نہیں تھیندے
 بو سے برف شراب نہیں تھیندے
 لوٹیاں دیوچ داٹے نہیں رھے
 سسیں دے یار پُر اٹے نہیں رھے
 لوٹے مالہوں تڑدے ویندن
 ساہ ساہ سنگتی گھھدے ویندن
 کینکوں پاواں کھل کیراں
 وعدے کچ دیاں وزگاں بھگین
 پیٹ مہا بگوں خالی تھی گین
 گھنڈ دی رونق ودھدی پئی ء

پر چھمیریں دے مقتل بن گئیں
 یاریں دے مل لگرن پئے گئیں
 کون رہا دے باغ پھلانڈے
 خوشبو مل تے وکدی پئی ء
 سہرے کہیں دے سکدے پئے ہسن
 سچھ کہیں دی سکدی پئی ء
 آہدن جے تیں ایس دھرتی تے
 ڈوں سچے انسان پئے ہوسن
 سچ دے نام نشان پئے ہوسن
 اوں ویلھے تیں ایس دھرتی تے
 یار قیامت آئیں سگدی
 شیت اے سنگتی سچی گال ء
 ہر کوئی اپنے آپ توں سنگتی مگر یار ہوے
 توں میں تاں ہک بے دے کولوں مگر نہیں سگدے

☆.....☆.....☆

پی پی پی دایوم تاسیس

زمانہ ماہ و مرتبہ دیاں سرحدیں توں ٹپ گے

اساڈے سر پتھریں دی چوکا ٹھہرتوں نہیں چھو دے

اے نوں خدائیں دی نخس دھرتی دے ظلم سہندے

وطن دے وچ بے وطن سڈ بندے

شریف لوکو! غریب لوکو۔۔۔۔

پلو تا حرف دعائیں ہوندا

تے کوئی پتھر خدا نہیں ہوندا

عظیم علماء، خطیب لوکو۔۔۔۔

اے علم و دانش دی درس گاہیں دی شان و شوکت ادیب لوکو

اے رہبری دے فتور وچ مُبتلا مریضو، عجیب لوکو

میڈا سوال؟

ہزار نسلاں دے بعد، کتلا اساڈیاں نسلاں

ایں نوں خدائیں دی نخس دھرتی دی کھاد بڑھ کے

غلامی دی بے حیا فصل کوں پلیندیاں رہسن

تے اپنی قسمت دی کالوٹ اپنے منہ تیں مل کے

لہو دے ڈیوے مخلصیں دے وچ بلیندیاں رہسن
 تے پتراں کیتے منوتیاں من کے
 غلام کے تیں جہڑ بندے رہسو
 تے اپٹی پھاسن دے جال ہتھیں دے نال کے تیں وڈنڈ بندے رہسو
 شریف لوکو! غریب لوکو! ---

زبان، مذہب، برادری، ذات تے سیاست دی کالی کاتی
 اساکوں کے تیں کپندی رہسی
 تے ٹوٹے ٹوٹے کریندی رہسی
 خطیب لوکو! ادیب لوکو! ---

اسان کڈن تیں بے ہوش رہسوں
 تسان کڈن تیں خموش رہسو

زمانہ ماہ مرتج دی سرحدیں توں ٹپ گئے
 اساڈے سر پتھریں دی در سال توں نہیں چودے
 پلوتا حرف دعا نہیں ہوندا
 تے کوئی پتھر خدا نہیں ہوندا

خدا بٹے ہوئے تمام پتھراں کول تروڑ ڈیو
 انہیں خدا کیں داسا تھ گوڑا ہے چھوڑ ڈیو

جھنگ

جے تانی جھنگ ہیر دا جھنگ ہا
 ماکھی ، مکھن ، کھیر دا جھنگ ہا
 جھنگ دا بندہ بندہ راٹھ ہا
 اپنا ٹھاٹھ ہا ، اپنا پاٹھ ہا
 جھنگ دے پیوٹ جام لبن دے
 جھنگ دے نینگر ٹوٹے چن دے
 جھنگ دیاں سہتیاں ، جھنگ دیاں ہیراں
 دھرتی دے ہتھ لیکھ لکیراں
 جھنگ ہئی حُسن اقلیم دی دھانی
 جھنگ ہا عشق نگر دا جانی
 ونگاں وصل وصال دے وعدے
 انگلیں ، چھلے ، عشق ارادے
 پشماں نور یقین دے چشمے
 فلک تے وہن زمین دے چشمے

پانہیں قوس قزح دا ہالہ
 زلفاں چن دے گل دا مالہ
 آب حیات کھتاں وچ ہا
 جھنگ دا ناں آسماناں وچ ہا
 اچکل جھنگ اسلام دا جھنگ ء
 ہر پاسوں انسان دی جنگ ء
 بُن تان بس بارود دا دھوں ء
 آدم بھوں ء آدم بھوں ء

☆.....☆.....☆

14 اگست

میڈے دین ایمان دی دھرتی
 ابد کنوں وی ڈھیرا بگوتے
 جیویں پاکستان دی دھرتی
 کل وی تیکوں لچ بھجھیا ہا
 آج وی ہر کج تھیڈے ناں ہے
 تیڈیاں دھوڑاں ماء دابو چھٹ
 تیڈی ڈھپ طوبے دی چھاں ہے
 پیو دی پگ دے وانگ ہیں پیاری
 تیڈے سانویں کون رکھتاں ہے
 تیڈی ہرھک رات توں ساڈی
 عمر داہک ہک ڈہنہہ صدے قے ہے
 تیکوں اوڈہنہہ یادتاں ہوسی
 تیڈے پہلے بھجھ اُبھرن لینیوں

اوپرے گھر دی اوپری چھت دے
اُتے چڑھتے

پیو دی کند دے پکھوں کھرتے
نکے نکے ہتھ ودھاتے

اپنا پاڑیا چولا چاتے

رَب کولوں خیرات پنی ہئی

آزادی دی ڈات جی ہئی

میڈے پہلے سجھ دا ڈیوا

آس دے وانگوں ہلدارہ گئے

میڈے دین ایمان دی دھرتی

تیکوں اوڈی نہہ یادتاں ہوسی

خلق خدا دی

ہک پئے کوں سبڈ آہدی آہی

سا کوں سا ڈا ملک ڈھیا ہے

ملک ملیے تاں گھرو میلسی

روزی رزق اننتھی ویسی

ہن کئیں شے دی تھوڑنی رہنی

ہر ڈی نہ عید دے وانگ گذری

میڈے پاک وطن دی دھرتی

ایز ڈیہہ کوں وی یاد رکھیں توں
 آج وی او پرے گھر وی او پری چھت تے چڑھتے
 میڈا¹ او دوا

میڈی کنڈ دے پچھوں کھڑتے
 نلکے نلکے ہتھو دھاتے

اپنا پاڑیا چولا چاتے

رب کولوں خیرات پیاپندے

آزادی دی ڈات پیاپندے

میڈے دین ایمان دی دھرتی

ابد کنوں وی ڈھیرا بگوں تے

جیویں پاکستان دی دھرتی

جیوے ساڈا چین تے تارا

جیوے پاکستان پیارا

تیڈی آزادی دے ڈیہہ وی

لوکی سچ آلو انہیں سگدے

زخم توں زخم پچھندے ویندے

ہک بے بے کوں ڈکھلا انہیں سگدے

اساں اے جھہہیں ظلم پچائے ہن

آدم زاد پچائیں سگدے
 مسجد مقتل گا ہیں بٹ گئیں
 گھر دیوچ جگراتے کھاندن
 دین ایمان، امن، خوشحالی
 ساڈاناں سٹ کے شرماندن
 کہیں دے ہتھ وچ قلم دانیزے
 کہیں ہتھ وچ اختیار سنانے
 جیندے کولھے بھوئیں داٹوٹا
 اوندے کھیسے وچ آسانے

(1- میڈاپیار اہتر نواب زادہ عمار یاسرخان میرانی دودائی عرف دوداخان)

قسمت دے ونڈارے

اے قسمت دے ونڈارے ہن، اے بازی ہے نصیبیں دی
ملے ہر کہیں کوں ممکن وی نہیں عزت صلیبیں دی

ایں عزت کان تھے آباد ویرھے چھوڑے پوندن

ایں عزت کان سنگ سیونج کوں مکھ موڑے پوندن

ایں عزت کان ہک تھی ہک دے رشتے گولنے پوندن

ایں عزت کان شیشے نال پتھر ترورے پوندن

ایں عزت کان اپنے آپ بیڑے بوڑے پوندن

اے او عزت نہیں جہدی ہووے بخشش رقبیں دی

ایں عزت کان باغی جگ اُتے سڈویوٹا پوندے

ایں عزت کان بھا ہلدی دیوچ سٹویوٹا پوندے

ایں عزت کان آریں پیٹھ آ چروٹوٹا پوندے

ایں عزت کان پتھریں نال وی چکوٹوٹا پوندے

ایں عزت کان پیالا زہر آلا پیوٹا پوندے

اتھال حیران ہے حکمت حکیمیں دی طبیبیں دی

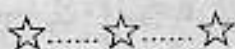
اِتھاں محبوب دی مرضی توں سبھ کجھ گھولٹا پوندے
 اِتھاں مقتول کوں بھج بھج کے قاتل گولٹا پوندے
 اِتھاں نیزے دی چنچ تے کوڑ سچ کوں تولٹا پوندے
 اِتھاں ناموس بن پردے بزاریں رولٹا پوندے
 اِتھاں سبھ کجھ لُٹا کے وی نہ موہوں بولٹا پوندے
 اِتھاں سُنٹی نہیں پوندی رقبیں دی حمیں دی

اِتھاں سرکٹ تاں سگدے ہن اِتھاں سر جھک نہیں سگدے
 اِتھاں ساہ سگ تاں سگدے ہن ، اِتھاں دم نیک نہیں سگدے
 اِتھاں خاریں دے ڈرتوں پیر چاتے رُک نہیں سگدے
 اِتھاں اکھیاں توں چشمے خون دے ویہہ سگ نہیں سگدے
 اِتھاں گئی تیر چک سگدے ، اِتھاں گل چک نہیں سگدے
 اِتھاں پہچاٹ تھیندی ہے ، رذیلیں دی نکھیں دی

اے او منزل ہے جتھ محتاج دامن پُر ہے تھی ویندا
 اے او منزل ہے جیں منزل تے دریا گُر ہے تھی ویندا
 اے او منزل ہے جیں منزل تے پتھر دُر ہے تھی ویندا
 اے او منزل ہے جیں منزل تے کانگڑ تُر ہے تھی ویندا
 اے او منزل ہے جیں منزل تے عاصی حُر ہے تھی ویندا

اِتھاں تخصیص نہیں اصلوں امیریں دی غریبیں دی

خداوندا تیکوں هے واسطہ اٹے حمیں دا
 مدینے دے امیریں ، پاک معصومیں نکمیں دا
 مرض عصیان دے کامل اتے اکمل طمہیں دا
 یعنی کہ تیبڑی وحدت پاک دے چوڑاں نقمیں دا
 توڑے ہرطتاں وٹا پوکھوں ایں دھرتی دے غریبیں دا
 خبر ہندا نہیں کوئی اسان جہیں بد نصیبیں دی

دم حیدر حیدر کیتی رکھ

بی دنیا جانے آپ آپنی، توں ہکا من وچ نیتی رکھ

دم حیدر حیدر کیتی رکھ

دم حیدر حیدر کیتی رکھ

نہ من مٹلاں ملوائے دی، کہیں دانا، ڈھیر سیاٹے دی
 نپ دامن مرشد محکم دا، سٹ سنگت راجے رائے دی
 اول آپ ضمانت چاتی ہے، مقسوم دے دانے دانے دی
 ہر حال سنبھالاں لہندے سئیں، ہر بھانے تے ان بھانے دی
 کیا حق ہے تیکوں تات کریں، پہہ ویلھے وقت دیہانے دی
 کچھ سوچ سمجھ ناں گالھنا بن، تیکوں ڈساں گال ٹکانے دی
 دل کعبہ ہے بیت اللہ ہے، بس ایس توں دُور پلیتی رکھ

دم حیدر حیدر کیتی رکھ

دم حیدر حیدر کیتی رکھ

سٹ لالچ دنیا داری دے، اے دھندے چور بزاری دے
 نہ ظلم زلّے تے چوتا ہدھ، نہ کم کر دل آزاری دے
 اے دنیا چار ڈیہاڑے ہئی، نہ دور چلا خونخواری دے
 ڈس کون ریہاھے دنیا تے، کر چنتے گور اندھاری دے
 نہ قہر خدا کوں ہکلاں ڈے، نہ مان ڈکھا سرداری دے
 ھے دیر توڑے اندھیرتاں نہیں، نہ جوڑ سامان خواری دے
 ڈر عادل دے انصاف کنوں، نہ خون غریب دا پیتی رکھ

دم حیدر حیدر کیتی رکھ

دم حیدر حیدر کیتی رکھ

کہیں پیٹے دے کم آنوٹ سکھ، مظلوم دی ہمت بدھاوٹ سکھ
 نہ بے دے مال تے آنے پٹ، کوئی بگھا پیٹ رچاوٹ سکھ
 رب رزق ڈتی شکرانہ کر، کہیں نال کڈیس وٹد کھانوٹ سکھ
 نہ رائداں تروڑ غریبیں دیاں، کوئی ترٹی رائدرسانوٹ سکھ
 اے کنیں اشرف سکھایا ہئی، نہت بے دے پال رنواوٹ سکھ
 نہ زور آزما کمزوراں تے، نہ ڈکھے روز ڈکھانوٹ سکھ
 نہ تروڑ آسمان زمین اُتے، نہ آپٹی جان کنڈیتی رکھ

دم حیدر حیدر کیتی رکھ

دم حیدر حیدر کیتی رکھ

اے دنیا دنیا فانی ہے ، دھن دولت رام کہانی ہے
 اے بابل ، امڑی ، بھینٹ بھرا ، سب رشتہ رنگ زبانی ہے
 نہ بھل جائید جگمگیاں تے ، جند جان تائیں بیگانی ہے
 نہ تریڑ ڈکھا اکڑتج کے ٹر ، لکھے دا خواب جوانی ہے
 جیڑھا پھر دیں ٹالا ڈے چھوڑے ، بس مرد اوہو میدانی ہے
 ہے گال تاں میڈی سادی جہیں ، تمہید مگر طولانی ہے
 بھن ”من“ موڈی وی گردن کوں ، ”میں“ مارتے بازی جیتی رکھ

دم حیدر حیدر کیتی رکھ

دم حیدر حیدر کیتی رکھ

تیڈا کے تیں ایویں رنگ رہسی ، پئی نال خدادے جنگ رہسی
 تیڈے دل دے شیشے تے چڑھیا ، ایویں بغض نفاق دارنگ رہسی
 تیڈے ذہن ذکاوی محفل وچ ، نت و جدالو بھدا چنگ رہسی
 تیڈے علم عقل عرفان اُتے ، خود خالق خلق دا دنگ رہسی
 تیڈے ظلم ستم توں ہر ویلھے ، تھی خالق خدا دی تنگ رہسی
 مظلوم دی دل آزاری لیوں ، تیڈے منہ وچ زہر دا ڈنگ رہسی
 ہے بہتر سرور ! ایس کولوں ، گستاخ لہاں کوں سیتی رکھ

دم حیدر حیدر کیتی رکھ

دم حیدر حیدر کیتی رکھ

سسڑی

میں سسڑی ہاں ، میں سسڑی ہاں
 تیڈی دید دی از لوں تسڑی ہاں
 کچھ سوچ تجڑ ہاں منگ تیڈی ، ہاں منگ تیڈی ہر رنگ تیڈی
 توں نہیں بٹدا نہ بٹ میڈا ، میں رہساں ڈھول ننگ تیڈی
 اے ساہ تیڈا اے جند تیڈی ، میڈی ہر امید منگ تیڈی
 توں شمع شان شرافت دی ، میں بے پرواز پتنگ تیڈی
 توں راجہ رانا پریم پتی ، میں مفلس محض مانگ تیڈی
 کر روز دلیلاں گڈی ہاں ، کیوں تھی گئی ہے دل سنگ تیڈی
 ناراض نہ تھیویں عرض کراں ، تیڈے سودے پیت توں کسڑی ہاں
 ایہو ہے جگری ارمان میکوں ، گئیں ستا سٹ سلطان میکوں
 جیردھی کیتی تھی بس شابس ہی ، نہ ہا اے محض گمان میکوں
 نادان سمجھ ہتھ مار گئیں ، کر لھلھے وچ ویران میکوں
 میں رات دی پر نی کیا چاٹاں ، جیردھے کیتے نی ڈکھ دان میکوں
 تیڈے محل دازیب سنگار نہ ہم ، توڑے رکھدوں چادر ہاں میکوں
 یا بردی جوڑ وچیندوں ونج ، لچپال شھر مکران میکوں
 ایں حال تاں میڈے نہ ہوندے ، جیویں آن دردیں وچ پھسڑی ہاں

جیویں دل آکھی آزما میکوں ، لو ، زہر دے جام پلا میکوں
 میں خون حضور تے معاف کیجے لکھ وار ودا وندلا میکوں
 ہر حال تیڈی مشکور ہاں میں ، بھاپلیدی وچ سنوا میکوں
 پر نام خدا جتوالاں دے ، لگ آکھے ناں ٹھکرا میکوں
 میکوں تا نگھ ازل دے روز دی ہے ، ہک واری کیج ڈکھا میکوں
 گو او پرے کھنڈ دی بانھی ہاں ، ایہو چھیکو دا تل لا میکوں
 من منت مٹھی من ماندی دی ، لچپال تیڈے تہہ و سڑی ہاں
 ودی جھہر جھوھے لتزیندی ہاں ، تیڈے پیارکوں پئی رنگ لیندی ہاں
 کھس ماس گبے گل گرمی توں ، ودی پنجرہ ریت زلیندی ہاں
 پر قسم خدا دی کھل کھل تے ، ودی سارے بھوگ بھوگیندی ہاں
 تیڈے ہک ہک قدم تے صحرا وچ ، پئی جھٹل جھٹل بو سے ڈیندی ہاں
 انصاف کریں تیڈے پیار دیوچ ، جیویں میں پئی بان مریندی ہاں
 لب چول پیاسے رہ رہ کے ، تیکوں سرور پئی پکیریندی ہاں
 آڈیکھ پٹل کیویں تیں ہوندیں میں راندالم دی سڑی ہاں
 میں سسڑی ہاں میں سسڑی ہاں ، تیڈی دیدی ازلوں سڑی ہاں

وہم

میڈا محبوب مانیں جوانی سدا، شالا سوٹی جوانی سلامت رہی
ناز و انداز تے شان شرم و حیا، رب کرے مہربانی سلامت رہی

تیڈی زلفیں دے رکالے اُجالے دیوچ، میڈی راتیں دے ہن رتجگے جاگدے
تیڈی مستیلی مستک دیوچ دُر با، جھ پے لہندن اُبھردن میڈے بھاگدے

تیڈے غیناں دی نمراش پکاں اتوں، میڈے خواہیں دی تعبیر گھولی ونچے
تیڈیں لیں دی بھولی جہیں چپ اتوں، میڈی معصوم تقدیر گھولی ونچے

تیڈی قامت قیامت سراپا جھن، کھولے لفظاں دیوچ ڈھال سبدا نمہیں
کوڑ ماراں تاں میڈا قلم ترٹ ونچے، میں تیڈے پاجھ پل جال سبدا نمہیں

راز کیا ہے اے سوھنا جھیل جھن، نیڑے تھی تھی کرہیں ول نکھڑدے پیوں
چنوک فرقت دی کھنڈ کے چخہ بٹ گئی، ڈوہیں چپ چاپ بے جرم سڑدے پیوں

توں میڈا تھی کے وی میڈا نہیں۔ مٹی سکیا، غیر تاں غیر ہوندن، وے جیندار ہیں
 زخم جھل کے وی میں جگ کوں ڈیواں دعا، بے کر میں توں میڈے چاک سیندار ہیں

ساری دھرتی تاں میڈے اُتے رنج ہے، پرتیکوں وی میڈا کوئی احساس نہیں
 سبھ سُنجے سیت دی نیک برکت ہے جن، پیٹھا میڈا مقدر میکوں راس نہیں

پر زمانہ تاں اوڑک زمانہ ہے جن، ایندی ظالم نظر وچ جیا نہیں بچا
 ایں زمانے کنوں جیا بچاوی خدا، ایں زمانے کنوں تاں خدا نہیں بچا

تیڈی معصوم الہڑ جوانی جھٹ! ایں زمانے دے ایلوار نہیں چاڈدی
 جیویں مقتل دیوچ جرم مقتول دا، خونی قاتل دی تلوار نہیں چاڈدی

ناپھرائی کوں ایں جھاسڈ بندن صبر، اتھاں کوڈیں دے مل ہن نبی وک گئے
 تیڈی میڈی جھٹ کیرھی اوقات ہے، ایں ترکڑی دیوچ ہن ولی وک گئے

میکوں ڈر ہے نہ میڈی غریبی جھٹ، تیڈی مخلص مہانگی وفا کھا ونجے
 جیو ہے ہن وہم میکوں دعا منگ جھٹ!، میڈے سوچیں اُتے شالا موت آونجے

ساہ اُتے جانی اصلوں وسائیں ذرا، آیا آیا، نہ آیا، پرایا جو ہے
زندگی موت دُھپ چھاں آلی کھید ہے، بخت دا کیا ہے بھر واسہ سایا جو ہے

میں محبت دا ہریا جواری ہاں چن، پیار کر کے سدا پیار ہر دار یہاں
میں گولینداریہا ہاں سدا زندگی، زندہ راہن کیتے روز مردار یہاں

تیکوں سُدھ ہے یا کائے ناں میں سہنداریہاں، ہر جٹ دی جفا کوں وفا چاٹن کے
میڈے ایمان دا ارتقاء ڈیکھ توں، میں ہے پتھر کوں پوجا خدا چاٹن کے

پچھاں برباد کیتے تاں خوش تھی پیاں، ول آبادی دی کہیں ڈیہ نہہ دعانی منگی
اسنجھا پاگل ہاں جگ نال کر کے وفا، ارج تیں کہیں دے کولوں وفانی منگی

توں سمجھدا ہوسیں میں دیوانہ ہاں چن، میکوں آباد تھیوں دی کئی لوڑ نہیں
میکوں ڈکھ سکھ دیوچ فرق ڈسدا نہیں؛ میکوں دلشاد تھیوں دی کئی لوڑ نہیں

میڈا محبوب میکوں ہے تیڈی قسم، میں ہمیشہ وفا کاٹن سکداں یہاں
گو سمجھداں یہاں سارے جگ کوں خدا، پر ہمیشہ خدا کاٹن سکداں یہاں

اگلے احسان بچنکے دے مہرے نال ہن دت نوئیں سرتے برسات ہے ڈھک پئی
تیں تال نہ آنوٹا ہا اے ارمان نہیں ، یاد تہیڈی وی آنونٹوں ہے مک پئی

وقت رستے دی دیوار بنداویندے ، وت زمانے دیاں نندراں اُگھڑ دیاں پھین
وت زمانے دے منہ تے تہیڈا نام ہے ، وت میڈے ہتھ دیاں لیکال وگڑ دیاں پھین

وقت روہاں کول بھن کر ڈتاریت ہے ، وقت دریادے واہنٹ و لا چاندے
وقت کہیں دا کھنڈینٹاں تے محتاج نہیں ، وقت رشتے لہودے مکا چاندے

میکوں ڈرھے نہ ڈوہیں وقہار پہوں ، میں وی نادان ہاں توں وی نادان ہیں
کیڑھے منہ نال ہک بے کول ڈیسوں گلہ ، میں فرشتہ نمی ، توں وی انسان نہیں

☆.....☆.....☆

عشق شماری

جبرِ مہی جنگِ حسین نے چھیڑی ہی بلو جنگِ جنِ تیں جاری ہے
ہنٹ یارِ اسراڈی واری ہے، ہنٹ یارِ اسراڈی واری ہے

جے تاپنی زور زور آور دا، کمزور اُتے ازمیندا پئے

جے تاپنی پیناڈاڈھے دی وحشت دے پٹھ دھپیندا پئے

جے تاپنی رزق رعایا دا سردار دی قسمت تھیندا پئے

جے تاپنی فتویٰ دولت دی ترکری دے نال تھیندا پئے

اوتانی وقت شریفاں تے پہوں اوکھا ہے بہوں باری ہے

او جنگِ اُجڑن تائیں جاری ہے

جے تاپنی حرم حویلیں تے بیٹیں داراج رواج رہسی

جے تاپنی وقت دی مستک تے کج حرص ہوں داتاج رہسی

جے تاپنی بندہ بندے دا محکوم رہسی محتاج رہسی

دھرتی بے غیرت بن واپسی نہ ٹپک رہسی نہ ڈاج رہسی

جے تاپنی دولت حاکم ہے اوتانی دین آزاری ہے

او جنگِ اُجڑن تیں جاری ہے

جے تانی چور دے چہرے تے چترائی دے کافر کج ہن پئے
 جے تانی راکھے غیرت دے بے غیرت تے بے لچ ہن پئے
 جے تانی عدل دی کرسی تے انصاف دے قاتل جج ہن پئے
 جے تانی سچی بکھھے ہے پئی، جے تانی کوڑے راج ہن پئے

اوتانی جنگ نہیں رک سبکی ہن سہن یا سرداری ہے

او جنگ ا جج تیں جاری ہے

جے تانی سچ دے سجدے وچ پئے اللہ را سے کسدے ہن
 جے تانی لب تے ہجڑا کنوں پئے پہلے کا سے کسدے ہن
 جے تانی کہیں رت وند سداے پئے بے مل با سے کسدے ہن
 جے تانی وہندے دی من تے پئے لوک پیا سے کسدے ہن

جے تانی روح دے خیمے وچ پئی گھلدی سرخ اندھاری ہے

او جنگ ا جج تیں جاری ہے

اچاں وطن وسیب و سار نے ہن، اچاں سفیریں وقت گذرانے ہن
 اچاں وستی وستی رُلنا ہے، اچاں رُل گئے نال قطار نے ہن
 اچاں پچھلے نال سمو لے ہن، اچاں اگلیس کول سبڈ مار نے ہن
 اچاں اپنے اوپرے پر کھٹے ہن، اچاں سچ تے کوڑنتار نے ہن

اچاں پھوکا ڈیو نے ڈیوے کول اچاں کرنی عشق شماری ہے

او جنگ ا جج تیں جاری ہے

اچاں کل دریا ایس دھرتی دے، اُساں تس میزان تے تو لٹے ہن
 اچاں کچھیں ہتھیں نال اُساں، بند باد شہی دے کھو لٹے ہن
 اچاں سانگ تے ڈیوے ہالٹے ہن، اچاں بول عجائب بو لٹے ہن
 اُساں سٹلٹی کم دے بندے ہن، اُساں بندے کم دے گو لٹے ہن

اچاں خردا بھالا بھالٹا ہے، اچاں تانگھ دی تلخی طاری ہے

او جنگ ا جڑتیں جاری ہے

اچاں ہر مظلوم کوں ظالم دے سر شاہ کرنے جنگ موکھٹی ہے
 اچاں بغض، نفاق تے نفرت دا بند راہ کرنے جنگ موکھٹی ہے
 ہر جیند ا جا گدا غیرت مند ہمراہ کرنے جنگ موکھٹی ہے
 ہک ہک انسان کوں ہک بے توں آگاہ کرنے جنگ موکھٹی ہے

اچاں دشمن پڑوچ باقی ہے، اچاں جنگ غنیم نہ ہاری ہے

او جنگ ا جڑتیں جاری ہے

توں چانڈیس مولا جیوٹ دے ڈبہ نہہ کتلے اوکھے بیٹے ہن
 قابیل قبیلے وچ کیویں ہانہیل گزارے کیہتے ہن
 کجھ سحری کر، افطاری وچ تس ہاپ پیالے پیتے ہن
 جنیں کنڈ توں چولا چاک کیہتے اُساں دامن اوندے سیتے ہن

زر در زمانے وچ مولا سمیڈے بو ذروانگ گذاری ہے

او جنگ ا جڑتیں جاری ہے

چاندنی رات

ایویں ہے سستی ساری خدائی نندر وچالے
 میخوار جیویں پی کے نہ ول ہوش سنبھالے
 ساہ جھنڈیا ہے مخلوق دا ایں درد تے نالے
 چپ چاپ سٹے جیویں کوئی یار دا جالے

چین چوڑی دا آسمان تے ایویں پیا چمکدے

محبوب دی مستک تے جیویں نلکھ دکھدے

چاندنٹ ہے یا ہے نور تے مستی دا سمندر

سانوٹا دی چھٹی رات تے ایں حال دے اندر

وٹ وٹ ہے بٹیا مستی توں سرمست قلندر

وچ تاریں دے دربار دے چین ڈسدے سکندر

جو گرد ایویں چندر دے تارے نہیں ماندے

جیویں جو نویں پرنی دے گل ہار پھلانڈے

گئی بڈیندا مسافر ہے جیویں دل کول دلا سے

یا تاڑ کتھیں پانی ٹرن تیز پیاسے

رکھ ٹردا ہے عاشق جیویں دیدار دی آسے

او بدلی ٹری ویندی ڈیکھو چندر دے پاسے

ایں چندر دے چہرے اُتے آئے بدلی دا سایا
 محبوب جیویں شرم توں ہے منہ چا لکایا
 دا عطر بھنی ایویں ودی مست تھی لُر کے
 محبوب جیویں ویندے ہوئیں ڈیکھ کے مُر کے
 یا راز کئی غیریں توں لکا یار آ گُر کے
 شب وصل آلی شام جیویں ناز تے مُر کے
 چو گوٹھ ایں خوشبوئیں دے مہکار چھٹے ہن
 آج وال جیویں یار دے یک بار چھٹے ہن
 پنپیاں ہے یا ڈھول دی مستک دا پسینہ
 غنچہ ہے جیویں شاعرِ الہام دا سینہ
 اے گل ہے میڈے یار دی صورت دا آمینہ
 اے گلشن ء عاشق دی دعائیں دا مدینہ
 ہر خار میڈے یار دا انداز نظر دے
 گھاہ ڈیکھو تائیں کیڈا نظر باز نظر دے
 ہر فرد تھی ہر درد توں آزاد سٹا پئے
 کئی قیدی جیویں قید توں چھٹ شاد سٹا پئے
 یا ساقی کئی میخواراں دی گھن داد سٹا پئے
 مئے خانے دا مئے خانہ ہے آباد سٹا پئے
 گھنڈ کھول لتھن حوراں اسجھا خیر دا وقت
 آ ڈھول میڈے کول ایہو سیر دا وقت

خواجہ فریدی خدمتِ عِچ

(25 جون 1968ء کوٹ مٹھن مشاعرے اچ پڑھی گئی)

سُط وے خواجہ، خُلق داراجہ، بعد نیازِ سلام

چم چوکاٹھھے عرض کریندا ہک شاعرِ بدنام

قسمت آندے آن ڈٹھا ہم آپ دا خاص مقام

کوٹ مٹھن وچ کوٹ پدھا ہئی کینجھا خوش انجام

طور وانگوں پُر نور نظر دے ہر کوچہ در بام

پیاری دھرتی پیار بھری کوں سو واری پرنام

وسی راج، رعایا رعیت، نال عزت آرام

میکیوں وی سکیں در اپنے دا سمجھ کے محض غلام

ڈے آرداس کرن دے کیتے خواجہ اذن کلام

گوش گزار کراں آج سکیں کوں دل دے درد تمام

وچ گردش گردان کیتے رنج رنج گردش ایام

ہر سجھ ابھرے جیوٹن جوگا بٹ کے غم دی شام

کیتے خوب زمانے قاتل خوشیاندہ قلام

ساتی سیت دے ہن پلوئے زہر بھرے ہوئے جام

حیندے نال الینداں ، سُنڈاں ظلم بھرے دُشام
 سرتے لہہ پئی قہر کلور دی بارش برق رغام
 دنیا خوب ہے ظلم کمتی سمجھ کرائیں گنگ دام
 پیار میڈے دا ڈتے خلقت نفرت نال اتام
 گئی نہیں سُنڈا کن لا میڈے در بھرے پیغام
 ہرکئی اپنے آپ اِنج رُجھ گئے بھانویں خاص تے عام
 چڑھدے بچھدے جا جاتے پئے تھیندن روز سلام
 کھیں تے اِنج کل رکھن خواجه آس اُمید خنام
 فرقے فرقے ٹولے ٹولے سباری خلق عوام
 پئی ہے روز پوجیندی دُنیا زر دے گھڑ اصنام
 نہیں پئی ڈہدی خلق خدا دی محض حلال حرام
 عزت ، عظمت ، غیرت ، عصمت ، تھی گئی سبھ لیلام
 مذہب منبر تانی رہ گئے جھیرے کان اسلام
 بل دا نام ہما اِنج پک گئے پاجھوں تنغ نیام
 حرص ہوس دے گھوڑے دی نی رہ گئی روک لغام
 ادب ادیب کنوں مُکلاء گئے شاعر بے البام
 ہر وحشی میخوار ہے بنیا ہر رند تشنہ کام
 حد تاں اے ہے پیتم پیارا تھی گیا پیار ملام

دسر گیا ہے رادھا کوں ایں شام وچالے شام
 ہر فرعون خدا آج بن گئے ہر ابلیس امام
 خون غریب دے وچ بازار دے مکدن مل دوام
 کیڑھے کیڑھے حال سٹاواں سوہٹا مونجھ مدام
 اچھے اوپرے کھادی ویندن صدے سول آلام
 کر بڑے فقر فکر کوں سونا سمجھ کرائیں مس خام

☆.....☆.....☆

مقدروا اندھارا

چمکے نہ فلک آس تے نہیں کوئی ستارا

آ راس گئے میکوں مقدر دا اندھارا

میں کون ہاں ، توں کون ، میکوں یاد ڈوا نہ

دیوانہ ہاں ، پاگل ہاں ، میڈے نال آلا نہ

ثر ثر نہ پیا ڈیکھ میڈے حال دو یارا

آ راس گئے میکوں مقدر دا اندھارا

غرقاب تھیواں توڑے جو طوفان وچالے

گئی پڈدے میڈے بیڑے دی نہ لانہہ سنبھالے

میں جاٹاں ، بھنور جائے ، اتے جائے کینارا

آ راس گئے میکوں مقدر دا اندھارا

بٹ میڈا کوئی عنخوار نہ احسان جتاوے

دل اپنے کوں مُفتتا نہ گئی روگ پیا لاوے

میں کہیں دا پیارا ہاں تے نہ گئی میڈا پیارا

آ راس گئے میکوں مقدر دا اندھارا

نادان نہ بٹ گردش ایام توں ناں چکھ

آغاز میڈے پیار دا انجام توں نہ چکھ

آ ڈیکھ ڈکھاواں میں جگر زار دا پارا

آ راس گئے میکوں مقدر دا اندھارا

کوئی ہوندا خدا ہور تاں میں اوکوں پوچھیندا

توڑے جو ستم نال میڈے ڈوڑے کریندا

ہٹ بیٹھاں میں چو گوٹھ دیوچ مار ٹھارا

آ راس گئے میکوں مقدر دا اندھارا

میں تیڈیاں رضائیں تے محبت چاہے گھولی

ہک وعدے تے بس جان کے جنت چاہے گھولی

نہ اُچھ میڈے نال ہئی بھگوان خسارا

آ راس گئے میکوں مقدر دا اندھارا

ہک ڈینھ دی ہووے گالھ تاں کوئی تاب دی آنے

ات گالھوں پڑھاں رات ڈینھاں تیڈے ترانے

چلدا ہے میڈی جان تے جو سول دا آرا

آ راس گئے میکوں مقدر دا اندھارا

دل جلددا ہے نت آتشِ آلام توں سرور

دکھدا ہے دھواں حسرتِ ناکام توں سرور

تائیں ہے میڈے شعر دا ہر لفظ انگارا

آ راس گئے میکوں مقدر دا اندھارا

فنکار

میں فنکار ہاں اپنا فن پیا وچینداں

بیدروو نگار وطن پیا وچینداں

کوئی گھنڈے قلم تے میں قرطاس ڈینداں

ایں مجنون شاعر دا احساس ڈینداں

میں بے آس دل دی ہر ہک آس ڈینداں

اے دولت وی ڈینداں تے شاباس ڈینداں

میں شاعر دا سوزِ سخن پیا وچینداں

میں فنکار ہاں اپنا فن پیا وچینداں

میں آج اپنی دھابیں تے دھاڑاں وچینداں

ایں دل درد کھادھے دیاں باڑاں وچینداں

تے جلیئے جگر دیاں ہواڑاں وچینداں

میں نخلِ محبت دیاں پاڑاں وچینداں

گھنٹی گھنڈے تاں سارا چمن پیا وچینداں

میں فنکار ہاں اپنا فن پیا وچینداں

ایہو جن دا چاندن تے چمکیے تارے

ایں فردوسِ ہستی دے رنگیں نظارے

ایں کون و مکاں دے گلستان سارے،
کلی ، گل ، شمر ، شاخ ، غنچے پیارے

گلاں دا حسین باکمپن پیا وچینداں

میں فنکار ہاں اپنا فن پیا وچینداں

اے سانوٹ دے پرکے تے لڑکیاں ہوائیں

اے مرغوب محبوب الہڑ فضا میں

اے کبرکاں تے موراں دیاں نازک ادا میں

پیہے دی گُو گُو ، کوئل دیاں صدا میں

بہاریں دا سحر فتن پیا وچینداں

میں فنکار ہاں اپنا فن پیا وچینداں

ایں نرگس تے لالے دی ہر شاخ ہری

اے سبزے دی ہریالی ، شبنم دی تری

مہک مسک کلیاں دی خوشبو توں بھری

میں چن چن کے ، گن گن کے ، کر کر کے ذری

تخیل دی خلدِ عدن پیا وچینداں

میں فنکار ہاں اپنا فن پیا وچینداں

میں درداں دی دُنیا دے جنگل تے بیلی

اے ڈیٹھیں ڈراکل ، اتے شینہ مریلے

خطرناک، خونخوار، چیتے، بگھیلے
سکے ترکھ، تاکھوں تے، راخس روہیلے

میں روہ، جہر، کپر، دشت و بن پیا وچینداں

میں فنکار ہاں اپنا فن پیا وچینداں

میں مظلوم دی اکھ دے اُن مل گئینے

تے مزدور دے لال رنگیں پسینے

تے بگھے نمازی دا داغ جینے

تے صائم دے افطاری سحری شینے

میں تیانڈے تھے دہن پیا وچینداں

میں فنکار ہاں اپنا فن پیا وچینداں

میں تنگ تھی کے قادر دی تقدیر ساری

تے لوح مقدس دی تحریر ساری

اُوں مخفی حقیقت دی تفسیر ساری

اُوں خالق دی تخلیقی جاگیر ساری

نظام زمین و زمن پیا وچینداں

میں فنکار ہاں اپنا فن پیا وچینداں

مگر آج توں کہیں دی محبت نہ وکے

غریباں دی بدنام عزت نہ وکے

بزاواں دیوچ ساڈی عصمت نہ وکے
 غتیوراں دی مجبور غیرت نہ وکے
 میں شاعر دا خستہ کفن پیا وچینداں
 میں فنکار ہاں اپنا کفن پیا وچینداں
 پھلیندا ہاں گئی اپنی دھن دا وپاری
 گئی پدی ، کروڑی ، تے لاکھی ہزاری
 کوئی کھوسہ ، دریشک ، لغاری ، مزاری
 میں ہتھ ہنھ اکھیاں ، تے کر کے زاری
 میڈا سارا سرور تہاں مال چاوو
 میڈی قوم بگھی ہے روٹی کھواوو

☆.....☆.....☆

میں عشق ہاں

میں عشق ہاں جنون ہاں
فساد ہاں سکون ہاں

میں زیب در جہان دا ، زمین آسمان دا
میں باعث وجود ہاں ، مکان لا مکان دا
اے دیہہ پری تے حورگل ، ملک تے انس و جان دا
شجر حجر تے بحر و بر آباد تے ویران دا
میں ٹیک ہاں ضعیف دی ، میں جوش ہاں جوان دا
زبان بے زبان دی ، نشان بے نشان دا

جے اعتبار آونچی تاں ، بے چران و چون ہاں
میں عشق ہاں جنون ہاں ، فساد ہاں سکون ہاں

فراق ہاں وصال ہاں ، عروج ہاں زوال ہاں
زوال باکمال ہاں ، جمال پُر جلال ہاں
میں حسن بے مثال دی ، مثال بے مثال ہاں
تے روپ رنگ راگ روح ، سوز ساز تال ہاں
میں فلسفی دی فکر ہاں ، تے شعر دا خیال ہاں
سمجھ سمجھ سمجھ میکوں ، میں ہر کہیں دے نال ہاں

شعور ہر زمان ہاں ، گو حال وچہ زبون ہاں
میں عشق ہاں جنون ہاں ، فساد ہاں سکون ہاں

سدا ریہاں شباب وچ ، میں حسن دی جناب وچ
نگاہ میڈی نہیں رُک سگی ، کڈا ہیں کہیں نقاب وچ
نہیں تریہہ تے کجھ لتھی میڈی ، شراب وچ کو اب وچ
میں غم جہاں دے پی گیا ہاں جام آفتاب وچ
تے روح بن کے پھر گیا ، ہاں آب وچ ، سحاب وچ
کلی کلی تے دید کر ، نظر بھنوا گلاب وچ

میں رنگ بے رنگی دا ہاں ، میں رنگ گونا گون ہاں
میں عشق ہاں جنون ہاں ، فساد ہاں سکون ہاں

میں صید ہاں صیاد ہاں ، میں تیغ ہاں جلا د ہاں
میں درد دل دی ہاں دوا ، تے درد لا معیاد ہاں
میں ہر ویلے ویران ہاں ، تے ہر ویلے آباد ہاں
میں بہوں وڈا سکون ہاں ، میں بہوں وڈا فساد ہاں
میں یاد ہاں نیاز دی ، تے بے نیاز یاد ہاں
میں وقت ہاں تے وقت دی ، وی قید توں آزاد ہاں

جہاں تے جوھے پھر گیا ، او سحر ہاں فسون ہاں
میں عشق ہاں جنون ہاں ، فساد ہاں سکون ہاں

ہزار میڈے نام ہن ، تے نام کوں سلام ہن
 اے عقل ، ہوش ، تے سمجھ ، سکھے میڈے غلام ہن
 میڈی طلب دے طور تیں ، خموشیاں کلام ہن
 جداھے سلطنت میڈی ، میڈے جدا نظام ہن
 سکھے خیال خام ہن ، میڈے حکم دوام ہن
 جہاں کوں کیا خبر میڈی ، کتھاں میڈے مقام ہن

میں لوح قلم دا منتظم ، تے عرش دا ستون ہاں

میں عشق ہاں جنون ہاں ، فساد ہاں ، سکون ہاں

میں ناز ہاں نیاز ہاں ، میں زندگی دا ساز ہاں
 کبڈیں ہاں غزنوی بٹیا ، کبڈیں بٹیا ایاز ہاں
 خرد کوں کیا خبر میڈی ، میں بہوں عجیب راز ہاں
 قدم قدم نشیب ہاں ، قدم قدم فراز ہاں
 جے کھڑ تھیواں قیام ہاں ، جے جھک ونجاں نماز ہاں
 ازل توں جہڑھی آ رہی ہے ، دم بدم آواز ہاں

سٹو سٹو جو ناں میڈا ، میں کاف پیش نون ہاں

میں عشق ہاں جنون ہاں ، فساد ہاں سکون ہاں

جہاں تے میڈا راج ہے ، تے ہر گئی مُتھاج ہے

ایں سر میڈے دازیب نت ، تو کلیں دا تاج ہے

میکوں سدا ڈتا جہاندی ، غیرتیں خراج ہے
 ازل توں علم تے عمل ، دی ہتھ میڈے تے لاج ہے
 میں چٹ تے کھڑ لفا ڈتا ، ہا زندگی دا ڈاج ہے
 تے سج سناں دی نوک تیں میں ، پاگھدی معراج ہے

میں آپ اچی حسرتاں دا ، بے قصاص خون ہاں
 میں عشق ہاں جنون ہاں ، فساد ہاں سکون ہاں

☆.....☆.....☆

مستوار

مستوار

ملنگ

اُٹھی

مستوار

ملنگ

اُٹھی

اُٹھی اُٹھی کے جام گھن ، عدو توں انتقام گھن
 وطن دی آبرو تے مر ، وطن کنوں انام گھن
 بگلی بگلی ، تھلی تھلی ، علی علی دا نام گھن
 جہاں دا حکمران بٹن ، جہاں کوں کر غلام گھن
 نفس نفس نواز بڈے ، نظر نظر سلام گھن
 توں گردش ایام دی ، ہتھیں دے وچ لغام گھن
 فلک کوں ہمرکاب کر ، نویں بٹنا نظام گھن
 اے خاص خاص چھوڑ بڈے ، تے عام عام عام گھن

پھنکار بٹن کے شبنمی ، خزاں کوں جوڑ بڈے بہ

اُٹھی ملنگ مستوار ، اُٹھی ملنگ مستوار

توں ہیں ملنگ حیدری ، سیڈا وقار بوذری
 جہان دی سکندری ، کرے تیڈی گدا گری
 طبعِ ولا پرست ہے ، مزاجِ بغض توں بری
 نظر ، نظر نواز ہے ، ادا ادا ہے دلبری

عجیب ٹھاٹھ پاٹھ ہن ، عجیبھے قلندری
 کہیں دی کیا مجال ہے ، کرے تیڈی برابری
 قدم قدم کریں اوسیں ، صفاں صفاں تے صفدری
 تیڈا جلال شیر دا ، تیڈے شکار عمتری
 شکار تھی ناں نندر دا ، سچاک تھی ، شکار مار
 اٹھی ملنگ مستوار ، اٹھی ملنگ مستوار

عدو دے بوتھ پھیر ڈے ، لتاڑ ڈے دگھیر ڈے
 قضا دی برق بن کے ڈھبہ ، فنادے گھت اندھیر ڈے
 سنبھل سنبھل کے پیر چا ، سنبھل سنبھل کے پیر ڈے
 اے سبھ تیڈا شکار ہن ، چا گوڈیں پیٹھ شیر ڈے
 جتھاں جتھاں لہن تیکوں ، پکڑ پکڑ و تھیر ڈے
 و تھیر ڈے دگھیر ڈے ، عدو دی کڈھ ٹنڈیر ڈے
 الف کوں نون کر ڈکھا ، زبر کوں جوڑ زیر ڈے
 لہو دے ڈیوے پال کے وطن تے کر سویر ڈے
 غمیں دی رات چیر کے خوشی خوشی دے بھجھ اُبھار

اٹھی ملنگ مستوار ، اٹھی ملنگ مستوار

توں مانے نت جوانیاں ، جہاں دی حکم رانیاں
 زمیں تے کر ودا ایویں ، ہمیش آسانیاں

فلکِ نشانِ شانِ ہے ، سمکِ تلکِ نشانیاں
 علی ولی دے ناں دیاں ، زباں تے رجزِ خوانیاں
 تیڈی وفا دیاں رقم ، قدم قدم کہانیاں
 وطن دے بحرِ بر تے روہ ، کرنِ قصیدہِ خوانیاں
 حضورِ مہربانیاں ، جنابِ مہربانیاں
 وطنِ وسیبِ وایاں ، دی خیرِ ہووی جانیاں

وے جانیاں تیڈے اُتوں ، کراں میں جاں و دلِ نثار

اُٹھی ملنگِ مستوار ، اُٹھی ملنگِ مستوار

اُٹھی خدا کوں یاد کر ، تے مونجھیاں کوں شاد کر
 وطنِ دی سرزمین کوں ، توں خونِ ڈے آباد کر
 وطنِ دی خاکِ پاک دا ، رقیبِ آئے فساد کر
 رقیبِ بدنصیبِ دی ، نصیبِ چالِ مادِ کر
 علیِ دی ذوالفقار کوں ، نیامِ توں آزاد کر
 آزاد کر جہادِ کر ، جہادِ پُر سوادِ کر
 سوارِ گھن جہادِ دا ، سوادِ وِجِ جہادِ کر
 وطنِ کوں مونجھ توں چھوڑا ، علیِ دا وردِ نادِ کر

علیِ دا نادِ وردِ کر ، علیِ علی کوں ناں و سار

اُٹھی ملنگِ مستوار ، اُٹھی ملنگِ مستوار

قول کیتے و ساریے

تیڈے پیار جانی! اتجھے حق اگاڑیے

میڈے باغ پھلدے بہاریں اچاڑیے

جڈن دے تیں ہن قول کیتے و ساریے

میکوں رول راول سنجے بر اواریے

چا کیتے نی دلدار پردیس پیاریے

ہنی میں کنوں ورنج چکھکھیں یار دھاریے

میں ہتھ نال ساڑیے ڈوٹن ڈاج سارے

ڈوٹن ڈاج سارے میں ہتھ نال ساڑیے

ڈتی ننڈھری وستک دا دلدار رولا

نہیں ارمان جانی میڈے دل کوں تھولا

وڈے ڈیٹھ ڈکھالیے نی لچپال بھولا

جی گل دی کفنی ہے لاویں دا چولا

اتجھا آن تاڑیے تیڈے ہجر ڈھولا

تیڈے ہجر ڈھولا اتجھا آن تاڑیے

ایسے قول میں نال چن کیجے ہانی
 شالا ماٹیں مٹھی دا ماہی جوانی
 وڈی کیتی ہی بھاگوند مہربانی
 سمجھ کے میں ڈکھ درد تیڈی نشانی

میں آپے سلاڑیے چا دل نال جانی
 چا دل نال جانی میں آپے سلاڑیے
 لگے ڈکھ ڈراکل آدر کھوڑ میڈے
 گیوں سنگھڑے سانول ہٹک ہوڑ میڈے
 نہ وعدے جچن چچ سگے توڑ میڈے
 میوں راہیں سنگتی گئے چھوڑ میڈے

مقدر وگاڑیے جوڑے جوڑ میڈے
 جوڑے جوڑ میڈے مقدر وگاڑیے

ہانی منڈھ دی برباد زرگھر دے پاسوں
 ڈٹھے ڈوڑے صد میں تیں دلبر دے پاسوں
 لہائی ودی ہاں طمے سردے پاسوں
 دعائیں ہنی ڈھول سرور دے پاسوں

ہنی پاند پاڑیے جچن بر دے پاسوں
 جچن بر دے پاسوں ہنی پاند پاڑیے

جندڑی آگئی روئیس وات

جیس لچپال دی لچپالی تے روندی ہاں پہہ ساری رات
اوں لچپال کول بچا پئی دی آج تانی ہے ہات نہ تات

اوں پردیس کیے ہن پیارے، ہر ڈے بار برہوں دے بارے
جیوٹ جان دا جو کھوں بٹ گئے، ہر ساہ آہ آہ تلواریے
چیر کے زپرہ پار نکلدی، جان جگر وچ تھے ہن بارے
تارے گٹ گٹ رات گزاراں، خواب خیال اکھیں دا خارے
لوڑھ کے بیڑی گھاٹ فناء چ، گھدن کھس تقدیر کنارے
کھل کول یاد کراں تاں کھلاں، رت رووٹ دینال و پارے
رول کے بچ لچپال لکھنیز دیں، ہن کیے دم دور و سارے

مردی ہاں تاں مر نہم سگدی جیوٹ وی ہے ہر سکر ات

جے اے سچ ء لوک خدادے، دل کول دل ہے یاد کول یادے
رب لیکھے انصاف کروول، ڈھول دے ہن کیوں غیر ارادے
میں برباد ہاں اوندے کیے، او غیراں دے نال آبادے
میرا قلم وفادے جانی، لٹ گھدے ہن کوٹ وفادے
ڈینے ڈینے ڈوڑے طور ودھیکن، ظلم ستم دے، جور جفادے
کون ہے سٹدا کیوں آکھاں، روز نویں ست دی بیدادے
ور ہوندیں سر آسیم رنڈیا، جگ جیوٹ دا خاک سوادے

چشم فلک توں خون دی تھڑی پل پل رہندی ہے ہر سات

جے تیں نہہرا لایا نہ ہم چین کوں میت بٹایا نہ ہم
 سر اپنا سردار بچھڑ دے ، سردی ویل بگٹایا نہ ہم
 غم توں ہم آزاد نکلگلی ، عیش ، سکون ، لٹایا نہ ہم
 ایں سختی بد بختی نہ ہی ، دل سختی اختیارا نہ ہم
 خویش نہ جگری ریش بٹے ہن ، سول ہمیش ہنڈایا نہ ہم
 کنیں سینگلی ، سنگ سین سکینٹی ، ڈر کے ڈرے ڈر کایا نہ ہم
 ہوش ، حواس ، ہوس ہن جاتے ، دردیں ایں و ہلایا نہ ہم
 نینھ لاوٹ دا تھیم بہانہ ، جندڑی آگلی رولیں وات

کے تیں روروہ کال ماراں ، کے تیں سمجھاں سال ڈیہ نہواراں
 کے تیں جیرے کوں ہتر اواں ، کے تیں کھی رین گڈاراں
 کے تیں در کوں نکر اں ماراں ، کے تیں خون کراں دیواراں
 کے تیں بکھے تے کانگے ، کندھ توں ، بوچھڑ مارا ڈاراں
 کے تیں راہ قاصد دے بھالاں ، کے تیں پیر فقیر پکاراں
 کے تیں خواب خیال بچھڑ بیکھاں ، چین کوں آندا پکڑ مہاراں
 کے تیں خونئی دور خزاں بچھڑ بیکھاں تھیندیاں قتل بہاراں
 کے تیں سمجھاں موت حیاتی کے تیں سمجھاں درد سوغات

میڈا اتاں سکین جے تیں ساہھے ، ہرکانیت ہو راہھے
 توڑے جے جہیں رنگ تھے ہن توڑے جے جہاں حال تباہھے

کہک دی تھتیاں بک رہساں، بے داچا وٹن نام گناہ ہے
 مردیں توڑیں تا نگھ تگھیاں، ڈھولن بھانویں بے پرواہ ہے
 سچ تے کوڑنترسی اوڑک، توڑے عذرکوں اکھ بچ جاہ ہے
 کہیں ڈینہہ آن سنبھالاں لہسی، کہیں ڈینہہ اثر کریسی آہ ہے
 میڈی بے جرمی داسرور، جگ تے سارا لوک گواہ ہے

ہے عادل انصاف کریسی، دانا پیتا رب دی ذات

جندڑی آگئی رولیس وات

توں اتنچھا سوھنٹا ہیں

تھیڈیں رنگا ہیں دی نیم خوابی ہے چندرتاریں کوں نور ڈیندی
 خزاں اچاڑے چمن کوں جیویں بہار آ کے ہے بور ڈیندی
 لڑی لڑی تے لغر لغر کوں مٹر شمر نال جھور ڈیندی
 تے ماکھی مانے کوں نال ماکھی دے جیویں یعسوب پور ڈیندی
 ہے میں جہیں رند خراب خستہ دے دل کوں کیف و سرور ڈیندی
 تے میں جہیں شاعر کوں شعر ڈیندی ہے شاعری کوں شعور ڈیندی

آ کون روکے، تے کون ہٹکے، توں اتنچھا سوھنٹا ہیں دل رباوا

یا جیویں تھیڈا سراپا لکھدیں قلم ہے کاغذ تے میڈا اچلدا
 بیمار دی اکھ وچالے جیویں ہے خواب صحت دا اچلدا
 یا جیویں قاصد ہانگن کے ولدا، کڈا ہیں تھیڈا اوصال ولدا
 یا جیویں آمد دے وقت، میڈا خیال بٹ کے ہے شعر ڈھلدا
 یا جیویں غم دی اندھاری دیوچ ہے آس میڈی دا ڈیو ابلدا
 قسم خدای قدم قدم تے ہے ایویں دھرتی دا دل وی ہلدا

توں جیویں ٹردا ہیں پیر پٹ کے، توں اتنچھا سوھنٹا ہیں دل رباوا

اے حجرِ اسود دا دل پگھر گے یا میڈی قسمت دی ہے سیاہی
 جنسِ میڈی رفیس کول رنگ بخشا ہھا پنجھا وکھراتے پنجھا ماہی
 نصیب میڈے دا داغِ دل ہے یا میڈا ارمان بے گناہی
 یا تیڈے وعدے دا وقت ایفا، یا تیڈے کھڑن دی رات آہی
 یا توڑ تسمیاں، و سار جنجول، کریندی خلقت ہے پھاہی پھاہی
 جدّاں وی ڈلفاں سدا گار سائل تھیا ہیں جنسِ وقت جنتے راہی
 توں کالے نانگیں کول سینے سٹ کے، توں استجھا سوھنا ہیں دلر باوا

تے چندر چہرے دی شوخیاں توں آشودے شاعر خیال پندن
 جیویں جو حاتم دے در توں منگتے موالی مفلس کڑگال پندن
 یا جیویں ساقی توں رند تے، شراب، تھی تھی بند سال پندن
 یا داروں جیویں مسیحا کولوں مریض مونجھے بے حال پندن
 یا تیں جہیں محبوب کولوں عاشق نمائے میں جنسِ وصال پندن
 ہزار متاں، ہزار زاریاں، خدادے ڈے ڈے سوال پندن
 زمانے دی اکھ توں دور ہٹ کے، توں استجھا سوھنا ہیں دلر باوا

کنواری کنجری

ڈبھم جیس وقت داتیکوں میکیوں اے وہم آیا ہے
 تیکوں دُنیا اُتے خالق کیڑھی خاطر بنایا ہے
 تیڈی ہستی اُجالی ہے ، تیڈا جو بن اُجایا ہے
 پئی اپنے آپ تے بھلدیس تیڈا سبھ کجھ پرایا ہے

تیڈے سہ ہٹے سلوٹے نین سن انبام تہاں غافل

کینجھی نادان ارجتیں ہیں توں اپنے نام توں غافل

توں عفت دی کلی ہیں تیکوں ظالم آمل ڈیسن

تیڈے رنگ روپ نورانی دے سبھ نقشے بدل ڈیسن

تیڈی معصومیت دا تیکوں عبرتاک پھل ڈیسن

سیاہی اپنے چہرے دی تیڈے چہرے تے مل ڈیسن

میکیوں تیڈی جوانی تے وڈا پیا ترس آندا ہے

خدا رکھی ارجٹاں تاں چوڑھواں پیا برس آندا ہے

تیڈے حسرت دے گلشن وچ خزاں دے ڈھانڈھ پئے گلشن

ریا دی ریت تے غنچے اُمیداں دے ودے رُسن

تیڈے اخلاص دے موتی وی پتھراں نال پئے گلشن

خدا جانے تیڈے اُجڑاں دے قصے کے تانی ہو گلشن

تیڈیاں رت دیاں ہنجوں وی نہ اتھاں پانی دا مثل لہسن
تیکوں خوشیاں زمانے دیاں کڈا ہیں راس نہ بہسن

اے دنیا محض دنیا دار زرداریں دی دنیا ہے

زمینداریں نو اہیں تے تمنداریں دی دنیا ہے

میاں، ملکیں تے مہریں، خان، سرداریں دی دنیا ہے

اے سیم وزردی منڈی ہے اے شہوکاریں دی دنیا ہے

اتھاں انسان ناں ہے کوکھیں، ہنگلیں تے کاریں دا

شرافت نام ہے بنکیں تے دولت دے انباریں دا

ٹٹاواں قصے میں کیا کیا، اتھاں دولت سرانواں دے

جتھاں لیراں کتیراں تھی گئیں دامن حیا نواں دے

حیددی گرمی توں جلیں دل لکھاں مجبور مانواں دے

وڈے نازک کرم کردار ہن نازک خدانواں دے

میکوں ڈرھے متاں جیپیں اتے کاریں تے بھل پونویں

انھیں جیپیں، عمامیں، تخت درباریں تے بھل پونویں

اے او دربار ہن جیپں جاہ اتے مہمان وکدا ہے

اتھاں کلمہ وکاو ہے اتھاں قرآن وکدا ہے

اتھاں انسان وکدے ہن اتھاں یزدان وکدا ہے

غریبیں دا لہو پانی توں تھی ارزان وکدا ہے

اے کچھیں دُن جہن و نجاریں دی توں ذات کولوں پچھ
جیرہی ہے کھاگئی ڈیسھ کول اوں کالی رات کولوں پچھ

بہوں غدار ہن دنیا تے ٹھیکیدار عزت دے
سجائی پٹھے ہن ظاہر جیرہے دربار عزت دے
وڈے دشمن اصل وچ ہن ایسے مکار عزت دے
اندھارے وچ کریندے ہن اے کار وبار عزت دے

تیڈے ناموس کول اے کوڈیاں دے مُلِ ثلیسن چا
اے چٹ تے زردی منڈی وچ تیڈی بولی پلین چا

تیڈا جو بن جوئی زلف پیچیدہ شکن وکسی
تیڈی اکھیاں کجلا ، لب دی لالی ، چہرہ چن وکسی
تیڈے سینے آسنے دا اے سارا بانگین وکسی
تیڈیاں نادانیاں وکسن ، تیڈا نازک بدن وکسی

توں نا تحقیق ہیں ول وی ، کہیں پیو دی تاں غیرت ہیں
مگر ودھ ایس کنوں توں کہیں دل عاشق دی حسرت ہیں

خدا دے واسطے بس آپ کول لئی لام نہ کر توں
جیویں آغاز ہی اپنا ، اویں انجام نہ کر توں
جوئی دی قسم ہی ، حُسن کول بدنام نہ کر توں
جے عورت ہیں تاں ، عورت مورد الزام نہ کر توں

توں روح سینتا و مریم کول تر پھین توں بچا سگدیں
توں عورت ذات توں کجری والا چولا لہا سگدیں

اے کچھیں دن چمن و نجاریں دی توں ذات کولوں پچھ
 حیرتھی ہے کھاگئی ڈنہہ کوں اوں کالی رات کولوں پچھ

بہوں غدار ہن دنیا تے ٹھیکیدار عزت دے
 سجائی پٹھے ہن ظاہر حیرتھے دربار عزت دے
 وڈے دشمن اصل وچ ہن ایسے مکار عزت دے
 اندھارے وچ کریندے ہن اے کاروبار عزت دے

تیڈے ناموس کوں اے کوڈیاں دے مل تلیسن چا
 اے چٹ تے زردی منڈی وچ تیڈی بولی پلین چا

تیڈا جو بن جوانی زلف پیچیدہ شکن و کسی
 تیڈی اکھیاندا کجلا ، لب دی لالی ، چہرہ چن و کسی
 تیڈے سینے آئینے دا اے سارا بانگین و کسی
 تیڈیاں نادانیاں و کسن ، تیڈا نازک بدن و کسی

توں نا تحقیق ہیں ول وی ، کہیں پیو دی تاں غیرت ہیں
 مگر ودھ ایس کنوں توں کہیں دل عاشق دی حسرت ہیں

خدا دے واسطے بس آپ کوں لئی لام نہ کرتوں
 جیویں آغاز ہی اپنا ، اویں انجام نہ کرتوں
 جوانی دی قسم ہی ، کسن کوں بدنام نہ کرتوں
 بے عورت ہیں تاں ، عورت مورد الزام نہ کرتوں

توں روح سینتا و مریم کوں تڑپھن توں بچا سگدیں
 توں عورت ذات توں کجری والا چولا لہا سگدیں

توں حوا دا غرور ہیں ابنِ آدم دی محبت ہیں
 توں انساں دی زمانے دے اُتے گم گشتہ جنت ہیں
 جنیں تے نازاں ہے خود فطرت توں او شہکار فطرت ہیں
 توں غیرت تے شرافت دی، کیڈی روشن حقیقت ہیں

ہیڈی عزت دا مل کونین دی قیمت توں وکھرا ہے

قسم قادر دی ہے انسان دی قدرت توں وکھرا ہے

خدا دے واسطے سُن شاعرِ مجنوں دیاں گالھیں

زمانے دے ستائے ہوئے دلِ محزون دیاں گالھیں

جیردھا پانی دی جاہ رونداریہا ہے خون دیاں گالھیں

جیکوں دردیں الف، توں چاہے کپتاناون دیاں گالھیں

جیکوں دنیا دا غم وی آپنا محسوس تھیندا ہے

جیردھا دنیا دا غم کھاوٹ کیتے دنیا تے جیندا ہے

جیکوں رکھیا زمانے بے خطا بے جرم تنگ آج تیں

جیکوں ملیا محبت وچ وی ہے نفرت دارنگ آج تیں

جیندے دل کوں ہے کھاندارہ گیا الفت دا رنگ آج تیں

او مجبور دل سرور دے دنیا تے دنگ آج تیں

جیں آج تانی کڈا ہیں زردے بدلے پیار نہیں تو لیا

جنیں مخلص دا کڈا ہیں دامنِ اخلاص نہیں پھولیا

واڳاں ولا

سانول سخی، بردی اُتے، ہنٹن ہو رکئی تھورے نہ لا

جانی! خدا دے واسطے جے تھی سگی واڳاں ولا

کل تیں جو آہن گولیاں، آج ڈیکھ اوہے گھولیاں

جو بن سنور سنگرتج کے، آندین بنا کے ٹولیاں

ہک پی کول مونڈھے مارسیں!، منہ مونہ دیاں کر کے بولیاں

کھلدیں ٹھکارے مار کے، پتھ پتھ کے منہ وچ چولیاں

میکوں جو روند اڈیکھ چن، چاچا پٹیدین جھولیاں

نا پھر کیتی سٹی پیاں، چپ کر شریکیں دے آلا

جانی! خدا دے واسطے جے تھی سگی واڳاں ولا

بٹ کے بھکارٹ در بدر، رلدی رہیاں شام و سحر

راتیں ڈینہاں کیتے ہی، کنڈیاں اُتے پیدل سفر

جتھ رات پئی ہاں سم تھی، تیں بے وفا کول یاد کر

تیڈی قسم کیتا نمی، تیڈا گلہ آج تیں مگر

آڈیکھ آج بردی اُتے، وسدے پنہین کالے مگر

ہنٹن تھک پیاں دلداروے، ہک ہک آڳوں جھولی جھلا

جانی! خدا دے واسطے جے تھی سگی واڳاں ولا

جانی ودھیکڑا گال نہیں ، تیکوں ڈسٹ دے حال نہیں
 آہداھے جگ سارا میکوں ، سانول تیڈا الجپال نہیں
 اوندے کیتے زلدی ودریں ، جیرہا گیو گھن نال نہیں
 ڈس کیا آکھاں دشمن ہے جگ ، ساری خدائی پال نہیں
 ارمان نہ تھیوے آجاں ، شرفا دی آجھی چال نہیں

گھولے چائے جھیرے جھیلے ، بھہندی پاوی اینویں بھلا
 جانی! خدا دے واسطے جے تھی سگی واگاں ولا

ماتاں مرو نچاں ارمان وچ ، لگ لیک ویسا شان وچ
 تیڈے سوا ڈس کون ہے ، میڈا زمین آسمان وچ
 جھل جھل ستم سولیں دے بنگ ، نہیں جان مت بے جان وچ
 آج تیں رہیاں تابع امر ، تیڈے ہر بک فرمان وچ
 جے بھل پئی تاں بخش ڈے ، ویندی ہے پئے انسان وچ

پیکے موئی دے نال سکیں مُفتے گپیں جھیرے پھلا
 جانی! خدا دے واسطے جے تھی سگی واگاں ولا

ڈس پھین تیڈیاں یاریاں ، کیتے نی واہ عمخواریاں
 انصاف کر دلدار سکیں ، ایویں ہوندن دلداریاں
 ایں جگ آتے میڈے جیہاں ، جاون نہ کرماں ماریاں
 چھتے ، چتے دی جال ہے ، سوسو ، سونج کر ہاریاں
 سرور گیاں کوڈی دے مل ، میڈیاں وکا سرداریاں

آڈکھ سکیں سچیں سگی ، پھندی ہے راہ دے لکھ تھلا
 جانی! خدا دے واسطے جے تھی سگی واگاں ولا

قطعات

چپا تا ڈیکھ شہریں کوں ویرا نے بول پندے ہن
 زباناں وک و نجن تاں بے زبانی بول پندے ہن
 سیانے مصلحت توں بول نہیں سبگدے جتھاں سرور
 میں ڈٹھا ہے اتھاں اکثر دیوانے بول پندے ہن

چاتا قدم ولا نہ ہر سن
 زر دے کان انا نہ ہر سن
 سرور ساڈی گوٹھ دے نینگر
 ساہ تاں ہر سن ، سا نہ ہر سن

میڈی اچ منگی کہیں منجھی دعا دے واسطے
 میڈے بارے ہن تاں سوچے کہیں عطا دے واسطے
 گولیاں، چیرکاں، اذاناں، مسجد اں، پہرے، نماز
 کئی میکوں کہیں توں بچاوے ہا خدا دے واسطے

ساقی تکیوں نہ نی تھیندی
 پر پیوں دے حال نی آجکل
 ہک گذرانوں راس نی آیاں
 ڈوجھا جانی نال نی آجکل

ساقی او ڈینہہ یاد ہن تکیوں
 جیوں جوگا تس نہی مردی
 منہہ دے ذائقے مر ویندے ہن
 تیڈے ہتھ دی جس نہی مردی

ہن تان جھ تے زہر دے چھالن
 خالی دل دے وانگ پیالن
 توں ڈس اپٹے میخانے دی
 ساڈے حال تان ساڈے نالن

جے تیں من وچ مچ نہ چھسی
 سینے امرت زہر نہ چھسی
 او نہیں میڈی میڑھ دا گھبرو
 حیرہا کھر بازار نہ چھسی

در باجھوں دیوار نی سجدی
 بزدل ہتھ تلوار نی سجدی
 دار توں اچا گھن وچ سر کوں
 جھکے سر دستار نی سجدی

کوٹ کم بختی دے کے تی یار کیتی سر سوداں
 تیڈے گاؤں ہن سھے گاندا جیر مھے در در وداں
 میں ہاں سرور پیار دا پارس میڈی قسمت نہ چکھ
 تیکوں سونا کر ڈتا ہم خود اونویں پتھر وداں

خوش نصیبا ہیں تیڈی بیڑی پڈی ہے گھانٹ وچ
 میں تاں اپنے گرتے بیڑے بوڑ کے جیندا او داں
 تیڈا نکھرن کیا ہے بس ہک پھٹ ودھیر کا تھی گے
 تیں کنوں کئی ڈھیر پیارے چھوڑ کے جیندا او داں

ساقی ڈھیر پیواک سمولن
 حشر دی تریبہ ہے بھانڈے تھولن
 کیزھا کیندی قسمت دا ہے
 توں نہ بول آج ساغر پولن

اپے جنوں دا مانج ہاں غیرت دی لاج ہاں
 کنیں دا کھنڈین ہاں تے نہ کنیں دا متھاج ہاں
 سرور ازل کنوں ہاں ابوذر دا ہم سبق
 منگتا ہاں شاہ نجف دا سکندر مزاج ہاں

تیڈے در دی گدائی کوں وڈائی شان سمجھے چا
 جرج لاوٹی نبھا چھوڑن کوں بس ایمان سمجھے چا
 عقیدہ، عشق داسرور ہے سدا سادا میں وانگوں
 ٹساں جو کجھ آلا چھوڑے آساں قرآن سمجھے چا

جیزھے سر خوش نصیبی توں تتاں دابار ہوندے دین
 توڑے نیزے اُتے ہوندن مگر ہسوار ہوندے دین
 کیا بھجن وقت دی چوکھاٹ تے سر رکھ سمن والے
 جیزھے سر، دار چڑھ سگدن او ہے سردار ہوندے دین

کڈاہیں تاں بڈکھ درد بند آن تھیسن
 میڈیاں دھائیں رب کوں پسند آن تھیسن
 کڈاہیں تاں سرور ولا سمجھ اُبھرسی
 کڈاہیں تاں بے پر، پرند آن تھیسن

ڈھندی کندھ کوں سنبھال چھوڑیا کر
 پگائے دا کڈھ بنجال چھوڑیا کر
 توں وی پگاہلا ہیں ڈھول سرور کوں
 وعدہ کر کے ٹھگال چھوڑیا کر

میں تھی در بدر دھکڑے کھاندا ودا ہاں
 تے درداں دے نت گیت گاندا ودا ہاں
 میکوں میڈی عظمت نہیں راس آئی
 میں یوسف ہاں تاہوں وکاندا ودا ہاں

زمین و زماں دیاں نہ سلطائیاں ڈے
 نہ خواجہ بٹا نہ سلیمانیاں ڈے
 میں بے زر ہاں مولا ابوذر بٹا ڈے
 میکوں پنجائیاں پاکاں دیاں دربانیاں ڈے

دار تانی وی پھول ول آئیاں
 موت موئی کول دھندول ول آئیاں
 کنیں جا سرور سکون نہیں لہدا
 تیڈی چوکھت تے ڈھول ول آئیاں

عشق پھر پھر کے دار تیں چنچ گے
 درد ودھدا قرار تیں چنچ گے
 میکوں مصریں دی خیر نہیں ڈسدی
 حسن یوسف بزار تیں چنچ گے

درد منہداں دوا نمی منہدا
 بے ریا ہاں ریا نمی منہدا
 میں پجاری ہاں آدمیت دوا
 کنیں دے کولوں خدا نمی منہدا

اپنی قدرت عجیب دا صدقہ
 مٹھرے مدنی حبیب دا صدقہ
 میڈا مقسوم راس کر مولا
 میڈے اچڑیے نصیب دا صدقہ

نہیں اپنی گول وی حاصل تھئی
 برٹ رول گیوں گم گار تھیوں
 ناسے آپ کوں آپ وی جتلايا
 آج ہتھ ہتھ دے اخبار تھیوں

ساکوں ساڈے نال کرو ہا
 سہیں آ! اپنی وال کرو ہا
 لوک ، سیانٹا اہدا سہیں کوں
 چالھیں نال وی چال کرو ہا

ساری عمراں مُردیں مُردیں بہت پیاں
 تیز بے درتے آ کر اہیں ترک پیاں
 سر کجیم تاں پیر ننگے تھی گہین
 کنیں نہ کنیں پاسوں ہمیشہ گھٹ پیاں

بھومیں کولوں آسمان نہ رُسے
 درد رُن درمان نہ رُسے
 سرور جمل جہان دی خیر ء
 بردی کولوں خان نہ رُسے

لو بھ دے کاٹ انا نہ ہرسوں
 بت دے کاٹ خدا نہ ہرسوں
 جے تیں سرور ساہ وچ ساہ ہے
 ساہ تاں ہرسوں ، سا نہ ہرسوں

کوڑ تے سچ کوں تولن آلا
 ویلے دے گھجھ پھولن آلا
 آوے کنی اگوان بے آج
 نوک شان تے پولن آلا

جے تیں باہر د گھپ نہ تھسی
 سینے اندر دھپ نہ تھسی
 سچ جے راس زبان کوں آیا
 نوک بنان تے پپ نہ تھسی

آساں اپنی آس دے موتی
 ویچ بڑتے ہن مل کوڈیاں دے
 پیٹ دے کارن اوپری گف ء سچ
 رُل گن ساڈے چن چوڈیاں دے

تاج شاہیں دے ہوائیں وچ اچھالٹ سکھ پوو
 اپنا ملبوس انا جے خود اچالٹ سکھ پوو
 کیوں کئی فرعون سڈواوے اتھاں رت جہاں
 جیکراہیں پیٹ اپنا آپ پالٹ سکھ پوو

میڈی صورت ڈیکھ سوال نہ چکھ
 میکوں ڈر لگدے لچ پال نہ چکھ
 توں ڈھیر کھلٹ دا ہیلک ہیں
 متاں رو پوویں میڈا حال نہ چکھ

ڈوں خدائیں دے رزق تے پلداں
 رتبہ ہر دا جدا جدا سمجھ
 ہک دا پانی ہے ہے دا دانہ ہے
 ساتی ساتی ، خدا خدا سمجھ

بدھ زمانے تے پیار دی تھر گے
 نہیں غماندی کوں چیر کے تر گے
 بندہ سرور جہاں نہیں ول ولٹاں
 ہا قلندر ، سکندری کر گے

جیڑھا پیار پنڈے او سکدا ضرور اے
 اونڈے در اُتے بجر بکدا ضرور اے
 اے سرور زمانہ ہے عظمت دا ویری
 جیڑھا بندے یوسف او وکدا ضرور اے

اُلاری سدا ظلم دے سنگ رہندن
 تے نت نال میڈے کیتی جنگ رہندن
 میں ہر ظلم کوں ظلم اہدا ہاں سرور
 تاہوں میں تے ارباب جاہ تنگ رہندن

تھل دی بے گل بہار ہاں لوکو
 لائوئیں لٹی کنوار ہاں لوکو
 کون سرور ہے میں ڈہیں آندا
 اُج سٹندی پکار ہاں لوکو

جینجھا عاصی تے جینجھا گندا ہاں
 تیڈا آخر کریم ، بندا ہاں
 صرف عزت دی بھیک منگدا پیاں
 رزق تیڈا تاں روز کھندا ہاں

کون کہیں کون اتھ آکھ سگدا پئے
 کھیں دے آکھتے کون لگدا پئے
 کوڑ سچ دی تمیز کیا ہووے
 ڈیوا پانی دا آج تاں جگدا پئے

لوک ہتھ نپ کے چھوڑ ڈیندے ہن
 یار یاریاں وی ترور ڈیندے ہن
 گھانٹا دا ناں ملام ہے مفتہ
 خود مہانے وی پوڑ ڈیندے ہن

سجھ نہیں ابھریا تے شام تھی گئی ہے
 بھل آزادی تاں عام تھی گئی ہے
 لہو پوا کاں کوں جس نہیں ڈیندی
 مے تہوں تاں حرام تھی گئی ہے

میڈے پیار دی عظمت رقیب کیا جائن
 کیوں بنیندا ہے وگڑیا نصیب کیا جائن
 جہاں گزاری ہے سرور عمر مسیتاں وچ
 شکستہ جام دی قیمت غریب کیا جائن

نہ وڈائی نہ شان منگدی ہے
 بے زباں ہے زبان منگدی ہے
 آنجھی سرور ڈہی جوانی ہم
 جنیں توں پیری امان منگدی ہے

ہاسے اُمید کئی تاں سچ ویندی
 ککھیں بہانے تاں ڈہنھ گزر ویندے
 خواب وچ وی کوئی جے آ ویندا
 آپ اپنی خوشی توں مَر ویندے

میڈے خیال وسائے توڑے ارم کے تی
 میڈے نصیب تاں اُنویں سقر دے جھولے ہن
 اے سب فریب ہے کھا دھا فقط نگاہ میڈی
 میڈی تلاش دے ہیرے وی محض کولے ہن

ڈے لوڑ دی نہ تھوڑ جیکر وادھوں نہ سریں
 سرمیڈے تے شاہاں دا کڈیں تاج نہ دھریں
 ہے عرض فقط اتلی میڈی بارِ خدایا
 ”ہتھ اپے کوں ہتھ او بے دا مُتھاج نہ کریں“

زمانے توں وفا دا نام مس گے
 وفاداری دا اصلوں رنگ ڈس گے
 او سردر کے جیڈا مخلص ہے بندہ
 جیڑھا اچکل کہیں وعدے تے وس گے

در بدر تھیو تاں وت در کوئی روشن تھیسی
 ہن ہن تاں بھاء لکھی تاں ول گھر کوئی روشن تھیسی
 سر آئی شامِ غریباں دے اچالٹ کیتے
 ہن سر طورِ سیناں سر کوئی روشن تھیسی

تیکوں وی رنج لعل نہیں ڈٹھا
 بے کوں وی اکھ بھال نہیں ڈٹھا
 سیڑی یاد سنبھالی رہ گیوں
 اپنا آپ سنبھال نہیں ڈٹھا

پیار دا دان ہے پتھر تاں گمبہ سمجھو
 خون بے متر بے ہووے تاں پسینہ سمجھو
 زر ہے سر تانی آتے سر ہوندے عزت تانی
 پاچھ عزت دے چینجھا سر ہے کمینہ سمجھو

تیڈے سارے وصال دے لکھلے
 پگھیں وانگوں نیردے ویندے ہن
 یا میڈی اکھ پی ہے پتھرانندی
 یا ویندے لوک کھڑدے ویندے ہن

دل فقر دا سلطان ہے فاقاں دا دھنی ہے
 آئی لیکھ ایندے غربت و غیرت دی وئی ہے
 ناداری دا شکوہ تے نہ زرمال دا ہپلاس
 ہتھ جتلا ہے محتاج اے دل اُتلا غنی ہے

تھر تھر آندا شباب آندا پے
 عشق پی کے شراب آندا پے
 پگھرو پانی ہے وقت دی مستک
 اے جیڑا انقلاب آندا پے

چڑھدے سمجھ کوں سلام تھیندا پے
 پیار جگ تے ملام تھیندا پے
 نبض پڈدی پچی ہے زمانے وی
 لوک اہن آرام تھیندا پے

کلبا سٹ کے مسکوں دلدار نہ ونج
 مسیحا! چھوڑ کے بیمار نہ ونج
 بچن سرور دی پانہہ پدھیاں دا صدقہ
 نہ ونج سانول سلوٹا پار نہ ونج

جام پی کے شباب دو ڈیکھاں
 کیرھے کیرھے ثواب دو ڈیکھاں
 حسن سیڈا شراب گودے دی
 سیڈو ڈیکھاں ، نواب دو ڈیکھاں

حنا نواز ہتھاں نال جام بڑے ساقی
 تھیوے نصیب زیارت انعام بڑے ساقی
 امام رندیں دا آیا ہے سیڈے میخانے
 اُنھی کے مینا بکف تھی سلام بڑے ساقی

زمانے تے وفاداری گناہ ہے
 تے یاریں نال آج یاری گناہ ہے
 خدا سونے دا سرور بچ گیا ہے
 شریفیں کانڈ ناداری گناہ ہے

جنوں دے رنگ آفاقی نہیں رہ گئے
 اوہے ساغر اوہے ساقی نہیں رہ گئے
 تہوں سرور پئے اپنا خون پیندوں
 شراییں وچ نشے باقی نہیں رہ گئے

جتلا عظمت ہے تیڈے نانویں وچ
 اتلا نازک وجود ہیں سانول
 سو ہے اللہ دے اسم اعظم دی
 توں سراپا درود ہیں سانول

میت مقسوم میڈے دی چوا ونج
 مسیحا معجزہ کوئی ڈکھا ونج
 نزع دا وقت ہی سرور تے جانی
 قضا تاں آگئی ہے تو وی آ ونج

ایویں رُل گئیں دا کیوں اے حال ہوندا
 بنجوں میڈیاں دا این رنگ لال ہوندا
 جیکر سرور حیاتی دے سفر وچ
 میڈا محرم مسافر نال ہوندا

بجا ہے بالکل جو نال حیدر دے ماہی کے تے وگاڑ ہوندا
 جے دل نہ چاہے ملٹ دے کیتے تاں اکھ دے اوڈھر پہاڑ ہوندا
 میڈی وفا و اجنازہ تیں بن پیا ہے ڈھپ تے امام دل دا
 آ اتلا کجھ تاں ڈسا چا سرور، کیا نال موئیں دے گراڑ ہوندا

زمانے دے ستم سر بار سہہ ونج
 یاکھاندے نال سنگت جوڑ ٹھہہ ونج
 سمندر ونج صدف دے دانگ سرور
 پیاسا تھی مگر خودار رہ ونج

خدا معلوم دل گا بلی یہ کیا بڑھولے کنوں چندی
 ہجر ہندی نہ رخ انوردی بک سکھڑیں جھلک سہندی
 ایں بد قسمت میکوں سرور بہوں حیران آکیتے
 نہ ایں رہندی نہ اول رہندی، نہ آتھ ٹھہندی نہ آتھ ٹھہندی

بک پاسوں ساہہ داتیشہ ہے پے پاسوں وقت پہاڑ کھڑے
 ساڈے سر تے نیزے بھر آتے بے سنہہ کیتی سخت کراڑ کھڑے
 ساڈے بڑیہ دے بڑیہ ویرانے ہن کوئی ساوول نہیں آبادی نہیں
 ساڈی اکھ وچ تر یہ دے تیر دانگوں پیوست پروکا ناز کھڑے

پیٹ عقیدے دان کیٹے ہن، بحر کوں وی بر کجھی رہ گیوں
 جیس جیس دل برباد کیٹے ہن، اونکوں دلبر کجھی رہ گیوں
 ماء دی جھولی، ڈھپ دھرتی دی ڈیکھ سہی ساڈیاں بے وسیاں
 ہر ہرن خونخوار کوں اُج تئیں، ہادی رہبر کجھی رہ گیوں

زمیں ڈیوے نہ کوئی اپنا زمن میکوں ولا ڈیوے
 کوئی لوکو ہووے میڈا وطن میکوں ولا ڈیوے
 دعائیں دیاں ریڈائیں جیندے سردے کان بھیجیل ہن
 او ہن میڈا انا جوگا کفن میکوں ولا ڈیوے

میڈی صورت دے وانگوں سورتاں سینے تے لہندیاں ہن
 میڈی بانہیں دیوچ ہوندین میڈے الہام دے ویلھے
 خداشالا نہ قول آنے جیڑھے ہن تئیں گزارے ہن
 میڈی دستی، میڈے ٹھالے، کر یہہ قلام دے ویلھے

ساہ ساہ موت دی کھیڑ ہے سکھٹی، بازی بازی ہردے ویندوں
 نویں آس تے نواں ڈھالا، جیندے ویندوں مردے ویندوں
 خواب پے تعبیراں لہندن کنگرے صبر قرار دے ڈھندن
 کلھی رات توں میں چند ساپے آپ توں ڈدے ویندوں

کیا جیونٹ ہے جیندے میں نہ مردے میں
 رنج رہندا ہے جیندے نوکر در دے میں
 زر ہوندی تاں سردی ویل ہو کیندے کیوں
 شہر پے، وستی آساں واسی بردے میں

ہر رات، رات ساری خواہش کوں خواب کہتے
 ڈینھ کوں تعبیراں وچن جیونٹ عذاب کہتے
 تیں توں ہے ذات سوہی کائنات وار چھوڑی
 دل ہے پشوری کیتا، روح کوں نواب کہتے

دھانہہ نکلے یا سینے وچوں تھم تھیا ساہ نکلے
اندھے کھوہ توں نکلرے داہن کوئی نہ کوئی راہ نکلے
وسے روہی ، ولن چھیڑو ، آنون مال سنبھالن
تھکیاں اکھیں ساہی منگدین ، ٹیپیں تے گھاہ نکلے

ڈاڈھے نال رہی۔ جے یاری ، بے توتھی رل مرسوں
ہک بے کون سمجھائیں سکیاں بھولیاں سسٹیاں ہیراں
شالا آسی ، دل نہ ویسی ، ویسی ونجری نہ ڈیساں
کیا ساڈیاں بے سو بھ دعائیں ، کیا مفلس تدبیراں

اوں دست جتائی دی بنی گال ہے سائیں
قسمت دی رسائی دی بنی گال ہے سائیں
جنت دی شراباں وی وڈے زور دیاں ہون
پر جیڈی سوائی دی بنی گال ہے سائیں

خیال خیمے دیاں تئاواں چھکیج ویندن جے توں نہ ہوویں
 اُداس راہ تے نراس اکھیں نککیج ویندن جے توں نہ ہوویں
 تے مونجھ تیڈی دی سرکشی ہر کہیں کوں کر ہے نراض ڈیندی
 نراض نہ تھی نہ آکھٹیاں وی اُصح ویندن جے توں نہ ہوویں

اپٹے آپ کوں آپ سچاٹ اُکھا کم ہے
 ہیر کوں ہیر نہیں رانجھا چاٹ اُکھا کم ہے
 تیں تاں میڈا پاڑا پاند وی نہیں چا سیتا
 اپٹے آپ کوں بر تیں پائن اُکھا کم ہے

قصیدے کیا اساں کہیں خان دے سلطان دے لکھرن
 توڑے جو مریشے لکھن مگر انسان دے لکھرن
 زمانہ لوح دے وانگوں ہے سرور تے اساں کاتب
 اساں رت نال ریتو تے صفحے قرآن دے لکھرن

سینے دا تھل یا اکھ دا سمندر قبول کر
 ہک شے تاں خواخواہ میڈی دلبر قبول کر
 چاہندا ہیں احترام تاں کجھ محترم وی بڑ
 بیعت دی ڳالھ ہے تاں میڈا سر قبول کر

تن سانوٹ دیاں ساوٹیاں دھانویں اکھدن روح وچ دھوئیں
 اساں سنگتی ان سوئیں دے کون اساڈا سوئیں
 تیڈے شہر دے ہر ولدے دی ڳالھ دا ولدا ہا پیا
 گنگے بڑ کے سُنڈے رہے گیوں مونہیں آپ دامونہیں

میں شیشے نال پتھر تروڑ سگداں
 میں گئے ہوئے تیر کوں ول موڑ سگداں
 میں ہاں سرور مانگ مشکل کشا دا
 میں آپ اپنا مقدر جوڑ سگداں

ڈوہڑے

اے خوشہ نخل اُمید میڈی دا رہی شاخ حسن نت جھوری
 وچ اوس حیا دے ودھی پھلی ہر ہک لغر سندوری
 بن گل انداز نزاکت دے رنگ لاوی سبز انگوری
 پوی سرور شہر شباب تے نہ کہیں زاغ دی نظر فتوری

اے صدف شرافت شرماندا بے عیا آبی دُر آ
 میڈے عشق عرفان تے علم عمل دا مرکز نقطہ گُر آ
 میڈے بربط تار تمنا تے ہر ساز الم دی سُر آ
 ہوی سرور وقت نزع لقمانا! کیا پیا ڈہدیں گُر آ

اے چرخ حُسن دا ماہ دو ہفتہ ڈیکھ چکور دا پھڑکن ٹ
 لا حاصل ذوق وصال دا رکھ نت تار اُمید ء چ لڑکن ٹ
 مچ آتش یاس دے کنھیں سودھا روح مجروح دا جھڑکن ٹ
 بیا سرور ہجر عقاب کنوں مرعوب تھی کننٹ تھڑکن ٹ

مرڑیں مرڑیں ، اوڈک مرڑیں ، آج نہ تاں کل مرڑیں
 مرڑیں جیکر تاں ول جیندیں کہیں توں کیا پیا ڈرڑیں
 ڈرڑیں پیار لچاواٹ کولوں جگ شودے کیا کرڑیں
 کرڑیں عشق کوں زندہ سرور موت دا دریا ترڑیں

ترڑیں ترڑیں بے شک ترڑیں ، ترڑیں سردے بھرڑیں
 بھرڑیں سردے ترڑیں ترسوں لیکن پیار نہ ہرڑیں
 ہرڑیں تن ساہ سکھ سبھ ہرسوں جو کجھ گگ تے سرڑیں
 سرڑیں تاں وت چن دے قد میں سرور سر ونج دھرڑیں

دھرڑیں دھرڑیں یار دے قد میں ول نہ اچا کرڑیں
 کرڑیں یار دا ناواں اچا جے تیں سرڑیں پھرڑیں
 پھرڑیں دین ایمان دا گل سرمایہ ایں جاہ بھرڑیں
 بھرڑیں تاں نہ جگ کوں سرور تیڈا پیار و سرڑیں

آپ دے دان کرم بہن سارے ایں نوبت تے آیاں
 کنٹھ ، قلابے ، کاسے ، جبے ، کیوں نہ پا ٹھمکایاں
 ساریاں ریتاں پن کھانوٹ دیاں تیڈے عشق سیکھایاں
 عبرت کر سرور دو بڑھیں اُوھو درد ستایاں

جیڑھے بڑینھ بہن بخت دے بھلے آج او سانول کتھن
 ہن تان محض فقیر دا ناں ہم ڈکھڑے جگدے متھن
 ہے عریانی تن دا پردہ وال مٹی وچ لیتھن
 سرور ٹھوکر مار کے لنگھن سنگتی ملدے جھن

جے تیں آپ دا سایہ سر با عالم گل محتاج ہا
 تخت وصال دی مسند آہی سرتے سکھ دا تاج ہا
 ہر پاسوں بہن پیار دیاں ہیلاں گل خوشیاں تے راج ہا
 اتجھے درد نہ بہن سرور کوں کینجھا نرم مزاج ہا

سانول آپدیاں گرکاں ، مُرکاں ، مٹھڑیاں گالھیں یادن
 وعدے ، وٹے ، غمزے نخرے ، بازک چالیں یادن
 آنوٹ تے ول ، ول وچٹ دیاں سخت اُبالھیں یادن
 سرور آپ دا رُس پہنّا تے میڈیاں حالیں یادن

سانول دردا جوڑ ولیکھا لگ لگ تارن یاد ہی
 پینگھ پنا درسال کوں پیریں فلک تے چاڑن یاد ہی
 جو بڑ زلفاں مونڈھے ست کے صحن تارن یاد ہی
 بھل کتھاں اج تاں سرور دا ہک سیت اُچاڑن یاد ہی

جئیں پاچھ نہ دل تیل سہدی ہی اُج قسمت گھتیاں وِتھاں
 وِتھاں اے جیہاں ظالم وِتھاں جج نہ سنگاں جتھاں
 جتھاں گولاں سانول سنیں کوں میکوں لہدے کتھاں
 کتھاں ہوئی چن سرور دا رول گے بردی اتھاں

وتھاں گو لکھ لمبیاں وی ہن پر نہیں ڈسدیاں وتھاں
 وتھاں نہیں جو دل دے اندر وتھاں ہن ول کتھاں
 کتھاں وتھہ ء اکھ دا پردے کچ کنوں گھمن اتھاں
 اتھاں تن ہے جیکر سرور روح ہے خان ہے جتھاں

روح تاں خان دے نال ہے میڈا جے تن خاکی اتھاں
 اجھو خاک تھیا تن خاکی ول اے اتھاں کتھاں
 اڈ اڈ خان دے قدمیں پکسی ڈھسی جی جتھاں
 سرور ول نہ ہرگز رہن ظاہری خداں وتھاں

اینویں کبک دری رفتار دیوچ میڈا سوہنا سیں ٹر چلے
 جیویں ناز دیوچ شہباز کرے پرواز فلک پر گھلے
 پے طور دے نور دے بھول وچن جے لڑ رُخسار توں چلے
 کیا طاقت سرور حُسن زمن ایندے پاسگ وچ آ تلے

لطف لطیف لیاقت لائق لعل مثل رنگ لالا
 محرم ، ماٹ تے مٹھوا ماہٹوں مست موہن متوالا
 شان تے شرم شرافت ، شاہی قائم رہی نت شمالا
 آ میلیئے سرور در میڈا لچپال سمجھ لُج پالا

بیلے پُر کے لئے ہن سانوٹ سانول ڈاگاں چاروں ، ول آپاروں
 ویہہ ویہہ ول سڈیندن ول ول بھج بھج ٹپیاں ماروں ، ول آپاروں
 نندنی ماندے کھیر مہیں کول رل نییاں گھبرکاروں ، ول آپاروں
 نندی نام سچوکھے سرور گڈتھی رین گزاروں ، ول آپاروں

میڈا سوہٹا سانول ، سکھیں لدھا ، صوبہ چندن چہاندا ، کیوں نہیں آندا
 نازک ناز نزاکت والا ، نور نظر اکھیا ندا ، کیوں نہیں آندا
 ماہ ، منٹھار ، منور ، مدوا ، ماٹ مٹھی دے ہاندا ، کیوں نہیں آندا
 بھر سرور جام وصال دا ڈے بٹ ساقی چن تسیاندا ، کیوں نہیں آندا

آوے دلبر رم جھم بارش بادل باراں مینہہ ہسن، کینجھے ڈہنہہ ہسن
 ساوے سبز سنہری اج کل، کندے پھوگ کرہنہہ ہسن، کینجھے ڈہنہہ ہسن
 ہے مٹھری مکد مستانی ماہی گئے چھوڑ گماٹ سرہنہہ ہسن، کینجھے ڈہنہہ ہسن
 سرور وصل وصال دے اتجھے جڑو دے جوڑ کڈہنہہ ہسن، کینجھے ڈہنہہ ہسن

کر کر ہوں قطار کوں ہوت مٹھا ہنٹ رول نہ ایڈے اوڈے
 میڈے گوہ نہ ریت عذاب دیوچ جن لغر امید دے بوڈے
 الہہ سہی ہے ٹرنہاں سگدی پیڑ کریندن گوڈے
 میکوں سرور نال رلائی جُل شالا جیونی ڈاچیاں توڈے

سسی محض نہ تجھی، ٹر پئی تسی مارو تھل وچ، دشت اجل وچ
 بھنی خان پٹل دی وئی، بے سدھ سک سانول وچ، لیلھاں گل وچ
 پچو پچو ڈھہندی، تھک نہ پھندی، ہئی پابند اصل وچ، قول عمل وچ
 سرور آپ منوہاڑی آکھے خان ہے ولدے ول وچ، گیز بغل وچ

کیچی کیچ و نچن توں پہلے چھیکوی منت لائی و نچ شکل ڈکھائی و نچ
 اٹے ہتھیں چھلے مُد ریاں سوھے بکڑ لہائی و نچ، کیچ دو چائی و نچ
 چوڑے بھن تے پاڑ کے چُنیاں کفنیاں جوڑ پوائی و نچ، حیت بٹائی و نچ
 سرور دا پڑھ فرض جنازہ کیچ دے راہ دفنائی و نچ، تا نگ مُکائی و نچ

میڈے جذب جنون دا خالق سُن میکوں بے شک قرب دوام نہ ڈے
 رکھ ستر ستم وچ بند میکوں کوئی رحم نہ کر آرام نہ ڈے
 میکوں پلپل آب حیم پلا بن زہر زقوم طعام نہ ڈے
 جیویں دل آکھی ودا کر سرور میڈے پیار تے پر الزام نہ ڈے

اے شاہ شمشاد قداں ڈھوا کڈیں بھال زمین پیاں تے
 پئی دنیا دون دی مکدی جسے سہ کار دی بک ہاں ناں تے
 جھل سیک خدائی ساری دے آپنیں حضور دی چھاں تے
 سب کجھ سرور لُھوا بیٹھے مسکین جناب دے ناں تے

کوکاں کوک کے کوئل کہیلی دل میڈا سکوا نہ
 جو گزری سو گزری گزری گزری یاد ڈیوا نہ
 سم گے ڈکھ دی جھولی دے وچ پیار میڈا جگوا نہ
 سرور سردے سائیں ٹر گے پچ کر روگ ودھا نہ

توں اوں ڈینہہ پاروں ول ولسیں جڈاں پڈ ولسن ادھوائیں
 جڈاں ٹیاں سیڑھ تے لُوہ جَلسن بھک نال پُرسن بھائیں
 جڈاں چال چنور گھنڈ ہاپ تھیں مل نال نہ ملسن دائیں
 جڈاں سرور وسبا رُل مری سب تھی ویسوں اَن جائیں

نہ چائی نہ چائی چائی چاٹ کے چاٹ نہ چائی
 انچائی دل نفرت سنیں دی پیار سویں کر چائی
 چائی چائی اے جہیں چائی چاٹ کے کہیں نہیں چائی
 پر سرور نت رہ گئی ء سنیں کوں انچائی ، انچائی

نہ جانی نہ جانی جانے کے جان نہ جانی
 اُن جانی اُن جانی رہ گئی ، اُن بھائی اُن بھائی
 پر تن پایا دودھی رہ گئی ، دل دی پیڑ پُرانی
 جان کرہیں انجانی سرور جان بچن دی جانی

اُج دل اپنی وچ منصف تھی کے ڈس ہاں جانی جیویں
 جیکوں پل دا نکھرن سال ڈسے اوندے سال گذرن کیویں
 جیویں توں پیا پیت پلیندا ہیں کیا پیت پلیندی ہے اینویں
 کئی چنگی گرن چن سرور دا شالا تاریاں جتلا تھیویں

کڈیں قہر کر بہہ داسر تیڈے کڈیں تر بہہ دے نال ہے جنگ تیڈی
 کڈیں بٹ سیلاب عذاب آندے ، لٹ نیندے آس امنگ تیڈی
 تیڈا رنگ رنگین محل کھس بے تھئی شکل شکیل بے رنگ تیڈی
 تیڈی سرور دھانہہ دے در مر گئے کیتی چنتاں چیل چڑنگ تیڈی

کافیاں

کافی

پالی ہے جڑ پیت تیڈی جیویں ہے پالی
 توڑے جو بنی دردیں دی سر رات ہے کافی
 کچھ حال نہ ابدال کیویں وقت گزارن
 تیں نال جڑ سوہنا میکوں کینجھے پیارن
 پی جھوٹی پھاہی تاں ہے بس جھوٹ ڈکھالی
 دلدار تیڈی زلفیں دے ول ول دی قسم ہے
 ہجریں دی کلہی رات دے پل پل دی قسم ہے
 پوجی ہے تیڈی ڈھول میں تصویر خیالی
 دنیا توں گیوں وانجے تاں ارمان نی کیتا
 مڈ دردانا دے پل ملینے تاں ارمان نی کیتا
 بھوئی ہے جچھی آئی ہے سرخت گھالی

بند امراں دیوچ رہ کے تیڈی پیت چھکائی
 پنہ پیار دیوچ اصلوں نہیں چال وٹائی
 راہ عشق دے گئے خار توڑے تلیاں کوں ڈالی
 مجنون ہاں ، مدہوش ہاں ، مجذوب نگاہ ہاں
 بے زر ہاں توڑے دردیں دی اقلیم دا شاہ ہاں
 بردا ہاں تیڈے دردا ہاں بے غرض سوالی
 سچ گال توڑے تیکوں کئی آکھ نی سگدا
 ہاں ڈیدھا سخا تیڈی تاں ارمان ہے لگدا
 کسکول ملنگاں دا ہے کیوں بھیک توں خالی
 اے سرور ذیشان شرم شان دا ناں من
 بھر بھیک توں ڈے کاسہ عطا آن دا ناں من
 ڈس آپ ونچے کنتے تیڈے درد دا سوالی

☆.....☆.....☆

کافی

میڈے دردستے ہوئے جاگ پئے بھانویں عید شوال دی آگئی ہے
کئی کال تاں ہے حیرتھی دلیری کوں غم و سرے یاد ڈیواگئی ہے

چن ڈلیہ کے حیرتھس گئے می، ہتھ چیندئیں چولاہس گئے می
ہک نال ہنجوں دے بھریا ہم میڈی تھی منظور دعا گئی ہے

میکوں سچ سچ ماہ شوال ڈسا، میڈے بچاں دا کئی حال ڈسا
بھل کیوں میڈے پروسیاں کوں، میڈے وطن دی آب ہواگئی ہے

جگ بچاں نال نہال تھئے، میڈا روروا جڑیا حال تھئے
خوش تھیندا ڈیکھ کے دنیا کوں، جڑوون تے منشا گئی ہے

ودیاں سینلیاں اڈ پرواز کرن، سو نخرے ناز نواز کرن
میکوں تانگھ لگی ہے بچناں دی حیرتھی چپ چپ دیوچ کھاگئی ہے

ڈر جگدیاں جگتاں نوکاں توں، ودی لُک لُک روندیاں لوکاں توں
کئی آکھے ہاونج سینگڑے کوں تیڈے ولن دی موسم آگئی ہے

بھن چوڑے چڈیاں ساڑشاں، پوشا کاں پنوریاں پاڑشاں
ہک تانگھ مکی سو آس لئی، تقدیر لکھاں بھنج کھا گئی ہے

میڈیاں مانگھاں مینڈھیاں کھلیاں ہن، میکوں عیدیاں خوشیاں بھلیاں ہن
میڈے لب دی لالی آپن دے جھل سیک ستم سنولا گئی ہے

ایں روز دے مر مر جیون توں، ایں جیون توں تنگ تھیون توں
آوے موت تاں سرور جان چھٹے میڈی دل ڈاڑھی گھرا گئی ہے

☆.....☆.....☆

کافی

قسمت پھنسی ہے ڈور چا ڈاڑھے دے ہتھ ۽ سچ پیار دی
دل پھس تے پھٹکلن کوزھے عادت ونچا پھڑکار دی

گئیں پھاس لو بھٹن چوگ وچ، ڈاڑھے اوڑھے بھوگ وچ
رگ رگ رُدھی ہئی روگ وچ، ہاویں وی بس ایں کار دی

آہ سرد چیتے گرد ہن، سنے سول صد میں درد ہن
نبضماں ہڈیاں رنگ زرد ہن، مُد آ مگی اقرار دی

جنڈری عذائیں وات ہے، آبل مسج سکر ات ہے
کلمے دی جا بس تات ہے، چھیکو تیں سرکار دی

وحشت ودھی ڈکھ کھوڑ ہم، اچکل تساڈی لوڑ ہم
پھٹ پھٹ پے تھیندے ڈور ہم، حالت نہ کچھ بیمار دی

پھڑ پھڑ تے سکھو میں بھل نہیں، بن دار سولی تل نہیں
تیڈی تاں جنڈری مل نہیں، پنجرے دی بک بک تار دی

کھل کھل تے مرچوھ پُھوھ تے جی، دردیں کوں شربت جاٹ پی
 نکھتی جے ڈوں ڈندیں توں سی، رہسی نہ یاری یار دی

ڈاڈھے اُگوں فریاد کیا، بنجواں دی منگدیں داد کیا
 تیڈی کراں امداد کیا، توں آپ نہیں کہیں کار دی

یا قید وچ دل جوڑ ڈے، یا ساہ دا لانجہ چھوڑ ڈے
 سر مار پنجرہ تروڑ ڈے، کھو جگ سُنے کڑکار دی

نہ شرتے نہ تکرار تے، غیرت آلے انکار تے
 دلڑی ہمیشاں دار تے، پوندی ہے قیمت پیار دی

کیوں پیا چتر دا دل نمی، کہیں ہے چمن تے سہم کھمی
 سو سو وکھو ہے ڈر ہی، رُت آئی ہے چیتر بہار دی

سرور مقدر وار ہئی، اُج دار تے دیدار ہئی
 جیندیں پئی ملدی دار ہئی، سِک بگھ اپا دیدار دی

کافی

جتھ ہیں خاناں رب دا ناں من بکواری تاں ول
تیں بن ماڑ اُچارڑ نظر دِن ڈسَدن بھانٹ محل

دل دردی تاں تل نہیں سہندی ، پلپل تا نگھ ٹسا ڈی رہندی
اٹھے بانڈی جتھھے بھندی ، اکھیوں لوڑھ کے چھل

روگ لگا ہم کاری ہاں کوں ، رول ڈتی بس اُچڑ گیاں کوں
ڈیکھ ڈیکھی دی آ اکھیاں کوں ، روندیں پینن گھراں

میکوں درد پچھاڑن ول ول ، پوکن اُرن تاڑن ول ول
ساڑو ساڑ پئے ساڑن ول ول ، ہال برہوں دے بل

مٹھے مٹی دی میں کیا کراں ، آنون درد بھر کر لڑاں
کنمباں ، تھڑکاں ، کھراں ، ڈراں ، ماراں جوڑ ہکل

کھلاں ڈند ڈند کوں ہن بھلیاں ، زلفاں آن جنگل وچ کھلیاں
میںدیاں ، سرخیاں خاک تے زلیاں ، بیڑا پان کھل

شکلوں محض سچانوں رہیاں ، چیرے چُنیاں دھتیاں دھتیاں
خان سمھو کچھ جاٹ میں گیاں ، ہے میڈی اَجکل

بھج بھج تلیاں تھنیاں پھوڑے ، پھس پھس چھالے تھیندن ڈوڑے
جھل جھل خار ستم سنگروڑے ، پیر پنے سن ڈل

جھرنیں ڈیندے کچھ دارستہ ، تن دا ہک ہک تار شکستہ
نکل ویندم ہکو خستہ ، موت آندی ایں پل

ہک ہک پیرتے سوسو ڈرہے ، پوٹا پوٹا ڈکین ڈا گھرہے
تھل دا حال تاں سانول درہے ، اے تاں ڈیساں ول

پیت لگی دا تروڑن آپے ، جیکر خان نہ ہوندا پاپے
رُلدی نہ ایں جال تے جاپے ، آ ایں مارو تھل

جینجھی ہم پاگل سودانی ، سر ڈے کے ہم توڑ پُچائی
مردیں توڑیں نم لچوانی ، تیڈی پیت پنل

شرم آندا ہے عرض کریندیں ، سرور چھیکڑ گلہ ڈیندیں
نوی کھڑ مکھایا ویندیں ، بھل ووے خاناں بھل

کافی

دلدار بچھڑے، تید بے عشق اندر، کبڈیں کچھ ہوندے، کبڈیں کچھ ہوندے
گاہ دور فغاں، گاہ درد جگر، کبڈیں کچھ ہوندے، کبڈیں کچھ ہوندے

سُخ وسدے محل ٹکانے ہن، نہ بھائیں، گاہٹیں بائیں ہن
تید اِخالی ڈیکھ ہو یا بستر، کبڈیں کچھ ہوندے کبڈیں کچھ ہوندے

ہم تیج جلیندی جان ڈکھی، پئی بھدی ہم ہر آن ڈکھی
جئیں ڈینہہ دائر گئیں مان فخر، کبڈیں کچھ ہوندے، کبڈیں کچھ ہوندے

کبڈیں مارو تھل کتڈیا لے وچ، کبڈیں روہ جھر کپر کالے وچ
ڈینہہ رات دا پیدل پیش سفر، کبڈیں کچھ ہوندے کبڈیں کچھ ہوندے

نہیں دشت جگردے پندھ مکدے، ویندے اس امیدے ساہ مکدے
ہر قدم دی آہت توں ڈر ڈر، کبڈیں کچھ ہوندے کبڈیں کچھ ہوندے

کیتی جان لہاں تے بے آبی، پیا کیچ و نچھ دی بیتابی
آوے یاد ولا جاں ماء پیو گھر، کبڈیں کچھ ہوندے کبڈیں کچھ ہوندے

کچھ حال نہ خان خواریاں دے، بیس تھل دیاں گرم اندھاریاں دے
ہن بر پابا دطوفان حشر، کڈیں کجھ ہوندے کڈیں کجھ ہوندے

کیستی بے ست جان تھکیر دے نے، ڈو جھائیڈے خان نکھیر دے نے
آقید کیستے وچ دار سقر، کڈیں کجھ ہوندے کڈیں کجھ ہوندے

میڈیاں مانگھاں بدھیاں گھل گیاں، وچ ریت دے زلفاں رُل گیاں
لدھو چھیکرتیں نہ خان خبر، کڈیں کجھ ہوندے کڈیں کجھ ہوندے

لب چول پیاسے رَہ رَہ کے، ودی کوکاں تھل وچ ڈھ ڈھ کے
آڈ کیکھ ڈکھی کوں چن دلبر، کڈیں کجھ ہوندے کڈیں کجھ ہوندے

شالا جیویں چن مکرانیاں دا، کل مقصد دل دیوانیاں دا
تیڈے چھوڑ ونبج تے رشک قمر، کڈیں کجھ ہوندے کڈیں کجھ ہوندے

میڈا ازلی محرم ہرط تاں آ، سر ریت توں چا، جھولی وچ پا
ڈٹی موت ڈکھالی ہم سرور، کڈیں کجھ ہوندے کڈیں کجھ ہوندے

کافی

سنگدل سانول رول نہ در در
 دُھر دے دُھوتی دسِدن گھر گھر
 حال دُکھی داوید طلب ہے کیا سمجھاواں پاس ادب ہے
 کچھ نہ آہدی آپ توں بڑ بڑ
 روکیں محض ہنجوں نہیں رُکدیاں دریا سَکدن اے نہیں سَکدیاں
 لوڑھ لڑھیندن آندین تر تر
 مرگنی آں میں سانول جیندیں جبرالم دیاں ماراں پیندیں
 جھت اوکھے پئے نبھدن مرمر
 گذری عمراں آس اسیندیں روح مجروح کوں ٹیکاں دُیندیں
 تاگھ تنگھیندیں آہیں بھر بھر
 اہنجھا پڈ گبے سیت داناواں دیکھ دُکھی دا ڈھول پچھاواں
 دُکھڑے آندن ویلاں کر کر
 چھیکوی دم بہن بہن ماں آونجی موئی تے سرور متاں لاونج
 توڑے ساہ تاں نکلے ٹھر ٹھر

کافی

میڈے سانول دی صورت پُر سحر دا حال کیا چکھدیں
 ہے ماہ آکاش دا مایہ اوہو لچپال کیا چکھدیں

لچھے ریشم وانگوں ونگرے ، معنبر ناز وچ سنگرے
 جیویں واسک کھرن سنگرے ، ولوول وال کیا چکھدیں

ہے مستک مست نورانی ، صفا بے داغ پیشانی
 ہے ودھ یوسف توں لاثانی ، میڈا اولعل کیا چکھدیں

غزالی چشم سیمابی ، شرابی شوخ سُرخابی
 ہے ساغر کیف مئے نابی ، ایندی ودھ گال کیا چکھدیں

ایویں کجلے دی ہے دھاری ، جیویں خنجر ہے دو دھاری
 ڈنھے جیس ڈھول بھواری ، تھے پامال کیا چکھدیں

تمازت، خیز رُخسارے ، شفق شوقوں آ جند دارے
تے حسن انجام مہ پارے ، اُہو ہک خال کیا چکھدیں

ھے تک سلطان چہرے دا ، فخر تے شان چہرے دا
صحیح نگران چہرے دا ، ایندے اقبال کیا چکھدیں

گلابی ہونٹ یا قوتی ، وضع پُر کیف لاہوتی
کرن ریساں نہ ملکوتی ، ایندے لب لال کیا چکھدیں

تے ڈند دُر ناز ناسفتہ ، کرے کیوں ریس جگ مفتہ
تھے ہن حال آ شفتہ ، ڈیکھن دے نال کیا چکھدیں

ڈسے غب غب غضب والی ، بھری بندوق دو نالی
گیا نہیں فیر کئی خالی ، ھے تن غر بال کیا چکھدیں

عجبہ خمدار گردن ھے ، مٹھی منٹھار گردن ھے
صراحی دار گردن ھے ، کلنگھی ڈھال کیا چکھدیں

پاہیں شہباز دے پرہن ، سروں بے خوف بے ڈرہن
اُجاڑیے چا لکھاں گھرہن ، کرن نہ ٹال کیا چکھدیں

ایویں سدھیاں سوہٹیاں انگلیاں ، جیویں ہون روانہ پھلیاں
کھڑیاں جھیاں اتے رلیاں وہ چھلڑیں نال کیا چکھدیں

صدف انوارھے سینہ ، صدا بے عیب بے کینہ
گراں گوہراں دا گنجینہ ، بیا ہن لعل کیا چکھدیں

ڈیندی پازیبھے پائل ، کرے جھنکار دل گھائل
لکھاں بسک لکھاں مائل ، ایندی خلتال کیا چکھدیں

دُنچنچ ہاں ہل حسیناں دے ، حسیناں ماہ جیناں دے
فلک کیا کُل زمیناں دے ، کبک دی چال کیا چکھدیں

ہوندے کیوں حال ایں ابتر ، نظر ویران تے مضطر
میڈا سرور او بچ پرور ، کریندا بھال کیا چکھدیں

شالاسرور سکین منظور کرے

چند بچاں دے ناں جہاندی طرفوں سکین سرور کربلائی دی بارگاہ وچ کجھ شعر بطور ہدیہ پیش ہن انہاں شعراں دے خالق ہن سکین عزیز شاہد، سکین مصطفیٰ خادم، سکین قربان کلاچی، سکین عشرت لغاری۔

بچاں دے ناں

بھنگ توں، سردار جابر علی خان میرانی۔ خان اطہر علی خان میرانی۔ خان امر علی خان میرانی۔

بھکرتوں : سردار محمد اکبر خان ڈھانڈلہ۔ سردار نصر اللہ خان ڈھانڈلہ۔

سردار سہیل پرویز خان ڈھانڈلہ۔ سردار محمود افضل خان ڈھانڈلہ، ملک عصمت نواز کپاوڑ

ملک الطاف حسین کھوکھر، ملک اعجاز حسین بھڈوال، ملک فدا حسین پٹھیہ

ملک اقتدار حیدر پٹھیہ، خان ارشاد حسین خان کندانی، مختار حسین خان کندانی،

ایاز عباس خان کندانی، خاور عباس خان کندانی، دلاور عباس خان کندانی۔

دیرہ غازی خان توں : رانا سجاد احمد۔ رانا اشفاق احمد۔ غلام عباس جاڑا۔

خان غلام اکبر خان ملکانی۔ میاں نیاز صاحب۔ غلام عطا حسین جتوئی۔

عاشق حسین مسکین۔ وکیل نادر صاحب۔ اسلم خان ملکانی۔ سردار غلام عباس خان کلیانی

رفیق احمد خان احمدانی (محمد پور)۔ اکبر محمود مغل

راجن پور توں : قصور عباس خان دریشک۔ شہزاد منظور خان دریشک۔ فرید خان ڈاہا

مظفر گڑھ توں : میاں ظہور محمد بھٹی ایڈووکیٹ۔ عبدالستار خان پٹھان۔ عاشق رسول بشک

ادب دی جاہ تیز دی بارگاہ وچ، اکھیں نم ہن، جیناں نال خم ہن

ھے تیز اجذب شامل دھڑکنیں وچ، جوشہ رگ تے تیز بے بو سے رقم ہن

(عزیز شاہد)

اے فیض سرور دی صحبتیں دا جو شاعری وچ وی سرور دی ہے
عظیم سرور نے میکوں اپنا شعور بخشے تے زندگی دا سرور بخشے

(عزیز شاہد)

بوذر دا ہم سبق موالی ، ملک جنون دا وارث والی
ان دی خاطر خانیں وانگوں ، سرور خان آنا نہیں گالی

دانش ور ، فنکار ، لکھاری ، ادیوں بہن فرزند سرور دے
اللہ سہیں دے وانگ ادب تے ، بہن احسان اتند سرور دے

مصطفیٰ خادم

میں اوندی موت دا مرثیہ کیا لکھاں ، جیں میکوں زندگی دیاں دعائیں ڈتن
میں قلم نال کئی وار بھیڑا کیجے ، سوچ کوں ڈھیر ساریاں سزائیں ڈتن
وچ فلک تے اوندی شان دے حرف ہن ، میں دعا کوں بہوں التجائیں ڈتن
اپنے اندر دا ڈکھ جیں ڈکھا لیا نہ ہا ، توڑے مقسوم جے جہاں بلائیں ڈتن

قربان کلاچی

سکھیں دے بڑہ نہہ گھین ڈحل اساڈے ، جھج نہ ولسن اوول اساڈے
اساں تاں عشرت یتیم تھی گیوں ، اوہوتاں پند ابا گل اساڈے

عسکرت افغاری

